

Vuosikertomus 2009
Nordea Pankki Suomi

Nordea Pankki Suomi Oyj on osa Nordea-konsernia. Nordean visiona on olla vahva eurooppalainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen ja joka on tunnettu osaavasta henkilöstöstään. ”Teemme sen mahdolliseksi” - autamme asiakkaitamme pääsemään tavoitteisiinsa tarjoamalla heille laajan valikoiman pankkitoimintaan, varallisuudenhoitoon ja vakuutuksiin liittyviä palveluja. Nordealla on noin 10 miljoonaa asiakasta ja noin 1 400 konttoria. Konserni on johtava Internet-pankkipalveluiden tarjoaja ja sillä on 5,9 miljoonaa verkkopankkiasiakasta. Nordea noteerataan NASDAQ OMX:n pörseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa.

Sisältö

Toimintakertomuksen viisivuotiskatsaus

Tuloslaskelma	3
Tunnusluvut	4
Käsitteet ja valuuttakurssit	5

Hallituksen toimintakertomus

Konsernirakenteen muutokset	6
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2009	6
Tuloslaskelman kommentit	7
Taseen kommentit	8
Tilikauden tuloksen käsittely	8
Taseen ulkopuoliset erät	8
Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta	9
Henkilöstöhallinto	27
Yrityksen yhteiskunnallinen vastuu	27
Oikeudenkäynnit	28
Hyvä hallintotapa	28
Nordean osakkeet	28
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	28
Näkymät vuonna 2010	28

Tilinpäätös

Tuloslaskelma	29
Tase30	30
Oma pääoman muutokset	31
Rahavirtalaskelma	32
Tilinpäätöksen liitteet	34
Hallituksen esitys varsinaiselle yhtiökokoukselle	110
Tilintarkastuskertomus	111
Johto ja tilintarkastajat	112
Selvitys hyvästä hallintotavasta 2009	113

Nordea Pankki Suomi-konserni

Toimintakertomuksen viisivuotiskatsaus

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	2009	2008	2007	2006	2005
Rahoituskate	1 202	1 812	1 531	1 393	1 210
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	241	215	315	308	271
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	1 325	770	586	430	301
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	4	-4	2	31	20
Muut tuotot	53	29	169	297	60
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 825	2 822	2 603	2 459	1 862
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut	-599	-537	-515	-504	-483
Muut kulut	-432	-397	-375	-359	-371
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-37	-33	-29	-18	-48
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 068	-967	-919	-881	-902
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 757	1 855	1 684	1 578	960
Arvonalentumiset saamisista	-381	-133	20	63	-46
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	-	0	-2	1
Liikevoitto	1 376	1 722	1 704	1 639	915
Tuloverot	-373	-389	-339	-358	191
Tulos	1 003	1 333	1 365	1 281	1 106

Tase

Miljoonaa euroa	2009	2008	2007	2006	2005
Valtion velkasitoumukset ja korolliset arvopaperit	8 906	5 620	4 364	4 038	3 953
Saamiset luottolaitoksilta	59 037	47 447	45 549	47 031	39 758
Saamiset yleisöltä	65 723	68 293	60 597	52 463	46 264
Johdannaissopimukset	74 520	85 662	30 731	23 692	28 165
Muut varat	12 979	12 939	6 013	4 122	5 571
Varat yhteensä	221 165	219 961	147 254	131 346	123 711
Velat luottolaitoksille	44 344	37 713	26 789	29 233	21 219
Velat yleisölle	44 526	45 279	41 709	35 689	35 092
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	39 276	31 263	29 635	22 680	21 430
Johdannaissopimukset	73 237	87 291	32 012	24 057	28 069
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	437	1 238	1 270	1 665	1 904
Muut velat	8 373	5 902	5 046	4 543	3 793
Oma pääoma	10 972	11 275	10 793	13 479	12 204
Velat ja oma pääoma yhteensä	221 165	219 961	147 254	131 346	123 711

Tunnusluvut

Miljoonaa euroa	2009	2008	2007	2006	2005
Oman pääoman tuotto, %	9,0	12,1	11,2	10,0	5,6
Kulu/tuotto-suhde, %	38	34	35	36	48
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, %	14,0	12,0	13,7	13,8	17,8
Vakavaraisuussuhde, %	14,6	13,3	15,3	16,0	20,2
Ensisijaiset omat varat, miljoonaa euroa	10 099	9 807	9 725	8 998	11 426
Riskipainotetut saamiset, miljoonaa euroa	72 092	81 720	71 044	65 270	64 058
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	9 218	9 634	9 347	9 060	8 910
Henkilöstö keskimäärin	10 152	10 412	10 010	9 843	9 717
Palkat ja palkkiot, miljoonaa euroa	-442	-429	-392	-372	-366
Koko pääoman tuotto, %	0,5	0,7	1,0	1,0	0,6
Omavaraisuusaste, %	5,0	5,1	7,3	10,3	9,9

Käsitteet ja valuuttakurssit

Vuosikertomuksessa esitetyt tiedot ovat alla olevien määritelmien mukaiset.

Omat varat

Omien varojen yhteismäärä koostuu ensisijaisista ja toissijaisista omista varoista. Toissijaisiin omiin varoihin luetaan huonommalla etuoikeudella olevat lainat. Omien varojen yhteismäärästä vähennetään alijäämä arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB).

Ensisijaiset omat varat

Ensisijaisiin omiin varoihin sisältyvät oma pääoma, josta on vähennetty ehdotettu osinko, verosaamiset ja pankkitoimintaan liittyvä liikearvo sekä puolet edellä mainitun alijäämän (IRB) vähennyksestä.

Odotetut tappiot (Expected losses)

Odotetuilla tappioilla tarkoitetaan yksittäisen luoton tai saamisryhmän tilastollista tappiotasoa suhdan-
nekierron aikana.

Riskipainotetut saamiset

Taseen saamisten ja taseen ulkopuolisten erien vakavaraisuussäännösten mukaan laskettu summa, jossa on otettu huomioon luotto- ja markkinariskit ja operatiiviset riskit. Summaan ei sisällytetä omista varoista vähennettyjen osakkeiden kirjanpitoarvoa eikä liikearvoa.

Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat

Ensisijaiset omat varat suhteessa riskipainotettuihin saamisiin, %.

Vakavaraisuussuhde

Omien varojen yhteismäärä suhteessa riskipainotettuihin saamisiin, %.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto, josta on vähennetty verot, suhteessa keskimääräiseen omaan pääomaan ja vähemmistöosuuteen, %. Keskimääräinen oma pääoma ja vähemmistöosuus on laskettu keskiarvona vuoden alun ja lopun pääomamääristä.

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut suhteessa liiketoiminnan tuotoihin, %.

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto, josta on vähennetty verot, suhteessa keskimääräiseen taseen loppusummaan, %. Keskimääräinen taseen loppusumma on laskettu keskiarvona vuoden alun ja lopun taseiden loppusummista.

Omavaraisuusaste

Oma pääoma sisältäen vähemmistöosuuden suhteessa tilinpäätöspäivän taseen loppusummaan, %.

Käytetyt valuuttakurssit (vuoden lopun kurssit 31.12.2009)

EUR	1,0000	USD	1,4406	DKK	7,4418	EEK	15,6466
GBP	0,8881	CHF	1,4836	LTL	3,4528	LVL	0,7093
NOK	8,3000	PLN	4,1045	SEK	10,2520	SGD	2,0194

Luottoluokitus, Nordea Pankki Suomi

31.12.2009	Lyhyt	Pitkä
Moody's	P-1	Aa2
S&P	A-1+	AA-
Fitch	F1+	AA-
DBRS	R-1 (high)	AA

Nordea Pankki Suomi

Hallituksen toimintakertomus

Tässä toimintakertomuksessa ”Nordea Pankki Suomi”, ”NPS” ja ”pankkikonserni” tarkoittavat Nordea Pankki Suomi Oyj:tä ja sen tytäryhtiöitä. Nordea Pankki Suomi Oyj on Nordea-konsernin emoyhtiön Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä toimintakertomuksessa ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja Y-tunnus on 1680235-8.

NPS harjoittaa pankkitoimintaa osana Nordea-konsernia ja sen toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan. Nordean vuosikertomuksessa selostetaan toimintaa ja tuloksia liiketoiminta-alueittain, ja se kattaa myös NPS-konsernin toiminnan.

Konsernin juridinen rakenne

Nordea pyrkii jatkamaan konsernin juridisen rakenteen yksinkertaistamista, ja pohjoismaisten pankkien osalta tavoitteena on, että Nordea Bank AB:stä (publ) muodostetaan eurooppayhtiöitä koskevan asetuksen mukainen eurooppayhtiö (Societas Europaea, SE).

Muutoksen toteutuminen edellyttää muun muassa, että tarvittavat hyväksynnät saadaan viranomaisilta. Muutoksen uskotaan tehostavan toimintaa, vähentävän operatiivista riskiä ja monimutkaisuutta sekä tehostavan pääoman käyttöä.

Nordea odottaa yhä, että asiaa koskeva lainsäädäntö ja säädökset saadaan valmiiksi. Erityisesti talletussuojaa koskevat kysymykset on saatava ratkaistua. Vuonna 2007 alkaneen finanssikriisin lopulliset vaikutukset lainsäädäntöön eivät myöskään ole vielä selvillä. Nordea seuraa ja analysoi prosessissa tapahtuvia muutoksia. Prosessin ei odoteta valmistuvan vuoden 2010 aikana.

Tytäryhtiöt ja ulkomaiset sivukonttorit

NPS:lla on tytäryhtiöitä Suomessa ja ulkomailla. Tytäryhtiöistä suurin on Nordea Rahoitus Suomi Oy, joka vastaa Nordea-konsernin rahoitusyhtiötoiminnasta Suomessa. Nordea Rahoitus Suomi -konserniin kuuluu yksi suomalainen rahoitusyhtiö ja useita kiinteistöyhtiöitä sekä neljä osakkuusyritystä. Lisäksi Puolassa ja Baltian maissa toimii neljä tytäryhtiötä: Nordea Finance Polska S.A., Nordea Finance Estonia Ltd, Nordea Finance Latvia Ltd ja Nordea Finance Lithuania Ltd.

NPS:lla on ulkomainen sivukonttori Frankfurtissa, Lontoossa, New Yorkissa, Riikassa, Singaporessa, Tallinnassa, Vilnassa ja Caymansaarilla. NPS:lla ei ole ulkomaisia edustustoja.

Konsernirakenteen muutokset

Nordea Pankki Suomi Oyj on perustanut kolme uutta tytäryhtiötä hallinnoimaan asuinkiinteistöjä Baltiassa; Promano Est Oü, SIA Promano Lat ja Promano Lit UAB.

Vuoden aikana purettiin yksi tytäryhtiö: Power Partners Oy. Nordea Pankki Suomi Oyj omisti 31 prosenttia ja Nordea Rahoitus Suomi Oy 49,5 prosenttia Power Partners Oy:n osakkeista.

Nordea Pankki Suomi Oyj kasvatti vuonna 2009 omistustaan osakkuusyhtiö Realia Holding Oy:ssä. NPS:n osuus sijoitetusta kokonaispääomasta on nyt 40,3 prosenttia.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkuusyritykset, Arfin Oy ja Eka-kiinteistöt Oy, purettiin vuoden 2009 aikana.

Edellä mainittujen yhtiöiden toimialat, tilikauden tulokset ja taseiden loppusummat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liite 46).

Lisäksi vuoden aikana myytiin tai fuusioitiin joitakin pieniä tytäryhtiöitä, joilla oli vain vähäistä toimintaa. Tällä ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2009

Rahoitusalan toimintaympäristö oli erittäin vaikea vuonna 2009. Tästä huolimatta NPS:n liiketoiminta kehittyi edelleen vahvasti. NPS on vahvan asemansa ansiosta edelleen pystynyt kehittämään asiakassuhteitaan ja tukemaan asiakkaitaan pitäen samalla kiinni konservatiivisesta riskienhallinnasta.

Tuotot pysyivät vakaana asiakaslähtöisen pääomamarkkinatoiminnan vahvan kasvun tukemana. Tulos ennen arvonalentumistappioita laski 5 prosenttia. Liikevoitto puolestaan väheni 20 prosenttia arvonalentumistappioiden lisääntymisen vuoksi. Tulos ennen veroja oli 1 376 miljoonaa euroa (1 722) ja oman pääoman tuotto 9,0 prosenttia (12,1).

Tuloslaskelman kommentit

Liiketoiminnan tuotot

Liiketoiminnan tuotot olivat vakaat. Niitä oli 2 825 miljoonaa euroa (2 822). Tämä oli etupäässä käypään arvoon arvostettavista eristä saatujen nettovoittojen suotuisan kehityksen ansiota.

Rahoituskate pieneni edellisvuodesta 34 prosenttia 1 202 miljoonaan euroon (1 812), koska sekä luotto- että talletusvolyymit olivat edellisvuotta pienemmät. Yritysluottojen ja henkilöasiakkaiden asuntolainojen marginaalit kohenivat, kun taas talletusmarginaalit olivat markkinakorkojen laskun takia huomattavasti edellisvuotta alemmat. Luottomarginaalit kohenivat, kun luottoriskien uudelleenhinnoittelu jatkui. Luotot yleisölle vähenivät 4 prosenttia 66 miljardiin euroon.

Talletusvolyymit pienenevät 2 prosenttia 44 miljardiin euroon. Poikkeuksellisen alhainen korkotaso on johtanut siihen, että talletuksista on siirretty varoja tuotavampiin sijoituksiin, kuten osakkeisiin ja rahastoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut kasvoivat nettomääräisesti 12 prosenttia 241 miljoonaan euroon (215). Palkkiotuotot nousivat 12 prosenttia 611 miljoonaan euroon (545). Säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot vähenivät 12 prosenttia keskimääräisen hoidossa olevan varallisuuden laskun vuoksi. Lisäksi kansainvälisen säilytystoiminnan myynti vuonna 2008 vähensi säilytystoiminnasta saatuja tuottoja. Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat 22 prosenttia, kun takauspalkkiot lisääntyivät Suomeen keskitettyjen kaupan rahoitukseen liittyvien toimintojen vuoksi. Maksuliikenteestä ja korteista saadut palkkiotuotot kasvoivat 15 prosenttia. Palkkiokulut nousivat 12 prosenttia 370 miljoonaan euroon (330) lähinnä tapahtumapalkkioiden kasvun vuoksi.

Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä kasvoivat 72 prosenttia ja olivat ennätysellisen suuret: 1 325 miljoonaa euroa (770). Asiakaslähtöinen pääomamarkkinatoiminta kehittyi vuonna 2009 edelleen erittäin vahvasti, kun riskienhallinnan tuotteiden kysyntä oli suurta sekä pohjoismainen pankkitoiminta- että yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella. Kilpailu kiristyi Pohjoismaissa vuoden loppua kohti, mikä johti marginaalien kapenemiseen kaikilla markkinoilla.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 4 miljoonaa euroa positiivinen, kun se vuotta aiemmin oli 4 miljoonaa euroa negatiivinen.

Muut liiketoiminnan tuotot kasvoivat 53 miljoonaan euroon (29) lähinnä niiden tuottojen ansiosta, jotka saatiin, kun kansainvälinen säilytystoiminta myytiin J.P. Morganille vuonna 2008.

Liiketoiminnan kulut

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 10 prosenttia 1 068 miljoonaan euroon (967).

Henkilöstökulut kasvoivat 12 prosenttia 599 miljoonaan euroon (537). Kasvu aiheutui yleisestä palkkojen noususta ja uudelleenjärjestelyvarauksista. Tulosperusteiset palkkiot olivat edellisvuotta pienemmät, kun taas voittopalkkiot kasvoivat huomattavasti. Eläkekulut kasvoivat pääosin vuoden 2008 ja 2009 kertaluonteisten erien takia. Henkilöstön määrä henkilötyövuosilla mitattuna laski 416 henkilöllä vuonna 2009 ja oli vuoden lopussa 9 218.

Muita kuluja oli 432 miljoonaa euroa (397) eli 9 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Tietotekniikkakulujen ja muiden liiketoiminnan kulujen kasvu johtuu pääasiassa liiketoimintavolyymien kasvusta ja investoinneista kasvualueille.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä kasvoivat hieman 37 miljoonaan euroon (33).

Arvonalentumistappiot luotoista

Arvonalentumistappioita kertyi nettomääräisesti 381 miljoonaa euroa (133). Sekä saatavaryhmäkohtaisia että saatavakohtaisia arvonalentumiskirjauksia kasvatettiin. Arvonalentumisten peruutukset ja aiemmin kirjattujen luottotappioiden palautukset olivat jonkin verran edellisvuotta suuremmat, mikä pienensi arvonalentumistappioiden nettomäärää. Arvonalentumiskirjausten kasvu aiheutui suurelta osin Baltian maiden laskusuhdanteesta. Vuonna 2009 arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 56 pistettä luotonannosta. Vuonna 2008 luku oli 22 pistettä.

Vuonna 2009 saatavakohtaisia arvonalentumisia kirjattiin 39 pistettä luotonannosta, kun niitä edellisvuonna oli 15 pistettä. Vuonna 2009 saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjattiin nettomääräisesti 17 pistettä luotonannosta, kun niitä edellisvuonna oli 7 pistettä.

Baltian maissa arvonalentumistappioita oli 209 miljoonaa euroa ja taseeseen kirjattuja arvonalentumisia 319 miljoonaa euroa. Tästä summasta saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia oli 188 miljoonaa euroa.

Nettomääräiset arvonalentumistappiot koostuvat edelleen useista pienistä ja keskisuurista vastuista pikemmin kuin muutamasta suuresta vastuusta.

Verot

Tuloverot olivat 373 miljoonaa euroa (389). Efektiivinen veroaste oli 27 prosenttia. Vuonna 2008 efektiivinen veroaste oli 23 prosenttia. Vuoden 2009 veroaste oli korkeampi kuin Suomessa käytettävä lakisääteinen 26 prosentin veroaste lähinnä hyvityskelvottomien ulkomaisten verojen takia.

Tulos

Tilikauden tulos oli 1 003 miljoonaa euroa (1 333). Oman pääoman tuotto oli 9,0 prosenttia (12,1).

Taseen kommentit

Taseen loppusumma pysyi melko vakaana ja oli 221 miljardia euroa (220). Kaikki ulkomaan valuutan määräiset tase-erät on muunnettu euroiksi käyttäen vuodenvaihteen valuuttakursseja. Tilinpäätösperiaatteita selostetaan tarkemmin liitteessä 1.

Varat

Varat yhteensä olivat vuoden 2009 lopussa 221 miljardia euroa. Kasvua edellisvuoden lopusta oli miljardi euroa.

Saamiset luottolaitoksilta kasvoivat 59 miljardiin euroon (47) konsernin sisäisten talletusten kasvun vuoksi.

Saamiset yleisöltä vähenivät noin 3 miljardia euroa 66 miljardiin euroon (68). Asuntomarkkinat piristyi-
vät Suomessa vuoden 2009 aikana, ja perinteiset henkilöasiakkaiden asuntolainat lisääntyivät 6 prosenttia.

Yritysluotot vähenivät 12 prosenttia edellisvuodesta, ja niitä oli 32 miljardia euroa (37). Suurin syy laskuun oli yritysten toimintaympäristön hiljeneminen. Henkilöasiakkaille annetut kulutusluotot kasvoivat edelleen. Kasvua oli 7 prosenttia.

Valtion velkasitoumukset ja korolliset arvopaperit lisääntyivät 3 miljardia euroa, ja niitä oli vuoden lopussa 9 miljardia euroa (6). Näin likviditeettipuskuri kasvoi vuoden 2008 lopusta.

Muut varat vähenivät noin 11 miljardia euroa, mikä johtui lähinnä johdannaisten tasearvojen laskusta ja valuuttakurssien ja korkojen muutoksista.

Velat

Velat yhteensä kasvoivat noin miljardi euroa 210 miljardiin euroon (209).

Velat luottolaitoksille kasvoivat noin 7 miljardia euroa 44 miljardiin euroon (38) lähinnä konsernin sisäisten liiketapahtumien kasvun vuoksi.

Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle laskivat noin miljardi euroa 44 miljardiin euroon (45). Yleisön talletukset ovat pankkikonsernin ensisijainen rahoituslähde. Etenkin määräaikaistilien saldot pienenevät merkittävästi vuoden aikana, kun varoja siirrettiin talletuksista rahastoihin ja osakemarkkinoille.

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat kasvoivat noin 8 miljardia euroa 39 miljardiin euroon (31). Velkakirjat koostuvat etupäässä lyhyistä velkainstrumenteista, joiden juoksu-aika on alle vuosi.

Muut velat, joihin sisältyvät huonommalla etuoikeudella olevat velat, laskivat noin 12 miljardia euroa, mikä johtui lähinnä johdannaisten tasearvojen laskusta.

Oma pääoma

Vuoden 2009 alussa oma pääoma oli yhteensä 11 275 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 1 001 miljoonaa euroa. Vuoden 2009 lopussa oma pääoma oli yhteensä 10 972 miljoonaa euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 7 738 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2009. Tilikauden voiton osuus on 987 miljoonaa euroa. Esitetään, että

- osinkoa jaetaan 600 miljoonaa euroa ja
- yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan 0,2 miljoonaa euroa,
- minkä jälkeen jakokelpoisia varoja on 7 138 miljoonaa euroa.

Taseen ulkopuoliset erät

Taseen ulkopuoliset erät muodostavat merkittävän osan pankkikonsernin liiketoimintaa. Niihin kuuluu esimerkiksi takauksia, remburseja ja luottolupauksia. Luottolupauksia ja käyttämättömiä luottolimiittejä oli 17,8 miljardia euroa (16,1). Takauksia, käyttämättömiä remburseja ja muita taseen ulkopuolisia sitoumuksia oli 17,7 miljardia euroa (17,6). Summa ei sisällä johdannaissopimusten nimellisarvoja.

Johdannaissopimusten nimellisarvo kasvoi 4 512 miljardiin euroon (3 781).

Vakavaraisuus ja luottoluokitukset

Konsernin vakavaraisuussuhde oli vuoden lopussa 14,6 prosenttia (13,3). Ensisijaisten omien varojen osuus riskipainotetuista saamisista oli 14,0 prosenttia (12,0). Riskipainotettuja saamisista oli siirtymäsääntösten mukaan laskettuna 72 miljardia euroa (82).

Debentuurilaina, jonka nimellisarvo oli 600 miljoonaa euroa, maksettiin Finanssivalvonnan luvalla takaisin ennen aikaisesta maaliskuussa 2009.

Tarkistaessaan koko rahoitussektorin luottoluokitusta Moody's laski useiden pohjoismaisten pankkien, myös Nordean, luottoluokitusta. Nordea Pankki Suomi Oyj:n pitkän aikavälin luottoluokitusta laskettiin syyskuussa 2009 Aa1:stä Aa2:een.

Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta

Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta ovat rahoituspalvelualalla toimiville yhtiöille keskeisiä menestyskseen vaikuttavia tekijöitä. Rahoituspalvelujen tarjoajana Nordeaan kohdistuu monenlaisia riskejä osana normaalia liiketoimintaa. Merkittävin näistä riskeistä on luotonantoon liittyvä luottoriski. Koko organisaation riskitietoisuuden ylläpito on sisällytetty Nordean liiketoimintastrategioihin. Nordeassa on vahvistettu tarkat riskien sekä likviditeetin ja pääoman hallintaa koskevat periaatteet. Näihin sisältyvät myös eri riskityyppejä ja pääomarakennetta koskevat periaatteet ja ohjeet.

Hallintaperiaatteet ja valvonta

Hallitus ja hallituksen luottovaliokunta

Hallitus vastaa konsernin riskilimiiteistä ja niiden seurannasta sekä vakavaraisuussuhteita koskevien tavoitteiden asettamisesta. Riskiä mitataan ja siitä raportoidaan hallituksen vahvistamien konsernin yhteisten periaatteiden mukaisesti. Hallitus vastaa myös luotto-, markkina- ja likviditeettiriskien ja operatiivisten riskien hallinnasta sekä vakavaraisuuden hallintaprosessista (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP). Näitä koskevat periaatteet tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Luotto-ohjeisiin on kirjattu hallituksen päätökset liiketoiminta-alueiden eritasoisten luottoryhmien päätösvaltuuksista. Päätösvaltuudet vaihtelevat lähinnä limiittien koon ja asiakkaan luottoluokituksen perusteella. Nordean hallitus asettaa myös konsernin markkina- ja likviditeettiriskirajat.

Nordean hallituksen luottovaliokunta (Board Credit Committee, BCC) seuraa luottokannan kehitystä sekä eri toimialoihin ja suurimpiin asiakkaisiin liittyviä riskejä. Se myös vahvistaa konsernijohdon luottovaliokunnan (Executive Credit Committee, ECC) hyväksymät toimialastrategiat.

Konsernijohtaja ja konsernin johtoryhmä

Konsernijohtajalla on kokonaisvastuu riskien, likviditeetin ja pääoman hallinnan periaatteiden ja tehokkaan valvonnan kehittämisestä ja ylläpitämisestä.

Konsernijohtaja päättää konsernin johtoryhmässä rakenteellisen korkoriskin (SIIR) hallintaa koskevista tavoitteista ja hallituksen päätösten rajoissa markkina- ja likviditeettiriskien limiittien myöntämisestä konsernin varainhallinnan ja Marketsin riskiä ottaville yksiköille. Limiitit vahvistetaan liiketoimintastrategioiden mukaisesti, ja ne arvioidaan uudelleen vähintään kerran vuodessa. Yksiköiden johtajat kohdentavat vahvistetut limiitit omassa yksikössään. He voivat myös vahvistaa tarvittaessa alalimiittejä ja käyttää muita riskin vähentämismenetelmiä kuten tappiorajojen.

Konsernijohtaja ja konsernin johtoryhmä seuraavat säännöllisesti riskiraportteja ja ovat perustaneet seuraavat työryhmät riskien, likviditeetin ja pääoman hallintaa varten:

- Asset ja Liability Committee (ALCO), jonka puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja, valmistelee konsernin taloudellista toimintaa, riskejä ja pääoman hallintaa koskevat esitykset konsernijohtajan päätettäväksi konsernin johtoryhmässä.
- Capital Planning Forum (CPF), jonka puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja, seuraa sekä taloudellisen että viranomaisten vaatiman pääoman tarpeen ja vakavaraisuuslaskennan omien varojen kehitystä. Lisäksi työryhmä päättää konsernin vakavaraisuuden suunnitteluun liittyvistä toimista.
- Riskienhallintakomitea, jonka puheenjohtajana toimii konsernin riskienhallintajohtaja, seuraa kaikkien riskien kehitystä Nordeassa koko konsernin tasalla.
- Konsernijohdon luottovaliokunta (Executive Credit Committee, ECC) ja konsernin luottoryhmä (Group Credit Committee, GCC), joiden puheenjohtajana toimii konsernin riskienhallintajohtaja, päättävät merkittävistä luottoriskilimiiteistä ja konsernin toimialastrategioista. Luottoriskilimiitit määritetään yksittäisille asiakkaille tai asiakaskonserneille. Lisäksi määritetään limiitit eri toimialoille.

Konsernin riskienhallintajohtaja ja konsernin talousjohtaja

Konsernin riskienhallintajohtaja vastaa konsernin luotonanto- ja riskienhallintayksikön kautta koko konsernin riskienhallintaa koskevista periaatteista ja ohjeistuksista.

Konsernin talousjohtaja taas vastaa konsernin tuki- ja palvelutoimintoyksikön kautta pääoman hallintaa koskevista periaatteista, mukaan lukien pääomatarve ja omat varat. Rakenteellisesta korkoriskistä ja likviditeettiriskistä vastaa konsernin varainhallinta, joka on osa konsernin tuki- ja palvelutoimintoja.

Liiketoiminta-alueet ja tuotealueet ovat ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa liittyvien riskien tunnistamisesta, hallinnasta ja raportoinnista, kun taas konsernin luotonanto ja riskienhallinta seuraa riskejä konsernin tasolla ja organisaation muilla tasoilla.

Seuranta ja raportointi

Nordeassa valvonta perustuu tehtävien eriyttämiseen sekä siihen, että seuranta on riippumatonta. Markkina- ja likviditeettiriskiä seurataan ja niistä raportoidaan päivittäin. Luottoriskiä seurataan ja siitä raportoidaan kuukausittain ja neljännesvuosittain. Operatiivista riskiä seurataan ja siitä raportoidaan neljännesvuosittain.

Riskeistä raportoidaan konsernin johtoryhmälle ja hallitukselle säännöllisesti. Konsernin sisäinen tarkastus arvioi riskien ja pääoman hallintaa koskevat prosessit vuotuisen tilintarkastussuunnitelman mukaisesti.

Riskienhallinta

Luottoriskin hallinta

Konsernin luotonanto ja riskienhallinta vastaa luottoriskin hallintaa koskevista periaatteista ja ohjeistuksista.

Liiketoiminta-alueet ja tuotealueet ovat ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa liittyvien luotto-riskien hallinnasta, kun taas konsernin luotonanto ja riskienhallinta seuraa luottoriskiä konsernitasolla ja organisaation muilla tasoilla.

Asiomaatit päätöksentekotahot organisaation eri tasoilla hyväksyvät vastuualueensa luottoriskilimiittit hallituksen vahvistamien toimintavaltuuksien rajoissa.

Luottoriskistä vastaa asiakasvastuullinen yksikkö. Asiakkaille vahvistetaan konsernin ohjeiden mukainen asiakasluokitus luottoriskin mittaamiseksi.

Luottopäätösprosessi

Nordea - hallitus / hallituksen luottovaliokunta Periaatteet/ohjeet/seuranta				
Nordea Bank Danmark Hallitus	Nordea Pankki Suomi Hallitus Raportointi	Nordea Bank Norge Hallitus Raportointi		
Konsernijohtoon luottovaliokunta				
Konsernin luottoryhmä				
Pohjoismainen pankkitoiminta Maakohtaiset luottoryhmät	Trade & Project Finance Luotto- ryhmä	Finanssi- palvelu- yritykset Luotto- ryhmä	Shipping, Oil Services & Inter- national Luotto- ryhmä	New Euro- pean Markets Luotto- ryhmä
Alueet Asianomainen päättöksementkotaho				
Konttorit Asianomainen päättöksementkotaho				

Luottoriskin määritelmä ja tunnistus

Luottoriski toteutuu, jos sopimuskumppani jättää täyttämättä velvoitteensa eikä vakuus kata Nordean saatavia. Suurin osa luottoriskeistä syntyy luotonantosta, mutta luottoriski voi syntyä myös takauksista tai dokumenttimaksuista. Luottoriskeihin luetaan lisäksi johdannaisten vastapuoliriski, maiden välisistä rahasiirroista syntyvä maariski sekä selvitysriski. Näitä riskejä hallitaan koko toimialan vastuut kattavilla toimialaohjeistuksella ja -limiiteillä.

Luottoriskiraja

Nordea on määritellyt luottoriskirajakseen, että odotettujen arvonalentumistappioiden taso saa suhdannekierron aikana keskimäärin olla enintään 0,25 pistettä. Nettomääräiset arvonalentumistappiot eivät ole viime vuosina keskiarvoisesti ylittäneet tätä tasoa.

Yksittäiset ja ryhmäkohtaiset arvonalentumistestit

Nordea arvioi jatkuvasti luottosalkkunsaa laatua etsimällä merkkejä saamisen mahdollisista arvonalen-

tumisista ja pyrkimällä niiden vähentämiseen. Luottotokelpoisuudeltaan heikkoja luottoja ja saamisia, joiden arvo on alentunut, seurataan jatkuvasti ja vähintään neljännesvuosittain arvioidaan tarve kirjata arvonalennus niiden sen hetkisen tilanteen, asiakkaan liiketoimintanäkymien ja velanhoitokyvyn perusteella.

Vastuu määritellään ongelmavastuuksi ja sen arvoa alennetaan, jos objektiiviset havainnot, kuten tappiotapahtumat tai muut todennettavissa olevat tiedot, viittaavat siihen, ettei asiakkaan tuleva kassavirta riitä vastuun täysimääräiseen takaisinmaksuun, vaikka vakuudet otettaisiin huomioon. Arvonalennuksen määrä on arvioitu tappio, joka muodostuu kirjanpitoarvon ja tulevien kassavirtojen nykyarvon, johon sisältyy pantatun vakuuden arvo, erotuksesta. Saamiset, joiden arvo on alentunut, voivat olla järjestämättömiä saamisia tai muita saamisia. Luokittelu maksukyvyttömäksi tapahtuu automaattisesti, kun asiakkaan jokin vastuu on ollut erääntyneenä yli 90 päivää. Nämä vastuut raportoidaan järjestämättöminä saamisina, ja niiden arvoa voidaan alentaa arvioidun mahdollisen tappion perusteella.

Kaikille itsessään merkittävillä asiakkailla tehtävien yksittäisten arvonalentumistestien lisäksi tehdään ryhmäkohtaisia arvonalentumistestejä. Tällaiset saatavaryhmäkohtaiset testit kattavat ne asiakkaat, joiden luottojen arvon ei ole todettu alentuneen yksittäisissä arvonalentumistesteissä. Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset perustuvat luottosalkkuun sisältyvien asiakkaiden luokitusten muutoksiin. Ryhmäkohtaisissa arvonalentumistesteissä otetaan huomioon asiakkaiden luokituksen nousut ja laskut sekä uudet asiakkaat ja salkusta poistuneet asiakkaat. Myös asiakkaiden maksukyvyn muutokset vaikuttavat laskelmaan. Ryhmäkohtaisia arvonalentumistestejä tehdään jokaisessa juridisessa yksikössä neljännesvuosittain. Tämä kaksipuolainen testausmenettely perustuu siihen, että tekemällä sekä yksittäisiä että ryhmäkohtaisia arvonalentumistestejä voidaan varmistaa, että kaikki kuhunkin tilinpäätöspäivään mennessä syntyneet tappiot on otettu huomioon.

Lisätietoa luottoriskin hallinnasta ja analysoinnista annetaan konsernin vuoden 2009 Capital Adequacy and Risk Management (Pillar 3) -raportissa, joka on saatavilla osoitteessa www.nordea.com, sekä vuosikertomuksen tilinpäätöksen liitteessä 47.

Luottosalkku

Vastuun määrä on asiakkailta ja muilta vastapuolilta olevien taseeseen kirjattavien saamisen eli luottolaitoksille ja yleisölle annettujen luottojen ja mahdollisten taseen ulkopuolisten saamisen taseeseen kirjatulla arvonalentumisilla vähennetty nettomäärä. Vastuumäärään lasketaan mukaan myös johdannaisten ja arvopaperivakuudelliseen rahoitustoimintaan liittyvien transaktioiden vastapuoliriskin määrä.

Luottoriskit, luotot ja muut saamiset

(lukuun ottamatta käteisiä varoja, keskuspankkitalletuksia ja selvitysriskiä)

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Luottolaitokset	59 037	47 447	64 054	52 629
Yleisö	65 723	68 293	60 053	62 479
- josta yritykset	32 412	36 972	29 439	33 874
- josta henkilöasiakkaat	32 725	30 732	30 028	28 016
- josta julkinen sektori	586	589	586	589
Luotot yhteensä	124 760	115 740	124 107	115 108
Taseen ulkopuolisten erien luottoriski ¹	35 546	33 667	32 830	30 976
Vastapuoliriski ²	27 684	26 383	27 684	26 383
Valtion velkasitoumukset / korolliset arvopaperit	8 906	5 620	8 906	5 620
Pankkitoiminnan luottoriskit yhteensä	196 896	181 410	193 527	178 087

¹ Josta yritysasiakkaat noin 90%

² Nettoutussopimusten ja vakuuksien jälkeen, sisältää nykyisen markkina-arvon ja mahdolliset tulevat riskit.

NPS:n myöntämien luottojen määrä laski 4 prosenttia 66 miljardiin euroon vuonna 2009 (68). Taseen ulkopuoliset vastuut mukaan lukien NPS:n luottoriskin määrä oli vuoden 2009 lopussa 197 miljardia euroa (181). Yrityksille annettujen luottojen osuus koko luottokannasta oli 49 prosenttia (54) ja henkilöasiakkaille annettujen luottojen osuus 50 prosenttia (45). Vuoden 2009 lopussa saamisia luottolaitoksilta oli 59 miljardia euroa (47) lähinnä pankkienvälisinä talletuksina.

Yrityksille annetut luotot

Yrityksille annettuja luottoja oli vuoden 2009 lopussa 32 miljardia euroa (37). Laskua oli 12 prosenttia. Luotonanto henkilöasiakkaille puolestaan kasvoi 6 prosenttia 33 miljardiin euroon (31).

Kiinteistötoiminta on edelleen NPS:n luottosalkun suurin toimiala ja sille myönnettyjen luottojen määrä oli 8,0 miljardia euroa (8,8). Vakuuskattavuus on suuri erityisesti sellaisissa vastuissa, joiden luokitus on matala (3+ tai heikompi).

Yritysvastuiden luottoriski on hyvin hajautettu, mikä käy ilmi, kun asiaa tarkastellaan lainojen koon mukaan. Noin 79 prosenttia yrityksille annetuista lainoista on suuruudeltaan enintään 50 miljoonaa euroa asiakasta kohden. Jakauma on pysynyt melko vakaana viime vuosina.

Kaikki luottoriskin vähentämiskeinot ovat olennainen osa luottopäätösprosessia. Jokaisen luottopäätöksen ja luottotilanteen uudelleen arvioinnin yhteydessä tarkistetaan vakuuksien arvostus sekä kovenanttien riittävyys ja muut riskin vähentämiskeinot.

Vakuuden panttaus on pääasiallinen luottoriskin vähentämiskeino. Yritysvastuissa keskeisiä vakuustyypppejä ovat kiinteistökiinnitykset, yritysikiinnitykset ja leasing-kohteet. Taloudelliselta asemaltaan

heikkojen asiakkaiden vakuuskattavuus on suurempi kuin taloudelliselta asemaltaan vahvojen asiakkaiden.

Suuriin vastuisiin liittyvää keskittymisriskiä hallitaan pääasiassa syndikoitujen lainojen avulla. Luottoriskinvaihtosopimuksia on käytetty luottoriskin vähentämiseen vähäisessä määrin.

Luottosopimusten kovenantit eivät korvaa vakuuksia, mutta niillä voidaan hyvin täydentää sekä vakuudellisia että vakuudettomia vastuuta. Kaikkiin huomattavan kokoiisiin ja monimutkaisiin vastuisiin sisältyy tarkoitukseen sopivia kovenantteja. Rahoitussopimusten kovenanttien tarkoitus on reagoida aikaisiin varoitusmerkkeihin, ja niitä seurataan huolellisesti.

Henkilöasiakkaille annetut luotot

Vuonna 2009 asuntolainat kasvoivat 25,6 miljardiin euroon ja kulutusluotot 7,2 miljardiin euroon. Asuntolainojen osuus kaikista henkilöasiakkaille annetuista luotoista oli 78 prosenttia (78). Vakuuskattavuus on korkea henkilöasiakkaiden asuntolainoissa, kun taas kulutusluotoissa vakuuskattavuus on vähäisempi.

Maantieteellinen jakauma

Kun luotot yleisölle jaotellaan luotonsaajan kotipaikan mukaan, Pohjoismaiden osuudeksi tulee 78 prosenttia (87). Suurin osa muualle kuin Pohjoismaihin myönnettyistä luotoista on annettu Baltiaan ja muihin EU-maihin. Baltian maissa asiakkaille annettujen luottojen määrä oli 7,7 miljardia euroa vuoden 2009 lopussa (8,2).

Luotot yleisölle maittain ja toimialoittain

Konserni

31.12.2009, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Puola	Yhteensä 2009	Yhteensä 2008
Energia (öljy, kaasu yms.)	378	105		483	413
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	391	15		406	848
Paperi- ja metsä-teollisuustuotteet	911	46		957	1 241
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	1 698	267		1 965	1 929
Teollisuustuotantohyödykkeet	816	40		856	1 203
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	1 219	197		1 416	1 867
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	831	274		1 105	1 245
Shipping ja offshore	3 141	15		3 156	3 353
Kuljetus	920	416		1 336	1 128
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	772	101		873	593
Viestintä ja vapaa-aika	641	145		786	1 002
Vähittäiskauppa	2 211	578		2 789	3 093
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	1 760	245		2 005	1 990
Terveystuotteet ja lääketeollisuus	269	19		288	402
Rahoituslaitokset	1 179	116		1 295	1 691
Kiinteistötoiminta	6 745	1 291		8 036	8 802
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	360	21		381	477
Tietoliikennelaitteistot	41	9		50	518
Tietoliikenneoperaattorit	379	6		385	263
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	976	353		1 329	1 414
Muut	2 298	158	59	2 515	3 500
Yritykset	27 936	4 417	59	32 412	36 972
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	22 652	2 904		25 556	24 018
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	7 169	-		7 169	6 714
Julkinen sektori	162	424		586	589
Yhteensä	57 919	7 745	59	65 723	68 293

Luotot yleisölle maittain ja toimialoittain

Emoyhtiö

31.12.2009, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Puola	Yhteensä 2009	Yhteensä 2008
Energia (öljy, kaasu yms.)	377	105		482	411
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	358	5		363	802
Paperi- ja metsä-teollisuustuotteet	823	19		842	1 130
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	1 392	232		1 624	1 428
Teollisuustuotantohyödykkeet	661	33		694	1 039
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	922	123		1 045	1 615
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	652	195		847	923
Shipping ja offshore	3 138	14		3 152	3 345
Kuljetus	472	314		786	577
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	714	90		804	509
Viestintä ja vapaa-aika	520	121		641	848
Vähittäiskauppa	1 935	501		2 436	2 701
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	1 527	230		1 757	1 737
Terveystuotteet ja lääketeollisuus	214	9		223	336
Rahoituslaitokset	1 168	113		1 281	1 669
Kiinteistötoiminta	6 730	1 286		8 016	8 785
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	303	16		319	442
Tietoliikennelaitteistot	37	7		44	487
Tietoliikenneoperaattorit	370	5		375	243
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	936	346		1 282	1 368
Muut	2 397	29	-	2 426	3 479
Yritykset	25 646	3 793	-	29 439	33 874
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	22 775	2781		25 556	24 018
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	4 472	-		4 472	3 998
Julkinen sektori	164	422		586	589
Yhteensä	53 057	6 996	-	60 053	62 479

Luokitus- ja pisteytys (scoring) -menetelmät

Yksi tapa arvioida luottosalkun laatua on esittää vastuiden jakautuminen riskiluokkiin eri vastuuryhmissä, joita ovat yritys-, yhteisö- ja vähittäisvastuut. Vähittäisvastuuihin sisältyvät henkilöasiakas- ja pienyritysvastuut.

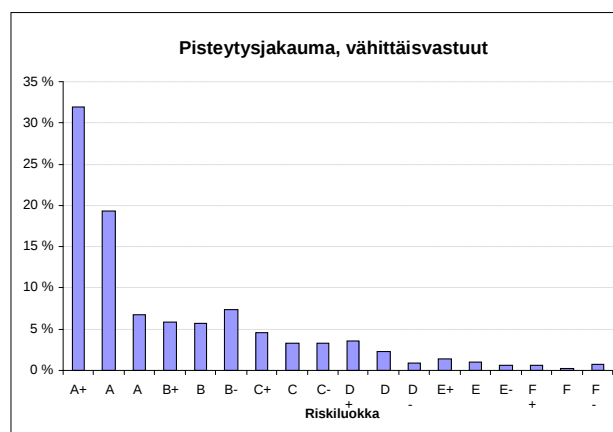
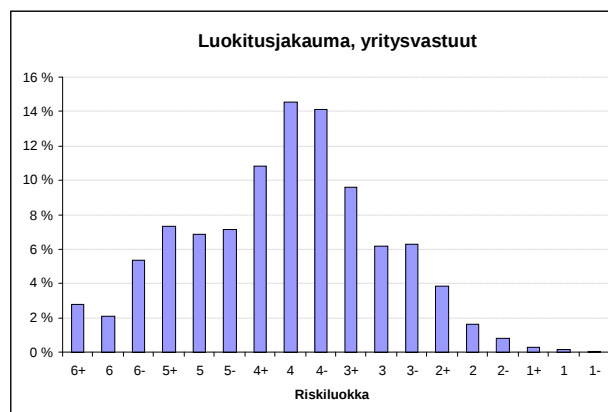
Luottosalkun laatu heikentyi vuonna 2009 taloudellisen laskusuhdanteen seurauksena. Heikentyminen kohdistui pääosin yritysluottoihin. Noin 71 prosenttia (77) yritysvaluista on luokiteltu luokkaan 4- tai sitä korkeampaan luokkaan. Yhteisövaluista 96 prosenttia (95) on luokiteltu luokkaan 5- tai sitä korkeampaan luokkaan. Noin 88 prosenttia (88) vähittäisvaluista on pisteytetty luokkaan C- tai sitä korkeampaan luokkaan.

Saamiset, joiden arvo on alentunut

Arvoltaan alentuneiden saamisten bruttomäärä kasvoi 971 miljoonasta eurosta 1 801 miljoonaan euroon laskusuhdanteen seurauksena, kun monien asiakkaiden taloudellinen tilanne heikkeni. Saatavakohtaisesti arvostetuista saamisista taseeseen kirjatut arvonalentumiset kasvoivat 447 miljoonaan euroon (258). Lisäksi saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten taseeseen kirjatut arvonalentumiset olivat 316 miljoonaa euroa (174). Taseeseen kirjattujen arvonalentumisten suhde arvoltaan alentuneiden saamisten bruttomäärään oli 42 prosenttia (44). Saamiset, joiden arvo on alentunut, kasvoivat eniten seuraavilla toimialoilla: henkilöasiakkaat, asunto- ja kulutusluotot sekä yritysasiakkaat, kiinteistötoiminta.

Yritysasiakkaiden erääntyneet luotot, joita ei luokitella arvoltaan alentuneiksi, vähentyivät 307 miljoonaan euroon (351). Henkilöasiakkaiden erääntyneiden luottojen volyymi kasvoi 475 miljoonaan euroon (416).

Baltian maissa arvoltaan alentuneiden saamisten bruttomäärä, johon sisältyvät sekä järjestämättömät että muut saamiset, oli 535 miljoonaa euroa, mikä vastaa 6,9 prosenttia luotonannosta. Taseeseen kirjattuja arvonalentumisia oli Baltian maissa 319 miljoonaa euroa, josta saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia oli 188 miljoonaa euroa. Taseeseen kirjattuja arvonalentumisia oli yhteensä 4,2 prosenttia luotonannosta. Taseeseen kirjattujen arvonalentumisten osuus bruttomääräisistä saamisista, joiden arvo on alentunut, oli siis 60 prosenttia.

Saamiset, joiden arvo on alentunut, taseeseen kirjatut arvonalentumiset ja suhdetuvut¹

	Konserni		Emoyhtiö	
Osuus luotonannosta, pistettä	2009	2008	2009	2008
Saamiset, joiden arvo on alentunut, brutto	143	84	126	72
- josta muut kuin järjestämättömät	74	52	71	50
- josta järjestämättömät	69	31	55	22
Taseeseen kirjatut arvonalentumiset / luotot yhteensä ²	61	37	54	34
Taseeseen kirjatut arvonalentumiset / bruttomääräiset saamiset, joiden arvo on alentunut	0,42	0,44	0,43	0,47

¹ Ei sisällä taseen ulkopuolisia erä.

² Arvonalentumiset yhteensä/saamiset joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia)

Luotot, joiden arvo on alentunut ja arvonalentumiset, maittain ja toimialoittain

Konserni

31.12.2009, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Puola	Arvon- alentumiset (saatava- kohtaiset + saatava- ryhmäkohtaiset)	Arvon- alentumiset/ luotot, joiden arvo on alentunut
Energia (öljy, kaasu yms.)	-	-		-	-
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	2	0		1	0.49
Paperi- ja metsäteollisuustuotteet	5	1		8	1.17
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	70	28		70	0.72
Teollisuustuotantohyödykkeet	67	2		28	0.41
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	100	7		36	0.34
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	20	50		41	0.58
Shipping ja offshore	43	0		7	0.17
Kuljetus	41	5		20	0.44
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	73	4		26	0.34
Viestintä ja vapaa-aika	45	8		11	0.21
Vähittäiskauppa	83	16		50	0.51
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	38	18		15	0.28
Terveystuotot ja lääketeollisuus	7	-		1	0.10
Rahoituslaitokset	33	3		45	1.28
Kiinteistötoiminta	65	135		113	0.57
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	35	0		12	0.34
Tietoliikennelaitteistot	4	7		13	1.11
Tietoliikenneoperaattorit	0	-		1	2.91
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	1	12		3	0.26
Muut	1	38	2	80	1.96
Yritykset	733	334	2	581	0,54
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	248	177		132	0.31
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	289	24		72	0.23
Julkinen sektori	-	-		-	-
Yhteensä luotot, joiden arvo on alentunut¹	1 270	535	2	1 807	
Arvonalentumiset²	464	319	2	785	
Arvonalentumiset/saamiset, joiden arvo on alentunut	0,37	0,60	1,00	0,43	

¹Sisältää 6 miljoonaa euroa taseen ulkopuolisiin eriin liittyviä saamisia, joiden arvo on alentunut.

²Sisältää 22 miljoonaa euroa taseen ulkopuolisiin eriin liittyviä varauksia.

Luotot, joiden arvo on alentunut ja arvonalentumiset, maittain ja toimialoittain

Emoyhtiö

31.12.2009, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Puola	Arvon- alentumiset (saatava- kohtaiset + saatava- ryhmäkohtaiset)	Arvon- alentumiset/ luotot, joiden arvo on alentunut
Energia (öljy, kaasu yms.)	-	-	-	-	-
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	1	0		1	0,54
Paperi- ja metsä-teollisuustuotteet	5	1		8	1,30
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	64	23		70	0,81
Teollisuustuotantohyödykkeet	62	0		28	0,45
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	93	4		36	0,37
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	20	47		41	0,60
Shipping ja offshore	39	0		7	0,19
Kuljetus	41	1		20	0,48
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	70	1		26	0,37
Viestintä ja vapaa-aika	39	8		11	0,23
Vähittäiskauppa	80	12		50	0,55
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	38	13		15	0,30
Terveystuotot ja lääketeollisuus	7	-		1	0,12
Rahoituslaitokset	31	3		45	1,33
Kiinteistötoiminta	64	135		113	0,57
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	31	0		12	0,37
Tietoliikennelaitteistot	2	7		13	1,30
Tietoliikenneoperaattorit	0	0		1	3,21
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	0	12		3	0,28
Muut	0	0	-	28	453,20
Yritykset	687	267	-	529	0,55
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	249	177		133	0,31
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	172	24		35	0,18
Julkinen sektori	-	-		-	-
Yhteensä luotot, joiden arvo on alentunut¹	1 108	468	-	1 576	
Varaukset²	403	294	-	697	
Arvonalentumiset/saamiset, joiden arvo on alentunut	0,36	0,63	-	0,44	

¹Sisältää 6 miljoonaa euroa taseen ulkopuolisiin eriin liittyviä saamisia, joiden arvo on alentunut.

²Sisältää 22 miljoonaa euroa taseen ulkopuolisiin eriin liittyviä varauksia.

Nettomääräiset arvonalentumistappiot

NPS:n nettomääräiset arvonalentumistappiot olivat 381 miljoonaa euroa (133). Arvonalentumistappioista 277 miljoonaa euroa (107) liittyy yritysasiakkaisiin ja 104 miljoonaa euroa (26) henkilöasiakkaisiin. Nettomääräiset saatavaryhmäkohtaiset arvonalentumiskirjaukset kasvoivat 174 miljoonasta eurosta 316 miljoonaan euroon vuonna 2009. Saatavakohtaiset arvonalentumiskirjaukset puolestaan kasvoivat 258 miljoonasta eurosta 447 miljoonaan euroon. Suurin osa tappioista syntyi seuraavilla toimialoilla: henkilöasiakkaat, asuntoluotot ja yritysasiakkaat, kiinteistötoiminta sekä muu perusteollisuus.

Vuonna 2009 arvonalentumistappioiden osuus luottokannasta oli 0,56 prosenttia. Vuonna 2008 osuus oli 0,22 prosenttia. Nettomääräisten arvonalentumistappioiden ja arvoltaan alentuneiden saamisten kasvu koostuu edelleen useista pienistä ja keskisuurista vastuista pikemmin kuin muutamasta suuresta vastuusta.

Uudelleenjärjesteltyjen saamisten määrä oli lähellä nollaa ennen uudelleenjärjestelyä ja niiden jälkeen. Saamisten turvaamiseksi hankittu omaisuus koostuu lähinnä muista varoista.

Baltian maat

Taantuman voimistuessa Baltian maissa luottosal-
kun laatu heikkeni ja vakuuksien arvot alenivat edelleen. Baltian maissa arvoltaan alentuneita saamisia oli bruttomääräisesti 535 miljoonaa euroa eli 6,9 prosenttia luotonannosta. Vuoden 2008 lopussa näitä saamisia oli 141 miljoonaa euroa eli 1,74 prosenttia luotonannosta.

Baltian maihin kohdistuvia taseeseen kirjattuja arvonalentumisia oli vuoden 2009 lopussa 4,12 prosenttia luotonannosta. Vuoden 2008 lopussa vastaava luku oli 1,57 prosenttia. Taseeseen kirjattujen arvonalentumisten osuus bruttomääräisistä saamisista, joiden arvo on alentunut, oli Baltian maissa 60 prosenttia. Baltian maissa arvonalentumistappioiden osuus luotonannosta oli 2,57 prosenttia.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriski realisoituu, kun valuutta-, korko-, hyödyke-, osake- tai luottojohdannaissopimuksessa Nordean vastapuolesta tulee maksukyvytön ennen eräpäivää ja Nordealla on saaminen vastapuolelta. Vastapuoliriskin kokonaismäärä vuoden 2009 lopussa oli 27,7 miljardia euroa. Tästä määrästä vastuiden nykyisen markkina-arvon osuus on 6,3 miljardia euroa. Vastapuoliriskin kokonaismäärästä 57 prosenttia ja vastuiden nykyisestä markkina-arvosta 30 prosenttia kohdistui finanssipalvelu-yrityksiin.

Nettomääräiset arvonalentumistappiot ja luottotappiotasot

Osuus luotonannosta, pistettä	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Arvonalentumistappiot, miljoonaa euroa	381	133	313	113
Luottotappiotaso ¹	55,8	21,9	50,1	20,5
- josta saatavakohtaiset	38,9	14,6	32,9	12,8
- josta saatavaryhmäkohtaiset	16,9	7,3	17,2	7,7

¹ Luottotappiotaso = Arvonalentumistappioiden osuus luotonannosta

Baltian maat, nettomääräiset arvonalentumistappiot ja saamiset, joiden arvo on alentunut

Osuus luotonannosta, pistettä	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Arvonalentumistappiot, netto, miljoonaa euroa	209	40	180	38
- josta saatavaryhmäkohtaiset	90	17	89	17
Luottotappiotaso, pistettä	257	67	248	72
Saamiset, joiden arvo on alentunut, brutto, miljoonaa euroa	535	141	468	115
Saamiset, joiden arvo on alentunut, brutto, pistettä	690	174	669	158
Taseeseen kirjatut arvonalentumiset yhteensä, miljoonaa euroa	319	127	294	125
Taseeseen kirjatut arvonalentumiset / luotot yhteensä, pistettä	412	157	421	172
Taseeseen kirjatut arvonalentumiset / bruttomääräiset saamiset, joiden arvo on alentunut	0,60	0,90	0,63	1,09

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan salkkuihin ja rahoitus-instrumentteihin liittyvää, rahoitusmarkkinoiden muuttujien liikkeistä johtuvaa mahdollista markkina-arvon menetystä.

Markkinahintariski ja markkinariskirajat

Nordean markkinariski aiheutuu paljolti Nordea Marketsin asiakkaiden kaupankäynnistä sekä konsernin varainhallinnan sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Konsernin muussa pankkitoiminnassa ei ole markkinariskejä, koska asiakasliiketoiminnan tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät tasapainotetaan.

Hallitus on asettanut konsernin varainhallinnalle enimmäisriskirajan, jonka mukaan kertyneet tappiot eivät saa koskaan ylittää 250 miljoonaa euroa tilikauden aikana. Tämän riskirajan noudattaminen varmistetaan markkinariskilimiiteillä ja tappiorajoilla. Nordea Marketsin kaupankäyntitoiminnassa riskiraja ja markkinariskilimiitti määritellään suhteessa toiminnan tuottoihin.

Markkinariskianalyysi

VaR-menetelmällä laskettu kokonaisriski oli vuoden 2009 lopussa 25 miljoonaa euroa (38). Korkoriskin, osakeriskin, luottomarginaaliriskin ja valuuttakurssiriskin välillä on siten huomattava hajautusvaikutus, koska kokonaisriski on pienempi kuin näiden neljän riskin yhteissumma.

VaR-menetelmällä laskettu korkoriski oli vuoden 2009 lopussa 15 miljoonaa euroa (26). Bruttoherkkyys yhden prosenttiyksikön suuruiselle kaikkien korkojen samanaikaiselle muutokselle oli vuoden 2009 lopussa NPS:ssa 83 miljoonaa euroa (157). Suurin osa NPS:n korkoherkkydestä aiheutui kaupankäyntipositioista, joiden valuuttana on Ruotsin kruunu, Tanskan kruunu, Yhdysvaltain dollari tai euro.

Vuoden 2009 lopussa NPS:n VaR-menetelmällä laskettu osakeriski oli 2 miljoonaa euroa (1). Strukturoituihin osakeoptioihin liittyvä riski oli 28 miljoonaa euroa (16).

VaR-menetelmällä laskettu luottomarginaaliriski oli vuoden 2009 lopussa 12 miljoonaa euroa (13). Luottomarginaaliriski kohdistuu pääosin rahoitusalan yrityksiin.

NPS:n VaR-menetelmällä laskettu valuuttakurssiriski oli vuoden 2009 lopussa 14 miljoonaa euroa (15). Ylivoimaisesti suurin valuuttakurssiriski syntyy Tanskan kruunuista.

NPS:n raaka-aineisiin, etupäässä selluun ja paperiin, liittyvä riski aiheutuu yksinomaan asiakaslähtöisestä toiminnasta. Vuoden 2009 lopussa riski oli 9 miljoonaa euroa (4).

Pääomarahastosijoitusten käypä arvo oli 7 miljoonaa euroa (6).

Markkinariski

Konserni

Miljoonaa euroa	Mittausmenetelmä	31.12.2009	31.12.2008
Kokonaisriski	VaR	24,9	38,1
-Korkoriski	VaR	15,5	25,9
-Osakeriski	VaR	2,3	0,8
-Luottomarginaaliriski	VaR	12,3	12,5
-Valuutariski	VaR	13,8	15,4
Hajautusvaikutus	VaR	43 %	30 %
Strukturoitu osakeoptioriski	Simulaatio	27,6	15,9
Hyödykeriski	Simulaatio	8,9	4,1

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski tarkoittaa riskiä, joka aiheutuu sisäisten prosessien tai järjestelmien puutteellisuudesta tai virheellisestä toiminnasta tai ulkoisista tekijöistä, jotka aiheuttavat suoraan tai epäsuorasti tappioita tai vahingoittavat mainetta. Operatiivisia riskejä ovat muun muassa compliance-riskit eli riskit siitä, ettei liiketoiminnassa noudateta lainsäädännön ja säännösten vaatimuksia, markkinanormeja ja liike-toiminnan etiikkaa.

Johto vastaa operatiivisten riskien hallinnasta. Konsernin Risk and Compliance Officereiden verkostolla varmistetaan, että konsernin operatiivisia ja compliance-riskkejä hallitaan tehokkaasti liiketoimintaorganisaatiossa, joka on ensimmäinen puolustuslinja.

Näiden riskien hallitsemiseksi konsernin operatiivisen riskin hallinta -yksikkö, joka on toinen puolustuslinja, on määritellyt yhteiset standardit kattaen konsernin toimintaohjeet, aktiivisen riskienhallinnan prosessit ja raportointivaatimukset. Näillä tähdätään vakaaseen riskienhallinnan kulttuuriin, jossa tavoitteena on noudattaa parhaalla tavalla markkinanormeja ja eettisiä normeja kaikessa liiketoiminnassa. Aktiivisen riskienhallinnan tärkein prosessi on vuotuinen riskien itsearviointi, jossa painotetaan tärkeimpien riskien tunnistamista ja seuranta. Tärkeimmät riskit tunnistetaan sekä ylhäältä alaspäin, kun toimintojen johto osallistuu prosessiin, ja alhaalta ylöspäin, kun hyödynnetään olemassa olevaa tietoa prosesseista, kuten häiriöiden raportoinnista, laatu- ja riskianalyyseista ja tuotehyväksynnöistä.

Konsernin sisäinen tarkastus, joka on kolmas puolustuslinja, toimii hallituksen varmistajana riskienhallinnan, valvonnan ja hyvän hallinnon prosesseissa.

Likviditeetin hallinta

Likviditeettiriski

Likviditeetin hallinnan periaatteet ja valvonta

Nordean hallitus vastaa konsernin taseriskien hallinnasta rajoittamalla ja seuraamalla konsernin rakenteellista riskiä.

Riskejä mitataan ja niistä raportoidaan hallituksen vahvistamien konsernin yhteisten periaatteiden mukaisesti. Nordean hallitus vastaa myös likviditeettiriskien hallinnan periaatteista, jotka tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Konsernijohtaja päättää konsernin johtoryhmässä konsernin rakenteellisen korkoriskin (SIIR) hallintaa koskevista tavoitteista ja hallituksen päätösten rajoissa likviditeettiriskien limiittien kohdentamisesta.

Asset ja Liability Committee (ALCO), jonka puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja, valmistelee konsernin taloudellista toimintaa ja riskejä koskevat esitykset konsernijohtajan päätettäväksi konsernin johtoryhmässä.

Konsernin varainhallinta toimii edellä mainittujen tavoitteiden ja limiittien mukaisesti. Lisäksi se kehittää likviditeettiriskin hallintaa ja laatii konsernin likviditeettiriskin ja rakenteellisen korkoriskin hallintaa koskevia periaatteita ja ohjeistuksia.

Likviditeettiriskin hallinta

Nordeassa likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että Nordea pystyy suoriutumaan maksuvalmiutta koskevista velvoitteistaan vain maksamalla tavanomaisista suuremmat kulut tai ei lainkaan pysty suoriutumaan velvoitteistaan niiden erääntyessä.

Likviditeetin hallinta perustuu Nordeassa periaatepäätöksiin, joiden pohjalta syntyvät erilaiset likviditeettiriskin hallintamenetelmät, limiitit ja organisatation toimintatavat.

Nordean likviditeetin hallinta kuvastaa konsernin konservatiivista asennetta likviditeettiriskiin. Nordea pyrkii hankkimaan rahoitusta eri lähteistä sekä luomaan ja ylläpitämään suhteita sijoittajiin päästäkseen markkinoille.

Laaja ja hajautettu rahoituspohja näkyy vahvana läsnäolona Nordea-konsernin neljällä kotimarkkina-alueella, joilla konsernilla on vahva ja vakaa vähittäisasiakaskunta ja monia erilaisia rahoitusohjelmia.

Nordeassa kiinnitetään huomiota erityisesti sijoittajien maantieteelliseen jakaumaan ja luottoluokituksen herkkyyteen.

Nordea julkaisee tietoa konsernin likviditeettitilanteesta, jotta sen luotettavuus säilyy kaikissa tilan-

teissa. Nordean likviditeettiriskin hallinta sisältää jatkuvuussuunnitelman ja stressitestauksen.

Stressitesteillä arvioidaan poikkeuksellisten mutta mahdollisten tapahtumien vaikutukset pankin likviditeettitilanteeseen. Stressitestaus auttaa tunnistamaan mahdolliset rahoituksen tarpeeseen tai hintaan vaikuttavat tapahtumat ja vaikutukset ja arvioimaan mahdolliset seuraukset. Stressitestauksella pyritään täydentämään tavanomaisia likviditeettiriskin hallintamenetelmiä. Sillä pyritään myös varmistamaan, että jatkuvuussuunnitelma on riittävä myös stressitilanteissa ja että jatkuvuussuunnitelmassa kuvataan asianmukaisesti toimintatavat, joiden avulla minimoidaan Nordean vahingot likviditeettikriisitilanteessa. Nordean stressiskenaariot perustuvat sellaisten tapahtumien arviointiin, joiden osalta Nordean oletetaan olevan kaikkein haavoittuvaisin nykyisellä liiketoimintarakenteella ja nykyisessä toimintaympäristössä.

Stressitestit kohdistuvat toisaalta varainhankinnan tarpeen lisääntymiseen ja toisaalta varainhankinnan kustannusten kasvuun.

Konsernin varainhallinta vastaa likviditeetin hallinnasta Nordeassa sekä hallitusten, ALCO:n ja konsernijohtajan konsernin johtoryhmässä päättämien konsernitason limiittien noudattamisesta.

Likviditeettiriskin mittaamenetelmät

Likviditeettiriskin hallinta kattaa sekä lyhyen aikavälin likviditeettiriskin että pitkän aikavälin rakenteellisen likviditeettiriskin. Kummankin riskityypin seurantaan on kehitetty useita likviditeettiriskin hallintamenetelmiä, jotka kattavat likviditeettiriskin kaikki olennaiset lähteet.

Lyhyen aikavälin rahoitukseen kohdistuvien paineiden keventämiseksi Nordeassa mitataan avoimeen rahoituspositioon liittyvää riskiä. Se kuvastaa odotettua maksuvalmiuden enimmäistarvetta seuraavien 14 päivän aikana. Mittauksessa otetaan huomioon kassavirrat sekä taseeseen kuuluvista että taseen ulkopuolisista eristä.

Avoimeen rahoituspositioon liittyvää riskiä mitataan ja rajataan kussakin valuutassa erikseen. Lisäksi hallitus mittaa ja rajaa riskiä kaikille valuutoille yhteensä.

Nordean ylläpitämän likviditeettipuskurin avulla voidaan varmistaa kiireellinen rahoitus silloin kun tavanomaisista lähteistä ei saada riittävästi varoja. Hallitus määrittää likviditeettipuskurin vähimmäismäärän. Puskurin tarkoituksena on varmistaa rahoitusriskimittauksilla määritelty positiivinen kokonaiskassavirta. Puskuri koostuu likvideista arvopapereista, joilla on korkea luokitus ja joita voidaan myydä tai käyttää rahoituksen vakuutena.

Rakenteellista likviditeettiriskiä mitataan pysyvien velkojen ja pysyvien varojen välisenä erona. Eroa käytetään myös rakenteellisen likviditeettiriskin rajaamiseen. Mittauksesta ja rajauksesta vastaa hallitus. Pysyvät velat koostuvat pääasiassa yleisön talletuksista, pankkitalletuksista ja joukkolainoista, joiden jäljellä oleva laina-aika on yli kuusi kuukautta, sekä omasta pääomasta. Pysyvät varat puolestaan koostuvat etupäässä yleisön lainoista, muista lainoista, joiden jäljellä oleva laina-aika on yli kuusi kuukautta, sekä sitovasti myönnettyistä luottolimiiteistä.

ALCO:n asettaman tavoitteen mukaan pysyvän rahoituksen nettomäärän on oltava positiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että pysyvät varat on rahoitettava pysyvillä veloilla.

Likviditeettiriskin analysointi

Lyhyen aikavälin likviditeettiriski pidettiin kohtuullisella tasolla koko vuoden 2009 ajan. Keskimääräinen avoin rahoituspositio eli 14 seuraavan päivän aikana odotettu likviditeettitarve oli -3,9 miljardia euroa (3,7).

NPS:ssa likviditeettipuskurin koko on vuoden 2009 aikana vaihdellut 10,2 miljardista eurosta 14,4 miljardiin euroon (3,6–13,1). Keskimäärin puskurin koko on ollut 11,3 miljardia euroa (6,0). Nordeassa tätä tasoa pidetään korkeana. Se kuvastaa konsernin konservatiivista asennetta likviditeettiriskiä yleensä ja erityisesti odottamattomiin maksuvalmiutta rasittaviin tapahtumiin. Vuonna 2009 pysyvien velkojen ja pysyvien varojen välinen vuotuisen ero oli keskimäärin

-6,2 miljardia euroa (-4,0).

Rahavirta-analyysi

Konserni

Miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	0-3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteensä
Korkoa tuottavat varat	24 651	38 588	18 233	33 125	33 486	148 083
Korkoa tuottamattomat varat					79 490	79 490
Rahoitusvarat yhteensä	24 651	38 588	18 233	33 125	112 976	227 573
Korolliset velat	35 365	71 170	15 677	6 387	495	129 094
Korottomat velat					92 851	92 851
Rahoitusvelat yhteensä	35 365	71 170	15 677	6 387	93 346	221 945
Johdannaisopimukset, tulevat rahavirrat		10 992	3 323	335	1 469	16 119
Johdannaisopimukset, lähtevät rahavirrat		-10 706	-3 308	-687	-1 481	-16 182
Nettoriski		286	15	-352	-12	-63
Riski	-10 714	-32 296	2 571	26 386	19 618	5 565
Kumulatiivinen riski	-10 714	-43 010	-40 439	-14 053	5 565	

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	0-3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteensä
Korkoa tuottavat varat	24 360	39 123	18 132	32 205	33 391	147 211
Korkoa tuottamattomat varat					79 524	79 524
Rahoitusvarat yhteensä	24 360	39 123	18 132	32 205	112 915	226 735
Korolliset velat	35 460	70 050	15 698	6 471	494	128 173
Korottomat velat					92 189	92 189
Rahoitusvelat yhteensä	35 460	70 050	15 698	6 471	92 683	220 362
Johdannaisopimukset, tulevat rahavirrat		11 011	3 232	35	1 469	15 747
Johdannaisopimukset, lähtevät rahavirrat		-10 726	-3 308	-687	-1 481	-16 202
Nettoriski		285	-76	-652	-12	-455
Riski	-11 100	-30 642	2 358	25 082	20 220	5 918
Kumulatiivinen riski	-11 100	-41 742	-39 384	-14 302	5 918	

Taulukko perustuu taseeseen kirjattavien rahoitusinstrumentti-sopimusten eräpäiviin. Johdannaisista ilmoitetaan sekä johdannaisvaroista että -veloista ennakoidut tulevat ja lähtevät rahavirrat, koska johdannaisia hallitaan nettoutus-periaatteella. Tase-instrumenttien ja johdannaisinstrumenttien lisäksi Nordealla on 17 863 miljoonaa euroa luottolupauksia, jotka voidaan ottaa käyttöön milloin tahansa.

Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellisella korkoriskillä (SIIR) mitataan Nordealle kertyvän korkokatteen muutosta seuraavien 12 kuukauden aikana kaikkien korkojen liikahtaessa yhden prosenttiyksikön verran.

Rakenteellinen korkoriski kuvastaa riskiä, joka syntyy tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien uudelleenhinnoittelujaksojen, volyymien ja viitekorkojen välisistä epätasapainoista.

Rakenteellisen korkoriskin hallinta perustuu Nordeassa periaatepäätöksiin, joiden pohjalta syntyvät erilaiset rakenteellisen korkoriskin hallintamenetelmät, tavoitteet ja organisaation toimintatavat.

Periaatepäätöksissä painotetaan taloudellisen rakenteen optimointia, riskinoton tasapainottamista ja luotettavaa tuloskasvua sekä rakenteellisen korkoriskin kaikkien olennaisten lähteiden tunnistamista, äärimmäisten markkinaolosuhteiden vaikutusten testausta ja riittävää tiedottamista.

Konsernin varainhallinta vastaa rakenteellisen korkoriskin operatiivisesta hallinnasta ja tavoitteiden toteutumisesta konsernitasolla.

Rakenteellisen korkoriskin mittaamenetelmät

Rakenteellista korkoriskiä mitataan markkinakorkotason yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksena rahoituskatteeseen 12 kuukauden ajanjaksolla. Oletuksen mukaan jakson aikana ei tehdä uusia markkinatransaktioita. Laskennassa otetaan kuitenkin huomioon asiakaskäyttäytymisen pääpiirteet ja Nordean omia korkoja koskeva päätöksentekoprosessi. Jos korkotaso esimerkiksi on matala ja korot laskevat vielä lisää, koron laskun kokonaismäärää ei voida soveltaa eräpäivättömiin talletuksiin, koska korko ei voi olla negatiivinen. Jos korot taas nousevat, Nordea voi päättää olla nostamatta kaikkien asiakkaiden talletusten korkoja vastaavasti.

SIIR, Gap-analyysi 31.12.2009

Konserni

Miljoonaa euroa Uudelleenhinnoittelujakso	Tase	Alle 3 kk	3-6 kk	6-12 kk	1-2 vuotta	2-5 vuotta	>5 vuotta	Ilman korko- sidon- naisuutta	Yhteensä
Varat									
Korkoa tuottavat varat	141 671	114 076	11 570	7 396	4 285	2 079	988	1 277	141 671
Korkoa tuottamattomat varat	79 494	-	-	-	-	-	-	79 494	79 494
Varat yhteensä	221 165	114 076	11 570	7 396	4 285	2 079	988	80 771	221 165
Velat ja oma pääoma									
Korolliset velat	128 314	110 540	6 196	4 251	4 076	2 785	466	-	128 314
Korottomat velat	92 851	-	-	-	-	-	-	92 851	92 851
Velat yhteensä	221 165	110 540	6 196	4 251	4 076	2 785	466	92 851	221 165
Taseen ulkopuoliset erät, netto		5 732	-2 143	-2 842	-684	-29	-34	-	
Riski		9 268	3 231	303	-475	-735	488	-12 080	
Kumulatiivinen riski			12 499	12 802	12 327	11 592	12 080	0	

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa Uudelleenhinnoittelujakso	Tase	Alle 3 kk	3-6 kk	6-12 kk	1-2 vuotta	2-5 vuotta	>5 vuotta	Ilman korko- sidon- naisuutta	Yhteensä
Varat									
Korkoa tuottavat varat	141 018	113 423	11 570	7 396	4 285	2 079	988	1 277	141 018
Korkoa tuottamattomat varat	79 532	-	-	-	-	-	-	79 532	79 532
Varat yhteensä	220 550	113 423	11 570	7 396	4 285	2 079	988	80 809	220 550
Velat ja oma pääoma									
Korolliset velat	128 327	110 578	6 196	4 251	4 076	2 785	441	-	128 327
Korottomat velat	92 223	-	-	-	-	-	-	92 223	92 223
Velat yhteensä	220 550	110 578	6 196	4 251	4 076	2 785	441	92 223	220 550
Taseen ulkopuoliset erät, netto		5 732	-2 143	-2 842	-684	-29	-34	-	
Riski		8 577	3 231	303	-475	-735	513	-11 414	
Kumulatiivinen riski			11 808	12 111	11 636	10 901	11 414	0	

Rakenteellisen korkoriskin analysointi

Laskevien markkinakorkojen rakenteellinen korkoriski oli vuoden 2009 lopussa -117 miljoonaa euroa (-88). Nousevien korkojen rakenteellinen korkoriski oli 81 miljoonaa euroa (172). Esitettyjen lukujen mukaan rahoituskate pienenee, jos korot laskevat, ja suurenee, jos korot nousevat.

Pääoman hallinta

Nordeassa pyritään käyttämään pääomaa tehokkaasti hallitsemalla aktiivisesti taseen eri omaisuus- ja velkaeriä sekä riskiluokkia.

Tavoitteena on parantaa osakkeenomistajien tuottoa mutta säilyttää samalla varovainen riskin ja tuoton suhde.

Pääoman hallinta konsernissa

Hallitus päättää Nordean vakavaraisuussuhteita koskevista tavoitteista. Konsernin johtoryhmässä konserninjohtaja päättää pääoman hallinnan periaatteiden ja tehokkaan valvonnan kehittämisestä ja ylläpitämisestä.

Asset ja Liability Committee (ALCO) ja Capital Planning Forum arvioivat säännöllisesti Nordean kykyä saavuttaa tavoitteet ja täyttää vähimmäispääomavaateet.

Konsernin talousjohtajan johtama Capital Planning Forum vastaa vakavaraisuuden suunnitteluun liittyvien toimien koordinoinnista Nordea-konsernissa. Tämä koskee sekä säännösten mukaista, sisäistä että käytettävissä olevaa pääomaa. Capital Planning Forum arvioi tulevaa pääoman tarvetta päättäessään vuotuisista osingoista, omien osakkeiden hankinnoista sekä ulkoisista ja sisäisistä pääoman allokoinneista.

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut saamiset

Konserni	31.12.2009	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2008
Miljoonaa euroa	Pääoma- vaade	Riski- painotetut saamiset	Pääoma- vaade	Riski- painotetut saamiset
Luottoriski	5 163	64 540	5 235	65 439
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä	2 590	32 375	2 829	35 357
- josta yritys vastuut	1 707	21 337	1 940	24 246
- josta luottolaitos vastuut	517	6 460	540	6 752
- josta vähittäis vastuut	344	4 301	307	3 841
- josta kiinteistö vakuudelliset	174	2 176	141	1 757
- josta muut	170	2 125	167	2 084
- josta muut	22	277	41	518
Standardimenetelmä	2 573	32 165	2 407	30 083
- josta valtio vastuut	41	515	45	567
- josta vähittäis vastuut	388	4 847	358	4 472
- josta asuinkiinteistö vakuudelliset	11	144	-	-
- josta uudistettavat vähittäis vastuut	-	-	-	-
- josta muut	377	4 703	358	4 472
- josta muut	2 144	26 803	2 004	25 044
Markkinariski	236	2 946	291	3 636
- josta kaupankäyntivarasto, VaR	103	1 287	240	3 004
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	133	1 659	51	631
- josta valuuttakurssi- ja kultariski, standardimenetelmä	0	0	0	0
Operatiivinen riski	368	4 606	318	3 975
Standardimenetelmä	368	4 606	318	3 975
Yhteensä ennen oikaisuja	5 767	72 092	5 844	73 050
Oikaisu alarajasäännöksiin perustuen				
Pääomatarpeen lisäys alarajasäännösten mukaisesti	-	-	694	8 670
Yhteensä	5 767	72 092	6 538	81 720
Vakavaraisuussuhde				
		31.12.2009		31.12.2008
Ensisijainen oma pääoma, mukaan lukien tilikauden tulos, %		14,0		12,0
Vakavaraisuussuhde, mukaan lukien tilikauden tulos, %		14,6		13,3

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut saamiset

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	31.12.2009 Pääoma- vaade	31.12.2009 Riski- painotetut saamiset	31.12.2008 Pääoma- vaade	31.12.2008 Riski- painotetut saamiset
Luottoriski	4 828	60 355	4 889	61 117
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä	2 474	30 926	2 712	33 901
- josta yritys vastuut	1 597	19 964	1 832	22 904
- josta luottolaitos vastuut	516	6 454	540	6 750
- josta vähittäis vastuut	344	4 301	302	3 775
- josta kiinteistö vakuudelliset	174	2 176	141	1 757
- josta muut	170	2 125	161	2 018
- josta muut	17	207	38	472
Standardimenetelmä	2 354	29 429	2 177	27 216
- josta valti o vastuut	43	540	46	576
- josta vähittäis vastuut	202	2 522	170	2 129
- josta asuinkiinteistö vakuudelliset	11	144	-	-
- josta uudistettavat vähittäis vastuut	-	-	-	-
- josta muut	191	2 378	170	2 129
- josta muut	2 109	26 367	1 961	24 511
Markkinariski	236	2 946	291	3 636
- josta kaupankäyntivarasto, VaR	103	1 287	240	3 004
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	133	1 659	51	631
- josta valuuttakurssi- ja kultariski, standardimenetelmä	0	0	0	0
Operatiivinen riski	343	4 284	295	3 690
Standardimenetelmä	343	4 284	295	3 690
Yhteensä ennen oikaisuja	5 407	67 585	5 475	68 443
Oikaisu alarajasäännöksiin perustuen				
Pääomatarpeen lisäys alarajasäännösten mukaisesti	-	-	631	7 883
Yhteensä	5 407	67 585	6 106	76 326
Vakavaraisuussuhde				
		31.12		31.12
		2009		2008
Ensisijainen oma pääoma, mukaan lukien tilikauden tulos, %		14,5		12,5
Vakavaraisuussuhde, mukaan lukien tilikauden tulos, %		15,2		13,9

Pilari 1

Riskipainotetut erät on laskettu Pilari 1:n vaatimusten mukaisesti. Vuoden 2009 loppuun mennessä Nordeassa sovellettiin sisäisten luottoluokitusten menetelmiä 48 prosenttiin vastuista. Nordea aikoo laajentaa sisäisten luottoluokitusten menetelmän käyttöä joihinkin vielä menetelmän ulkopuolella oleviin luottokantoihin.

Nordealla on myös lupa käyttää omia sisäisiä Value-at-Risk-malleja (VaR) kaupankäyntisalkun tärkeimpien osa-alueiden markkinariskin asettaman pääomavaateen laskemisessa. Operatiivisen riskin laskemisessa käytetään standardimenetelmää.

Pilari 2

Nordean vakavaraisuuden hallintaprosessin (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) mukaiset sisäiset pääomavaateet perustuvat luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuslaskentaa sääntelevien direktiivien riskimäärittelyyn, Nordean taloudellisen pääoman (Economic Capital) laskennan periaatteisiin ja taloudellisesti heikkoja ajanjaksoja varten ylläpidettyihin puskureihin.

Nordean ICAAP:ssa kuvataan Nordean olennaisten riskien hallintaa, riskien vähentämistä ja mittaamista sekä arvioidaan sisäisen pääoman riittävyyttä määrittelemällä pankin riskinottohalukkuutta kuvaava sisäinen pääomavaade.

Taloudellisen pääoman laskenta perustuu kvantitatiivisiin malleihin, joiden avulla arvioidaan seuraavien pääriskityyppien odottamattomat tappiot: luottoriski, markkinariski, operatiivinen riski, liiketoimintariski ja henkivakuutusriski. Lisäksi taloudellisen pääoman laskentamalleilla lasketaan tarkasti rahoitustaseen korkoriski, sijoitussalkkujen markkinariski, Nordean sisäisiin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä riski, kiinteistöihin liittyvä riski ja keskittymisriski.

Vuonna 2010 taloudellisen pääoman sekä säännösten mukaisen pääoman laskentaa yhtenäistetään edelleen korvaamalla yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottokannan tappio-osuuksien ja luottovastavertokertoimien sisäiset arviot sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmässä käytettävillä arvioilla. Näiden parametrien keskimääräistä korkeampien arvojen johdosta taloudellisen pääoman määrä kasvaa.

Eri riskityyppien riskipääoman laskennan lisäksi Nordeassa tehdään laajoja stressitestejä, joiden tarkoituksena on analysoida maailmanlaajuisten ja paikallisten sokkiskenaarioiden vaikutuksia. Näiden stressitestien tulokset ja mahdolliset johdon toimenpiteet otetaan huomioon Nordean sisäisissä pääomavaateissa. Sisäinen pääomavaade on tärkeä osa Nordean vakavaraisuussuhdetavoitteiden määrittelyä.

Riskipainotettu tulos

Riskipainotettu tulos (Economic Profit, EP) on yksi Nordean taloudellisista tunnusluvusta. Riskipainotettu tulos saadaan vähentämällä riskisopeutetusta tuloksesta oman pääoman kustannukset.

Riskisopeutetun tuloksen ja riskipainotetun tuloksen avulla mitataan Nordeassa osakkeenomistajan saama kokonaistuottoa.

Riskipainotettu tulos ohjaa ja tukee sijoituspäätöksiä ja asiakassuhteisiin liittyvää päätöksentekoa tasapainottaen tuottojen, kulujen ja riskien välisen suhteen. Siinä kiinnitetään huomiota tuottoihin, kuluihin ja riskeihin. Riskipainotetun tuloksen mallissa painotetaan sekä kasvua että tuottoa. Riskipainotetun tuloksen laskennassa otetaan huomioon taloudellinen pääoma ja odotetut tappiot.

Odotetut tappiot (EL)

Odotetuilla tappioilla (expected losses) tarkoitetaan yksittäisen luoton tai saatavaryhmän tilastollista tappiotasoa suhdannekierron aikana.

Riskipainotetun tuloksen laskennassa käytetty keskimääräinen odotettujen tappioiden määrä oli 0,26 prosenttia vuoden 2009 lopussa (0,22 prosenttia vuoden 2008 lopussa), pois lukien valtio- ja luottolaitosvastuut. Osuus lasketaan jakamalla odotetut tappiot vastuiden määrällä maksukyvyttömyyshetkellä. Vaikka odotettujen tappioiden osuus vastuiden määrästä maksukyvyttömyyshetkellä on vaikeampi mittari kuin todellisten tappioiden määrä, se vaihtelee taloudellisen suhdanteen mukaan. Tähän vaikuttavat muutokset maksukyvyttömyystodennäköisyydessä (PD dimensio) ja vakuuskattavuudessa (LGD dimensio).

Omat varat

Omilla varoilla tarkoitetaan ensisijaisten ja toissijaisten omien varojen summaa, josta on tehty vähennykset omista varoista.

Ensisijaiset omat varat koostuvat maksetusta osakepääomasta, oman pääoman rahastoista ja niihin verrattavista eristä sekä rajoitetusta määrästä hybridilainoja (eivät saa olla määräaikaista). Ensisijaisiin omiin varoihin voidaan sisällyttää lisäksi ehdotetulla osingonjaolla vähennetyt voitot. Liikearvo ja laskennalliset verosaamiset vähennetään ensisijaisista omista varoista.

Toissijaiset omat varat jakautuvat ikuisiin ja eräpäivällisiin oman pääoman ehtoihin lainoihin. Toissijaiset omat varat eivät saa olla suuremmat kuin ensisijaiset omat varat.

Eräpäivällisten oman pääomanehtoisten lainojen määrä ei saa olla suurempi kuin puolet ensisijaisista omista varoista. Rajoitukset koskevat vähennysten jälkeisiä määriä eli määriä, joista on vähennetty sijoitukset vakuutusyhtiöihin ja sijoitukset muihin rahoituslaitoksiin.

Pilari 3:n mukaiset tiedot vakavaraisuudesta ja riskienhallinnasta

Basel II -säännösten pilari 3:n vaatimusten mukaiset tiedot ovat saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Oma varat

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Ensisijaiset omat varat				
Maksettu oma pääoma	2 319	2 319	2 319	2 319
Ylikurssirahasto	599	599	599	599
Oma pääoma	2 918	2 918	2 918	2 918
Rahastot	7 047	7 019	6 751	6 817
Vähemmistöosuus	6	7	-	-
Kirjanpidon mukainen tilikauden voitto	1 001	1 331	987	1 233
Rahastot yhteensä	8 054	8 357	7 738	8 050
Ensisijaiset omat varat (ennen hybridilainoja ja vähennyksiä)	10 972	11 275	10 656	10 968
Ehdotetut/maksetut osingot	-600	-1 300	-600	-1 300
Laskennalliset verosaamiset	-17	-15	-13	-13
Aineettomat hyödykkeet	-69	-59	-64	-53
Yli 10% omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin	-22	-21	-4	-4
Ylijäämä(+)/alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	-72	-73	-62	-60
Muut erät, netto	-93	-	-93	-
Vähennykset ensisijaisista omista varoista	-873	-1 468	-836	-1 430
Ensisijaiset omat varat (vähennysten jälkeen)	10 099	9 807	9 820	9 538
Toissijaiset omat varat				
Ikuiset lainat ja muut ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavat erät	543	547	543	547
Debentuurilainat	-	600	-	600
Muut toissijaiset omat varat	-	-	-	-
Toissijaiset omat varat (ennen vähennyksiä)	543	1 147	543	1 147
Yli 10% omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin	-22	-21	-4	-4
Ylijäämä(+)/alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)	-72	-73	-62	-60
Vähennykset toissijaisista omista varoista	-94	-94	-66	-64
Toissijaiset omat varat (vähennysten jälkeen)	449	1 053	477	1 083
Omat varat yhteensä	10 548	10 860	10 297	10 621

Vakavaraisuussuhdeluvut	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Riskipainotetut saamiset ennen siirtymäsäännöksiä	72 092	73 050	67 585	68 443
Riskipainotetut saamiset siirtymäsäännösten mukaan	72 092	81 720	67 585	76 326
Pääomavaade siirtymäsäännösten mukaan	5 767	6 538	5 407	6 106
Taloudellinen pääoma	3 885	3 508	3 614	3 224
Ensisijaiset omat varat	10 099	9 807	9 820	9 538
Omat varat yhteensä	10 548	10 860	10 297	10 621
Rajoituksettomat omat varat ¹ /riskipainotetut saamiset ennen siirtymäsäännöksiä (%)	14,0	13,4	14,5	13,9
Rajoituksettomat omat varat ¹ /riskipainotetut saamiset siirtymäsäännösten mukaan (%)	14,0	12,0	14,5	12,5
Ensisijaiset omat varat ennen siirtymäsäännöksiä (%)	14,0	13,4	14,5	13,9
Ensisijaiset omat varat siirtymäsäännösten mukaan (%)	14,0	12,0	14,5	12,5
Vakavaraisuussuhde ennen siirtymäsäännöksiä (%)	14,6	14,9	15,2	15,5
Vakavaraisuussuhde siirtymäsäännösten mukaan (%)	14,6	13,3	15,2	13,9
Omat varat yhteensä/ pääomavaade yhteensä siirtymäsäännösten mukaan (%)	182,9	166,1	190,4	173,9

¹ Ei sisällä hybridilainoja

Erittely Nordea Pankki Suomi -konserniin yhdistellyistä yhtiöistä

31.12.2009	Osakkeiden lukumäärä	Kirjan- pitoarvo milj. euroa	Äänimäärä, %	Kotipaikka	Yhdistelytapa
Nordea Pankki Suomi -konserniin sisältyvät tytäryhtiöt					
Nordea Rahoitus Suomi Oy	1 000 000	306	100	Espoo	hankintame- no-menetelmä
Muut yhtiöt		32			
Yhteensä Nordea Pankki Suomi -konsernissa		338			
Omista varoista vähennetyt yli 10 prosentin omistukset luottolaitoksissa					
Luottokunta		41	24	Helsinki	
NF Fleet Oy		1	20	Espoo	
Muut		1			
Omista varoista vähennetyt omistukset yhteensä		44			

Henkilöstöhallinto

Nordealaiset jatkavat erinomaisten asiakaskokemusten luomista ja toteuttavat yhtenä joukkueena Nordean tehtävää: teemme sen mahdolliseksi.

Ihmiset ratkaisevat ja Nordean henkilöstöstrategia

Tuotteita ja palveluita on helppo jäljitellä, mutta viime kädessä ihmiset saavat meidät erottumaan kilpailijoista. Niinpä nordealaiset ovat ratkaisevia matkalla hyvästä erinomaiseen. Konsernin henkilöstöstrategiassa painotetaan seuraavia osa-alueita:

- Rakennamme tietoperustan – HR Basics.
- Olemme houkutteleva työnantaja niille, jotka auttavat meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen.
- Varmistamme, että Nordeassa oikeat henkilöt ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan.
- Edistämme sisäistä liikkuvuutta, tunnistamme erilaiset suoritukset ja palkitsemme henkilöstöä ja varmistamme siten organisaation erinomaisen toimivuuden.
- Luomme ihmisille mahdollisuuksia kehittyä ja kasvaa.
- Tuemme sellaista johtamistapaa, joka auttaa meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen.

Kaikkia näitä osa-alueita ohjaa Nordean kolme arvoa: erinomaiset asiakaskokemukset, yksi Nordean joukkue ja ihmiset ratkaisevat. Toisaalta osa-alueet myös vahvistavat arvoja.

Rakennamme tietoperustan – HR Basics

Hyvä kokonaiskuva henkilöstöresursseista ja toimivat henkilöstöprosessit ovat henkilöstöstrategiamme kulmakiviä. Olemme parantaneet tätä osa-aluetta vuonna 2009 useilla toimilla, jotka liittyvät henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän kehittämiseen ja entistä tehokkaampaan hyödyntämiseen.

Olemme houkutteleva työnantaja niille, jotka auttavat meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen

Erinomaisen Nordean toteuttaminen edellyttää, että pystymme sekä houkuttelemaan parhaita osaajia että pitämään heidät palveluksessamme. Siksi päätimme jo varhaisessa vaiheessa jatkaa aktiivista toimintaa vuonna 2009, vaikka monet muut yhtiöt päättivät vähentää panostustaan työnantajakuvaan.

Varmistamme, että Nordeassa oikeat henkilöt ovat oikeassa paikassa oikeaan aikaan

Vaikka meitä pidettäisiinkin houkuttelevana työnantajana, menestyksen arvo on rajallinen, jos emme kykene palkkaamaan oikeita henkilöitä. Ennustimme, että vuosi 2009 olisi kasvun vuosi, ja siksi meidän oli tärkeä varmistaa, että palkkaamme paljon parhaita osaajia.

Edistämme sisäistä liikkuvuutta, tunnistamme erilaiset suoritukset ja palkitsemme henkilöstöä ja varmistamme siten organisaation erinomaisen toimivuuden

Meidän on varmistettava, että kaikki nordealaiset toteuttavat visiotamme ja tavoitteitamme käytännössä ja että kaikki voivat tehdä oman osansa. Siksi olemme työskennelleet vuonna 2009 suoritusarviointiprosessin parantamiseksi. Työ jatkuu myös vuonna 2010.

Luomme ihmisille mahdollisuuksia kehittyä ja kasvaa

Organisaatiot voivat kasvaa vain siihen kuuluvien ihmisten mukana ja avulla. Olemme tehneet vuonna 2009 parannuksia, joilla pyritään vahvistamaan liiketoiminnan tarpeiden ja kehittämistä kaipaavien osaamisalueitten välistä yhteyttä. Vuonna 2010 aiomme kehittää henkilöstösuunnittelua koskevaa prosessia (People Planning Process) ja ottaa kaikki mukaan tähän työhön.

Tuemme sellaista johtamistapaa, joka auttaa meitä pääsemään hyvästä erinomaiseen

Johtamistapa vaikuttaa suorituskyykyyn ja se on tärkein yksittäinen yrityskulttuurin rakentamista edistävä tekijä. Johtajuus on ollut vuonna 2009 yksi henkilöstöstrategian tärkeimmistä painopistealueista ja on sitä myös vuonna 2010.

Voittopalkkiojärjestelmä

Nordean koko henkilöstöllä on yhtenäinen voittopalkkiojärjestelmä. Voittopalkkiojärjestelmästä maksettavan palkkion määrä on rajattu, eikä se perustu Nordean osakkeen arvoon. Vuodelta 2009 henkilöstö saa enintään 3 200 euron voittopalkkion, josta 2 000 euroa perustuu ennalta määritellyn riskisopeutettuun tulokseen, 600 euroa suhteelliseen asiakastytytyäisyyteen ja 600 euroa oman pääoman tuottoon suhteessa konsernin pohjoismaisen vertailuryhmän tuloksiin.

Yrityksen yhteiskunnallinen vastuu

Nordeassa pyritään siihen, että yrityksen yhteiskunnallinen vastuu on olennainen osa Nordean liiketoimintaa ja identiteettiä. Uskomme vahvasti, että vastuullisella liiketoiminnalla saadaan aikaan kestäviä tuloksia. Nordean lisääntynyt panostus yrityksen yhteiskunnalliseen vastuuseen näkyi siinä, että vuoden 2008 lopussa perustettiin Corporate Social Responsibility Secretariat -yksikkö ja vuoden 2009 alussa konsernin johtoryhmä hyväksyi uuden yrityksen yhteiskunnallista vastuuta koskevan strategian. Ensimmäiset strategian mukaiset toimet on toteutettu. Aluksi on keskitytty lähinnä Nordean sisäisiin toimiin.

Oikeudenkäynnit

NPS on osallisena joissakin normaalia liiketoimintaansa koskevissa oikeudenkäynneissä ja muissa riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä rahasummia. Millään niistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan.

Hyvä hallintotapa

Vuoden 2009 vuosikertomukseen on liitetty NPS:n selvitys hyvästä hallintotavasta, joka sisältää raportin tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista. Tilintarkastajat eivät ole tarkistaneet hyvää hallintotapaa koskevaa raporttia.

Nordean osakkeet

Nordea Pankki Suomi Oyj ei omista omia osakkeitaan. Nordea Pankki Suomi on ostanut ja myynyt vuoden aikana emoyhtiönsä Nordea Bank AB:n osakkeita (publ). Tehdyt kaupat on esitetty liitteessä 48.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut sellaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätöksen arvioimiseen.

Näkymät vuonna 2010

Nordea odottaa makrotalouden elpymisen jatkuvan vuonna 2010. Kehitys on kuitenkin edelleen haurasta ja sen vuoksi siihen liittyy yhä epävarmuustekijöitä.

Nordean lähtötilanne on vahva ja sen asiakastoinnot ovat kehittyneet vakaasti. Tämän perusteella ja vuotta 2010 koskevat näkymät huomioon ottaen Nordea noudattaa hallitun kasvun strategiaa, jossa mahdollisuudet ja riskit pidetään tasapainossa. Nordea panostaa tulevaisuuteen useiden kasvu- ja tehostamishankkeiden avulla. Näiden hankkeiden tulovaikutuksen odotetaan olevan neutraali vuonna 2010. NPS:n odotetaan myötävaikuttavan tämän strategian ja näiden hankkeiden toteuttamiseen.

Nordea odottaa kulujen kasvavan vuonna 2010 pääosin samaa vauhtia kuin vuonna 2009. Tässä arviossa on otettu huomioon kasvu- ja tehostamishankkeiden vaikutukset.

Riskisopeutetun tuloksen odotetaan jäävän vuonna 2010 edellisvuotta pienemmäksi konsernin varainhallinnan ja Marketsin tuottojen laskun vuoksi.

Luottosalkun laatu vakaantuu edelleen makrotalouden elpyessä. Luottotappiot saattavat kuitenkin pysyä korkealla tasolla myös vuonna 2010, sillä on vaikea ennustaa, milloin luottotappioiden määrä alkaa pienentyä.

Nordea-konserni odottaa efektiivisen veroasteen olevan noin 26 prosenttia vuonna 2010.

Nordea Pankki Suomi –konserni ja Nordea Pankki Suomi Oyj

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2009	2008	2009	2008
Liiketoiminnan tuotot					
Korkotuotot	3	2 692	5 694	2 482	5 486
Korkokulut	3	-1 490	-3 882	-1 488	-3 879
Rahoituskate	3	1 202	1 812	994	1 607
Palkkiotuotot	4	611	545	573	507
Palkkiokulut	4	-370	-330	-355	-308
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	4	241	215	218	199
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	5	1 325	770	1 321	769
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	21	4	-4	-	-
Osingot	6	-	-	52	2
Muut liiketoiminnan tuotot	7	53	29	60	34
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		2 825	2 822	2 645	2 611
Liiketoiminnan kulut					
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut	8	-599	-537	-550	-489
Muut kulut	9	-432	-397	-427	-392
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	10,22,23	-37	-33	-22	-20
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-1 068	-967	-999	-901
Tulos ennen arvonalentumistappioita		1 757	1 855	1 646	1 710
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	11	-381	-133	-313	-113
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset		-	-	-	-9
Liikevoitto		1 376	1 722	1 333	1 588
Tuloverot	12	-373	-389	-346	-355
Tulos		1 003	1 333	987	1 233
Josta:					
Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajien osuus		1 001	1 331	987	1 233
Määräysvallattomien omistajien osuus		2	2	-	-
Yhteensä		1 003	1 333	987	1 233

Laaja tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Tilikauden tulos	1 003	1 333	987	1 233
Muuntoerot kauden aikana	0	0	-	-
Myytavissä olevat sijoitukset:				
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	0	-1	0	-1
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	0	0	0	0
- Raportoitu tuloslaskelmassa, koska myyty kauden aikana	0	-	0	-
- Raportoitu tuloslaskelmassa, koska myyty kauden aikana, verot	0	-	0	-
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	0	-1	0	-1
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	1 003	1 332	987	1 232
Josta:				
Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajien osuus	1 001	1 330	987	1 232
Määräysvallattomien omistajien osuus	2	2	-	-
Yhteensä	1 003	1 332	987	1 232

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Varat					
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		8 004	906	8 004	906
Valtion velkasitoumukset	13	1 033	691	1 033	691
Saamiset luottolaitoksilta	14	59 037	47 447	64 054	52 629
Luotot yleisölle	14	65 723	68 293	60 053	62 479
Korolliset arvopaperit	15	7 873	4 929	7 873	4 929
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	16	1	0	1	0
Osakkeet ja osuudet	17	1 052	982	1 048	981
Johdannaissopimukset	18	74 520	85 662	74 520	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	141	157	141	157
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	20	-	-	338	309
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	21	56	51	16	16
Aineettomat hyödykkeet	22	69	59	64	53
Aineelliset hyödykkeet	23, 24	143	117	54	54
Sijoituskiinteistöt	25	7	3	4	3
Laskennalliset verosaamiset	12	17	15	13	13
Verosaamiset	12	0	133	-	124
Eläke-etuusvarat	34	91	82	85	75
Muut varat	26	3 029	9 532	3 014	9 507
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	27	369	902	235	824
Varat yhteensä		221 165	219 961	220 550	219 412
Velat					
Velat luottolaitoksille	28	44 344	37 713	44 285	37 664
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	29	44 256	45 279	44 354	45 366
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30	39 276	31 263	39 276	31 266
Johdannaissopimukset	18	73 237	87 291	73 237	87 291
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	7	16	7	16
Verovelat	12	129	341	128	340
Muut velat	31	7 813	4 403	7 666	4 298
Siirtovelat ja saadut ennakot	32	571	1 016	428	882
Laskennalliset verovelat	12	44	39	-	-
Varaukset	33	49	59	46	55
Eläke-etuusvelat	34	30	28	30	28
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35	437	1 238	437	1 238
Velat yhteensä		210 193	208 686	209 894	208 444
Oma pääoma					
Määräysvallattomien omistajien osuudet		6	7	-	-
Osakepääoma		2 319	2 319	2 319	2 319
Ylikurssirahasto		599	599	599	599
Muut rahastot		2 848	2 941	2 848	2 848
Kertyneet voittovarot		5 200	5 409	4 890	5 202
Oma pääoma yhteensä		10 972	11 275	10 656	10 968
Velat ja oma pääoma yhteensä		221 165	219 961	220 550	219 412
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	36	12 674	16 840	12 674	16 839
Muu vakuudeksi annettu omaisuus	37	-	-	-	-
Vastuusitoumukset	38	17 084	17 119	17 350	17 377
Muut sitoumukset	39	18 462	16 548	15 480	13 599
Muut liitteet					
Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet		Liite 43 Hankitut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi			
Liite 2 Segmenttiraportointi		Liite 44 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma			
Liite 40 Rahoitusinstrumenttien luokittelu		Liite 45 Lähipiiriliiketoimet			
Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo		Liite 46 Fuusiot, hankinnat, myynnit ja purut			
Liite 42 Valuuttamääräiset varat ja velat		Liite 47 Luottoriskiä koskevat tiedot			
		Liite 48 Nordean osakkeet			

Oma pääoman muutokset

Konserni

Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus								
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot:			Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteen- sä
			Myytävissä olevat sijoitukset	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot			
Oma pääoma 1.1.2009	2 319	599	0	2 941	5 409	11 268	7	11 275
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	0	0	1 001	1 001	2	1 003
Osakeperusteiset maksut ²	-	-	-	-	1	1	-	1
Vuodelta 2008 maksetut osingot	-	-	-	-	-1 301	-1 301	-	-1 301
Muut muutokset ³	-	-	-	-93	90	-3	-3	-6
Oma pääoma 31.12.2009	2 319	599	0	2 848	5 200	10 966	6	10 972
Oma pääoma 1.1.2008	2 319	599	1	2 928	4 939	10 786	7	10 793
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	-1	0	1 331	1 330	2	1 332
Osakeperusteiset maksut ⁴	-	-	-	-	1	1	-	1
Vuodelta 2007 maksetut osingot	-	-	-	-	-850	-850	-	-850
Muut muutokset	-	-	-	13	-12	1	-2	-1
Oma pääoma 31.12.2008	2 319	599	0	2 941	5 409	11 268	7	11 275

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot:			Yhteen- sä
			Myytävissä olevat sijoitukset	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Oma pääoma 1.1.2009	2 319	599	0	2 848	5 202	10 968
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	0	-	987	987
Osakeperusteiset maksut ²	-	-	-	-	2	2
Vuodelta 2008 maksetut osingot	-	-	-	-	-1 301	-1 301
Oma pääoma 31.12.2009	2 319	599	0	2 848	4 890	10 656
Oma pääoma 1.1.2008	2 319	599	1	2 848	4 818	10 585
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	-1	-	1 233	1 232
Osakeperusteiset maksut ⁴	-	-	-	-	1	1
Vuodelta 2007 maksetut osingot	-	-	-	-	-850	-850
Oma pääoma 31.12.2008	2 319	599	0	2 848	5 202	10 968

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 1 030,8 miljoonaa kappaletta (1 030,8 miljoonaa 31.12.2008). Nordea Bank AB (publ) omistaa kaikki Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeet. Osakkeiden kirjanpidoittainen vasta-arvo on 2,25 euroa kappaletta. Yhtiöjärjestyksen mukaan pankin vähimmäispääoma on 850 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 3 400 miljoonaa euroa.

² Liittyy pitkäaikaisiin kannustinohjelmiin (LTIP 2007, LTIP 2008 ja LTIP 2009), katso myös liite 8.

³ Verottomista varauksista omaan pääomaan kirjattavan osuuden siirto muista rahastoista kertyneisiin voittovaroihin 93 miljoonaa euroa.

⁴ Liittyy pitkäaikaisiin kannustinohjelmiin (LTIP 2007 ja LTIP 2008), katso myös liite 8.

Oman pääoman eristä on esitetty kuvaus liitteessä 1 Tilinpäätösperiaatteet.

Tilikauden aikana ei ole tehty päätöksiä Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeiden merkitsemiseen oikeuttavien optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjalainojen liikkeellelaskusta. Vuoden 2009 lopussa pankilla ei ollut voimassa olevia valtuutuksia omien osakkeiden ostoon eikä osakeantoihin, optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskuun.

Rahavirtalaskelma

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Liiketoiminta				
Liikevoitto	1 376	1 722	1 333	1 588
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämistä eristä	-834	-398	-873	-448
Maksetut tuloverot	-450	-86	-433	-72
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	92	1 238	27	1 068
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten muutos				
Muutos valtion velkasitoumuksissa ja muissa keskuspankkirahoitukseen oikeuttavissa arvopapereissa	736	707	736	707
Muutos saamisissa luottolaitoksilta	-10 530	115	-10 382	-215
Muutos luotonannossa	2 158	-7 851	2 092	-7 495
Muutos korollisissa arvopapereissa	210	1 860	210	1 860
Muutos vakuudeksi annetuissa rahoitusinstrumenteissa	0	0	0	0
Muutos osakkeissa	41	218	41	217
Muutos johdannaisissa, netto	-1 950	1 363	-1 950	1 363
Muutos sijoituskiinteistöomaisuudessa	-3	1	0	0
Muutos muissa varoissa	6 501	-8 118	6 493	-8 065
Liiketoimintaan kuuluvien velkojen muutos				
Muutos veloissa luottolaitoksille	6 631	10 931	6 621	10 927
Muutos yleisön talletuksissa ja muissa veloissa yleisölle	-1 023	3 570	-1 013	3 632
Muutos liikkeeseen lasketuissa arvopapereissa	8 013	1 628	8 010	1 628
Muutos muissa veloissa	3 407	435	3 366	443
Liiketoiminnan rahavirta	14 284	6 097	14 252	6 070
Investoinnit				
Konserniyhtiöiden osakkeiden hankinnat	-	-	-30	-
Konserniyhtiöiden osakkeiden myynnit	0	-	1	13
Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot	1	1	-	-
Osakkuusyritysosakkeiden hankinnat	-3	-7	-	-6
Osakkuusyritysosakkeiden myynnit	1	22	0	22
Aineellisten hyödykkeiden hankinnat	-58	-51	-11	-24
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	9	9	0	0
Aineettomien hyödykkeiden hankinnat	-18	-37	-19	-37
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	0	4	-	-
Eräpäivään saakka pidettävien arvopapereiden hankinnat	-3 960	-4 036	-3 960	-4 036
Muiden pysyvien vastaavien hankinnat/myynnit	-6	-121	-6	-122
Investointien rahavirta	-4 034	-4 216	-4 025	-4 190
Rahoitustoiminta				
Liikkeeseen lasketut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-
Takaisin maksetut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-786	-64	-786	-64
Maksetut osingot	-1 300	-850	-1 300	-850
Muut muutokset	-6	-1	1	0
Rahoitustoiminnan rahavirta	-2 092	-915	-2 085	-914
Kauden rahavirta	-8 158	966	8 142	966
Rahavarat kauden alussa	16 400	15 433	16 397	15 431
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0	1	-	-
Rahavarat kauden lopussa	24 558	16 400	24 539	16 397
Muutos	8 158	966	8 142	966

Rahavirtalaskelma *jatk.*

Lisätiedot rahavirtalaskelmasta

Rahavirtalaskelma on laadittu IAS 7 -standardin mukaan ja siinä esitetään käteisten varojen ja niihin rinnastettujen varojen rahavirrat tilikauden aikana. Nordea Pankki Suomi Oyj:n rahavirtalaskelmassa on noudatettu liiketoiminnan rahavirtojen epäsuoraa esittämistapaa, jossa tilikauden tulosta oikaistaan muiden kuin maksuperusteisten tapahtumien vaikutuksella (esim. realisoitumattomat voitot/tappiot ja arvonalentumistappiot luotoista). Rahavirrat luokitellaan liiketoiminnan, investointien ja rahoitustoiminnan rahavirtoihin.

Liiketoiminta

Liiketoiminnalla tarkoitetaan pääasiallista tuloa tuottavaa toimintaa. Rahavirta muodostuu pääsääntöisesti liikevoitosta, jota oikaistaan rahavirtoihin kuulumattomilla erillä ja maksetuilla tuloveroilla. Rahavirtoihin kuulumattomien erien oikaisuihin sisältyvät erät:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Poistot	37	33	22	20
Arvonalentumiset	-	0	-	9
Arvonalentumistappiot luotoista	413	145	335	117
Realisoitumattomat voitot/tappiot	-1 340	-414	-1 337	-414
Myyntivoitot/-tappiot, netto	-1	-2	0	0
Siirtyvien erien ja varausten muutokset	79	-92	125	-111
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0	1	0	0
Muut erät	-15	-69	-18	-69
Yhteensä	-827	-398	-872	-448

Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutoksiin sisältyvät erät ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia varoja ja velkoja kuten luottoja, talletuksia ja liikkeeseen laskettuja velkainstrumentteja. Johdannaissovimusten muutokset esitetään nettona.

Liiketoiminnan rahavirtaan sisältyvät saadut korkotuotot ja maksetut korkokulut:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Saadut korkotuotot	2 972	5 721	2 782	5 510
Maksetut korkokulut	-1 900	-3 944	-1 898	-3 941

Käteiset ja niihin rinnastettavat varat

Seuraavat erät sisältyvät käteisiin varoihin

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	8 004	906	8 004	906
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16 554	15 494	16 535	15 491
	24 558	16 400	24 539	16 397

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Sisältö

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	34	12. Rahoitusinstrumentit	42
2. Vertailutiedot	34	13. Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta	44
3. Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa	34	14. Leasing.....	45
4. Kriittinen arviointi ja merkittävimmät arvioiden epävarmuustekijät	35	15. Aineettomat hyödykkeet.....	46
5. Konsernitilinpäätöksen periaatteet	37	16. Aineelliset hyödykkeet.....	46
6. Tuottojen ja arvonalentumistappioiden kirjaaminen.....	38	17. Sijoituskiinteistöt.....	47
7. Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen.....	39	18. Verot	47
8. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat	39	19. Eläkkeet	47
9. Suojauslaskenta.....	39	20. Oma pääoma	48
10. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen.....	40	21. Takaussitoumukset ja luottolupaukset	48
11. Käteiset ja niihin rinnastettavat varat	42	22. Osakeperusteiset kannustinohjelmat.....	48
		23. Lähipiiriä koskevat tapahtumat	49
		24. Segmenttiraportointi.....	49

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

NPS:n tilinpäätös on laadittu EU-komission hyväksymien kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) ja kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean (International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC) kyseisistä standardeista antamien tulkintojen mukaisesti. Lisäksi tilinpäätökseen on sovellettu tiettyjä täydentäviä säännöksiä, jotka sisältyvät Suomen kirjanpitolakiin, Suomen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin sekä valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antamaan päätökseen.

Edellä mainittujen standardien ja lakien mukaiset tiedot sisältyvät tilinpäätöksen liitteisiin, riskien, likviditeetin ja pääoman hallintaa käsittelevään toimintakertomuksen osioon sekä muihin tilinpäätöksen kohtiin.

Hallitus hyväksyi tilinpäätöksen 26. helmikuuta 2010. Lopullisesti tilinpäätös vahvistetaan varsinaisessa yhtiökokouksessa 9. maaliskuuta 2010.

2. Vertailutiedot

Vuoden 2008 vertailutietoihin ei ole tehty olennaisia muutoksia.

3. Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Tilinpäätösperiaatteet ja laskentatavat ovat olennaisilta osiltaan samat kuin vuoden 2008 tilinpäätöksessä. IAS 1 ”Tilinpäätöksen esittäminen” -standardiin tehtyjen muutosten vaikutus kuvataan jäljempänä. Jäljempänä kuvataan myös uuden IFRS 8 ”Toimintasegmentit” -standardin esittämisaatimusten ja IFRS 7 ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” -standardin muutosten vaikutukset.

Seuraaviin standardeihin tehdyillä muutoksilla ei ole ollut vaikutusta tai niillä on ollut vain hyvin vähäinen vaikutus Nordeaan: IAS 23 ”Vieraan pääoman menot”, IAS 32 ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa” (Lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkautuessa syntyvät velvoitteet), IAS 39 ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja luokittelu” (Kytkeytyneiden johdannaisten uudelleenarviointi) ja IFRS 2 ”Osakeperusteiset maksut” (Oikeuden syntymisehdot ja peruutukset). Sama koskee IFRS-standardeihin tehtyjä muutoksia (”Improvements to IFRSs”). Myöskään uusilla tulkinnoilla (IFRIC 13, 14, 15 ja 16) ei ole ollut vaikutusta tai niillä on ollut vain hyvin vähäinen vaikutus Nordeaan (EU-komission suositus IFRIC 15- ja 16 -tulkintoista voimassa vuodesta 2010 lähtien).

IAS 1 ”Tilinpäätöksen esittäminen” -standardin muutos

Kansainvälisiä standardeja antava elin IASB (International Accounting Standards Board) on muuttanut IAS 1 ”Tilinpäätöksen esittäminen” -standardia. Muutos on koskenut Nordeaa 1.1.2009 lähtien. Muutoksen keskeisin vaikutus on se, että ”Oman pääoman muutokset” esitetään uutena taulukkona ja ”Laaja tuloslaskelma” esitetään heti ”Tuloslaskelman” jälkeen.

Uusi standardi IFRS 8 ”Toimintasegmentit”

Nordean on noudatettava IFRS 8 -standardia 1.1.2009 lähtien. IFRS:n mukaan tiedot toimintasegmenteistä on esitettävä samalla tavalla kuin yhtiön ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle säännöllisesti toimitettavat tiedot, joiden perusteella tämä kohdentaa resurssit ja arvioi segmenttien toiminnan tuloksia. Nordean segmenttiraportointia on muutettu lähinnä yhdistämiskriteereille asetettujen rajoitusten vuoksi. Raporttiin on lisätty uuden standardin vaatimuksien mukaista tietoa. Katso liite 2 ”Segmenttiraportointi”.

IFRS 7 ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” -standardin muutos

IASB julkaisi maaliskuussa 2009 muutoksen ”Rahoitusinstrumentteja koskevien liitetietojen parantaminen”, joka tuli voimaan 1.1.2009. Muutoksella vaaditaan aiempaa tarkempia tietoja käyvän arvon määrittämisestä ja likviditeettiriskistä. Katso hallituksen toimintakertomuksen osio ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta” sekä liite 47.

IFRS-standardien tulevat muutokset

IFRS 9 ”Rahoitusinstrumentit” (Vaihe 1)

IASB on julkaissut uuden rahoitusinstrumentteja koskevan standardin. Se on ensimmäinen vaihe prosessissa, jolla on tarkoitus korvata IAS 39 ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja luokittelu” -standardi. Ensimmäinen vaihe kattaa rahoitusvarojen luokittelun. Uusi standardi tulee voimaan sinä tilivuonna, joka alkaa 1.1.2013 tai sen jälkeen, mutta sen saa ottaa käyttöön jo tätä aiemmin. EU-komissio ei ole suositellut tämän standardin käyttöönottoa vuonna 2009.

Koska standardi on julkaistu äskettäin eikä EU-komissio ole vielä suositellut sen käyttöönottoa, sen vaikutuksia ensimmäiseen tilikauteen, jona sitä sovelletaan, tai sen jälkeisiin tilikausiin ei ole vielä tutkittu Nordeassa kokonaan.

Muut IFRS-standardien tulevat muutokset

IASB on tarkistanut IFRS 3 ”Liiketoimintojen yhdistäminen” -standardia ja muuttanut IAS 27 ”Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös” -standardia. Nordeassa on päätetty olla soveltamatta näitä muutoksia etukäteen. Päivitettyjä standardeja sovelletaan yleisesti liiketoimintojen yhdistämiseen 1.1.2010 lähtien. Tämä tarkoittaa sitä, että liiketoimintoja, jotka on hankittu ennen kyseisen IFRS-standardin käyttöönottoa, ei yleensä oikaista. Siirtymäsäännöksissä määrätään myös, että ennen kyseisen IFRS-standardin soveltamista yhdistetyistä liiketoiminnoista kirjattavien laskennallisten verosaamisten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan ilman vastaavia tulosvaikutteisia liikearvon oikaisuja, ellei liikearvo ole alentunut. IFRS 3- ja IAS 27 -standardien muutoksista johtuvat 1.1.2010 tai sen jälkeen tehtyjen yrityskauppojen suurimmat odotetut vaikutukset Nordeaan ovat liiketoimintojen yhdistämisen aiempaa laajempi määritelmä, vaatimus kirjata hankintamenot kuluiksi ja tuloslaskelmaan kirjattujen ehdollisten vastikkeiden jatkuva käypään arvoon arvostaminen.

IASB on muuttanut osakeantien luokittelua IAS 32 ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa” -standardissa. Nordeassa on päätetty olla soveltamatta näitä muutoksia etukäteen, ja päivitettyä standardia sovelletaan takautuvasti 1.1.2011 lähtien. Tähän mennessä ei ole todettu merkittäviä vaikutuksia ensimmäiseen tilikauteen, jona standardia sovelletaan, mutta muutos saattaa vaikuttaa sellaisiin tuleviin osakeanteihin, joihin sisältyy eri valuuttoja.

Lisäksi IASB on tarkistanut IFRS 1 ”Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto” -standardia ja IAS 24 ”Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä” -standardia (ei vielä EU-komission suositusta), muuttanut IFRS 2 ”Osakeperusteiset maksut” -standardia (Käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset liiketoimet konsernissa) ja IAS 39 ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja luokittelu” -standardia (Suojauskoh-teiksi hyväksyttävät erät). IASB on myös julkaissut IFRS-standardeihin tehdyt muutokset (”Improvements to IFRSs”). Nämä tarkistetut ja muutetut standardit otetaan käyttöön Nordeassa 1.1.2010 lukuun ottamatta IAS 24:n tarkistusta, joka otetaan käyttöön 1.1.2011. Käyttöönotolla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia ensimmäiseen tilikauteen, jona standardeja sovelletaan, tai sitä seuraaviin tilikausiin.

Lisäksi on julkaistu yksi uusi tulkinta, joka ei ole pakollinen Nordealle vuonna 2009 mutta jonka saa ottaa käyttöön etukäteen (IFRIC 17 ”Muiden kuin käteisvarojen jakaminen omistajille”). Tähän mennessä uudella tulkinnalla ei ole todettu olevan merkittävää vaikutusta ensimmäiseen tilikauteen, jona sitä sovelletaan, tai sitä seuraaviin tilikausiin.

Edellä mainituilla tarkistetuilla ja muutetuilla standardeilla ja uudella tulkinnalla, joita ei ole vielä otettu käyttöön, ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta vakavaraisuuteen ensimmäisellä tilikaudella, jona niitä sovelletaan, tai sitä seuraavilla tilikausilla.

4. Kriittinen arviointi ja merkittävimmät arvioiden epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaan edellyttää tietyissä yhteyksissä arvioiden ja oletusten käyttöä. Arviot perustuvat kokemuksiin ja johdon oikeina ja asianmukaisina pitämiin oletuksiin. Arviot vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyjen varojen, velkojen ja sitoumusten sekä tuottojen ja kulujen määriin. Myöhemmin toteutuvat luvut saattavat poiketa jossain määrin arvioiduista.

Jotta Nordean taloudellisesta asemasta voidaan antaa oikea kuva, johdolta edellytetään monimutkaisia tai subjektiivisia päätöksiä ja arvioita, joihin saattaa liittyä epävarmuustekijöitä. Epävarmuustekijät liittyvät erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- tiettyjen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen
- arvonalentumistestit
 - liikearvo
 - luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta
- eläkevastuiden ja eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen vakuutusmatemaattinen laskenta
- oikeusprosesseihin liittyvät vaateet.

Käyvän arvon määrittäminen

OTC-johdannaisten ja sellaisten muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä, joiden osalta ei ole saatavilla markkinoilla annettua noteerausta eikä äskettäin noteerattua markkinahintaa, noudetaan kriittistä arviointia seuraavissa seikoissa:

- arvonnäytöksen menetelmän valinta
- päätös siitä, milloin kurssinoteeraus ei anna oikeaa kuvaa käyvästä arvosta (mukaan lukien päätös siitä, milloin markkinat ovat toimivat)
- käyvän arvon oikaisu, jolla otetaan huomioon luotto-, mallintamis- ja likviditeettiriskit sekä muut riskit
- päätös siitä, mitkä markkinaparametrit ovat todennettavissa.

Näissä tapauksissa päätökset pohjautuvat Nordean tilinpäätös- ja arvostusperiaatteiden mukaiseen ammattilliseen arvioon. Oikeiden toimintatapojen varmistamiseksi Nordea on perustanut konsernin arvostusvaliokunnan (Group Valuation Committee), joka arvioi jatkuvasti kriittisiä päätöksiä, joilla katsotaan olevan merkittävää vaikutusta käyvän arvon määrittämiseen.

Katso myös kohta 10 ”Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen” ja liite 41 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”.

Arvonalentumistestit

Liikearvo

Liikearvon määrää testataan vuosittain tai useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat liikearvon arvonalentumiseen. Testauksen yhteydessä analysoidaan, onko liikearvosta saatavissa tasearvoa vastaava määrä. Saatavissa oleva määrä arvioidaan määrittämällä käytössä oleva arvo, joka perustuu siitä omaisuudesta odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvoon, johon liikearvo on kohdistettu.

Tulevien rahavirtojen nykyarvon ennusteet perustuvat Nordean arvioon niiden yksiköiden tulevista tuotoista ja kuluista, joille liikearvo on kohdistettu. Monet oletukset ja arvioinnit vaikuttavat olennaisesti laskelmiin, ja niihin sisältyy erilaisia parametreja kuten makrotalouteen, markkinoiden kasvuun, liiketoiminnan volyymeihin, marginaaleihin ja kustannustehokkuuteen liittyviä oletuksia. Markkinaolosuhteissa, kilpailutilanteissa, strategiassa tai muissa seikoissa tapahtuneiden muutosten aiheuttamat parametrien muutokset vaikuttavat ennustettuihin rahavirtoihin ja saattavat alentaa liikearvoa.

Katso myös kohta 15 ”Aineettomat hyödykkeet” ja liite 22 ”Aineettomat hyödykkeet”.

Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta

Kaikkein epävarmin kriittinen arviointi testattaessa lainoja, joiden arvo on alentunut, liittyy asiakkaalta todennäköisesti saatavien tulevien rahavirtojen arviointiin.

Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen lainojen arvostuksessa olennaista on tunnistaa tapahtumat ja/tai todennettavissa olevat tiedot, jotka osoittavat, että ryhmään sisältyvien lainojen arvo on alentunut. Ryhmään kuuluvilta asiakailta saatavien tulevien rahavirtojen nykyarvon määrittämiseen liittyy epävarmuustekijöitä, kun käytetään historiatietoja ja saatuja kokemuksia sovellettaessa historiatietoihin perustuvia oletuksia nykytilanteeseen.

Katso myös kohta 13 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta” ja liite 14 ”Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset”.

Henkilöstön eläkevastuiden ja eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen vakuutusmatemaattinen laskenta

Konsernin ulkopuoliset vakuutusmatemaatikot laskevat merkittävimpien eläkejärjestelyjen ennakoitua etuus pohjaiset eläkevastuut käyttäen väestörakenteen muutoksiin liittyviä oletuksia. Nämä laskelmat perustuvat useisiin vakuutusmatemaattisiin ja taloudellisiin parametreihin. Tärkein parametri on diskonttokorko. Muut parametrit, kuten palkankorotuksia ja inflaatiota koskevat oletukset, määritellään niitä koskevien pitkän aikavälin odotusten mukaan. Näiden parametrien määrittely vuoden lopussa on esitetty liitteessä 34 Eläke-etuusvastuut.

Suurin osa eläkevastuiden katteena olevista omaisuuseristä on likvidejä varoja, ja ne on arvostettu vuoden lopun markkina-arvoon. Eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen tuotto-odotus määritellään varojen koostumuksen perusteella käyttäen eri omaisuuslajien pitkän aikavälin tuotto-odotuksia. Tuotto-odotukset on esitetty liitteessä 34 ”Eläke-etuusvastuut”.

Katso myös kohta 19 ”Eläkkeet” ja liite 34 ”Eläke-etuusvastuut”.

Oikeusprosesseihin liittyvät vaateet

Nordea on osallisena joissakin normaalia liiketoimintaansa koskevissa oikeudenkäynneissä ja muissa riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä rahasummia. Millään niistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta Nordeaan tai sen taloudelliseen asemaan. Katso myös liite 38 ”Vastuusitoumukset”.

5. Konsernitilinpäätöksen periaatteet

Konsernitilinpäätöksen sisältämät yhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja sen IAS 27:n mukaisesti määritellyt tytäryhtiöt. Määritelmä toteutuu yleensä silloin, kun emoyhtiöllä on suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli 50 prosentin osuus yhtiön äänivallasta tai kun sillä on muutoin toimivalta yhtiössä.

Kaikki konserniyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintamenomenetelmässä hankintaa pidetään tapahtumana, jossa emoyhtiö hankkii epäsuorasti tytäryhtiön varat ja ottaa vastattavakseen tytäryhtiön velat ja vastuusitoumukset. Konsernin hankintameno määritetään hankintamenon allokoinnin analyysillä. Analyysissä liiketoimintojen yhdistämisen hankintameno määritellään yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja vastuusitoumusten käypien arvojen perusteella. Liiketoimintojen yhdistämisen hankintameno luetaan hankinta-ajankohdan yhteenlasketut käypään arvoon arvostetut varat, jotka hankkijaosapuoli on luovuttanut hankittujen nettovarojen vastineeksi, velat, jotka sille ovat hankittujen nettovarojen vastineeksi syntyneet tai jotka se on hankittujen nettovarojen vastineeksi ottanut vastattavakseen, ja hankittujen nettovarojen vastineeksi liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit sekä yhdistämisestä välittömästi johtuvat menot. Kun liiketoimintojen yhdistäminen ylittää yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja vastuusitoumusten käypien arvojen nettomäärän, ylime-nevä osa kirjataan liikearvoksi. Jos erotus on negatiivinen, se kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jolloin määräysvalta siirtyy NPS:lle eikä yhdistelyä enää tehdä siitä päivästä lukien, jolloin määräysvalta lakkaa.

Määräysvallattomien osakkaiden osuudet omasta pääomasta ja nettotuotoista esitetään erikseen taseessa ja tuloslaskelmassa.

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset oikaistaan konsernin soveltamien IFRS-periaatteiden mukaisiksi.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

Osakkuusyhtykset, joissa konsernin ääniosuus on 20–50 prosenttia ja/tai joissa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta, yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Nordean pääomasijoitustoiminnaksi luokiteltavat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon IAS 28:n ja IAS 39:n säännösten mukaisesti.

Osuus osakkuusyhtyritysten tuloksesta kirjataan tuloslaskelmaan verojen jälkeen, joten siihen liittyvät verot eivät sisälly NPS:n tuloslaskelman erään Tuloverot.

Arvoperistamista varten perustetut erillisyhtiöt (SPE-yhtiöt, special purpose entities)

SPE-yhtiöiden varoja ja velkoja, joihin Nordealla ei ole määräysvaltaa, ei IFRS-standardien mukaisesti yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Määrittääkseen, onko Nordealla määräysvalta SPE:ssä vai ei, Nordean on arvioitava riskejä ja etuja sekä mahdollisuutta tehdä kyseistä SPE:tä koskevia operatiivisia päätöksiä.

Kun NPS:ssä arvioidaan tarvetta yhdistellä SPE konsernitilinpäätökseen, otetaan huomioon useita tekijöitä. Niitä ovat muun muassa se, hoidetaanko SPE:n toimintaa pääasiassa NPS:n puolesta vai onko päätösvalta pääasiassa NPS:llä, kenellä on oikeudet saada suurin osa hyödyistä ja kuka vastaa useimmista jännös- ja omistusriskeistä. Kaikki sellaiset SPE:t yhdistellään konsernitilinpäätökseen, joiden riskeistä ja hyödyistä NPS on pitänyt itsellään suurimman osan. Niitä SPE-yhtiöitä, joihin liittyviä merkittäviä riskejä tai etuja NPS:llä ei ole, ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen.

Asiakkaiden sijoituksia varten perustetut SPE:t ovat rakenteita, jotka mahdollistavat yhden tai useamman asiakkaan sijoituksen yhteen omaisuuserään tai omaisuuserien joukkoon (esim. sijoitusrahastot), jonka SPE yleensä ostaa. SPE:n omistamiin omaisuuseriin liittyvät riskit ja edut kohdistuvat täysin asiakkaisiin. Nordea perii tyypillisesti palvelumaksun tai välityspalkkion SPE:n perustamisesta tai toimimisesta salkunhoitajana, säilytysyhteisönä tai muuna asiamiehenä. Nordea on salkunhoitaja, ja se päättää sijoituksista ja muista hallinnollisista asioista yksin, mutta se ei ole sijoittanut pääomaa tai on sijoittanut ainoastaan hyvin pienen määrän pääomaa SPE:hen.

Useimmissa tapauksissa asiakkaiden sijoituksia varten perustettuja SPE:itä ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen, koska Nordean juridiset ja sopimuksen mukaiset oikeudet ja velvollisuudet osoittavat, että Nordean määräysvalta ei ulotu näiden yhtiöiden taloudellisiin ja toiminnallisiin periaatteisiin. Nordean tavoitteena ei siis ole hankkia etua SPE:n toiminnasta käyttämällä määräysvaltaa. Suurin osa jäännös- ja omistusriskeistä ei myöskään kohdistu Nordeaan.

Nordea on perustanut vain muutaman SPE-yhtiön. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt SPE:t esitetään liitteessä 20 ”Sijoitukset tytäryhtiöihin”.

Eliminointiperiaatteet

Konsernin sisäiset erät eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Ulkomaisten yksiköiden tilinpäätöserien muuntaminen

Emoyhtiö Nordea Pankki Suomi Oyj:n raportointivaluutta on euro, ja konsernitilinpäätös laaditaan euroina. Ulkomaisten yksiköiden tilinpäätöserät muunnetaan yksiköiden toimintavaluutasta euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaisten yksiköiden tase-erät muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin ja tuloslaskelman erät vuoden keskimääräiseen kurssiin. Muuntoerot kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Konserniyhtiöiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja hankintaan liittyvät käyvän arvon oikaisut käsitellään paikallisena valuuttana olevina erinä ja ne muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

6. Tuottojen ja arvonalentumistappioiden kirjaaminen

Rahoituskate

Korkotuotot ja -kulut lasketaan ja kirjataan efektiivisen koron mukaan tai tarpeen vaatiessa sellaisen laskentatavan mukaan, jonka tuloksen voidaan katsoa olevan riittävän lähellä efektiivisen koron mukaan laskettua summaa.

Kaikkiin Marketsin tase-eriin liittyvät korkotuotot ja korkokulut kirjataan tuloslaskelman erään Voittot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto. Marketsin sisäisiin sijoituksiin ja sisäiseen rahoitukseen liittyvät korkotuotot ja korkokulut korvataan vastaavilla konsernin ulkoisilla korkotuotoilla ja korkokuluilla.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Nordea saa palkkiotuottoja erilaisista asiakkaille tarjoamistaan palveluista. Palkkioihin sovellettava laskentatapa riippuu siitä, mistä palkkioita peritään. Palkkiotuotot kirjataan tuotoksi joko palvelun suorittamishetkellä tai merkittävän toimenpiteen suorittamisen yhteydessä. Annetuista palveluista saadut palkkiot kirjataan sille tilikaudelle, jolla palvelu on suoritettu. Luottojen järjestämisestä saadut syndikointipalkkiot ja muut tietyistä toimenpiteistä saadut palkkiot kirjataan tuotoksi, kun toimenpide on suoritettu, eli silloin kun syndikointi on saatettu loppuun.

Palkkiokulut ovat tapahtumakohtaisia, ja ne kirjataan sille ajanjaksolle, jolla palvelu on vastaanotettu.

Annetuista takaussitoumuksista saadut tuotot ja ostettujen takaussitoumusten kulut jaksotetaan sitoumusten voimassaoloajalle ja kirjataan palkkiotuotoiksi ja palkkiokuluiksi.

Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot rahoitusinstrumenteista (ml. Marketsin nettokorot) arvostetaan käypään arvoon ja kirjataan erään Voittot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät seuraaviin eriin:

- Osakkeet/osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit
- Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit
- Muut rahoitusinstrumentit, mukaan lukien luottojohdannaiset ja hyödykeinstrumentit/-johdannaiset
- Voittot/tappiot valuuttakurssimuutoksista.

Erä Voittot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto sisältää myös ryhmään Rahoitusvarat, jotka on määritetty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti, sisältyviin instrumentteihin liittyvästä vastapuoliriskistä syntyneet tappiot. Muihin ryhmiin sisältyvistä instrumenteista syntyneet arvonalentumistappiot kirjataan erään Arvonalentumistappiot luotoista (katso myös alakohta ”Arvonalentumistappiot luotoista” jäljempänä).

Osingot

Saadut osingot kirjataan tuloslaskelman erään Voittot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto ja luokitellaan liitteessä erään Osakkeet ja osuudet ja muut osakesidonnaiset erät. Tuotot kirjataan sille ajanjaksolle, jolla oikeus maksuun on syntynyt.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta vastaa muutosta NPS:n osuudessa osakkuusyrityksen nettovaroista hankinnan jälkeen. Osuus osakkuusyritysten tuloksesta kirjataan tuloslaskelmaan kohdan 5 ”Konsernitilinpäätöksen periaatteet” mukaisesti verojen jälkeen, joten siihen liittyvät verot eivät sisälly NPS:n tuloslaskelman erään Tuloverot.

Muutos NPS:n osuudessa nettovaroista perustuu osakkuusyritysten ulkoiseen raportointiin, ja se vaikuttaa NPS:n tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jona tiedot ovat saatavilla.

Muut liiketoiminnan tuotot

Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten osakkeiden myynnistä saadut nettovoitot ja muut liiketoiminnan tuotot, jotka eivät liity mihinkään muuhun tuloslaskelman erään, kirjataan yleensä silloin, kun on todennäköistä, että liiketoimesta saatavat hyödyt tulevat Nordealle ja kun merkittävät riskit ja edut on siirretty ostajalle (yleensä silloin, kun liiketoimi on saatu päätökseen).

Arvonalentumistappiot luotoista

Arvonalentumistappiot luotoiksi ja muiksi saamisiksi tai eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi luokitelluista rahoitusvaroista sekä myytävissä oleviksi sijoituksiksi luokitelluista korollisista arvopapereista (ks. kohta 12 ”Rahoitusinstrumentit”) kirjataan erään Arvonalentumiset luotoista. Samaan erään kirjataan myös tappiot takaussitoumuksista. Tappiot kirjataan nettomääräisinä, eli niistä on vähennetty vakuuden arvo ja muut luottoriskiä pienentävät tekijät. Luotoista kertyvien arvonalentumistappioiden laskentaa koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 13 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi määritettyihin rahoitusvaroihin (ml. luottojohdannaiset) liittyvät tappiot kirjataan erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

7. Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Johdannaissopimukset, noteeratut arvopaperit ja valuuttakauppaan liittyvät spot-tapahtumat kirjataan taseeseen ja pois taseesta kaupantekopäivänä. Muut rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen selvityspäivänä.

Rahoitusvarat, joita ei kirjata kaupankäyntipäivän arvoon, kirjataan pois taseesta, kun oikeudet rahoitusinstrumentin rahavirtoihin raukeavat tai siirtyvät toiselle osapuolelle. Oikeudet rahavirtoihin raukeavat tai siirtyvät tavallisesti silloin, kun vastapuoli on esimerkiksi maksanut lainan takaisin NPS:lle (selvityspäivänä).

Joissakin tapauksissa NPS on osapuolena tapahtumassa, jossa se siirtää taseeseen kirjattuja varoja mutta pitää itsellään kaikki tai osan siirrettyihin varoihin liittyvistä riskeistä ja eduista. Jos kaikki riskit ja edut tai huomattava osa niistä jäävät NPS:lle, siirrettyt varat luokillaan uudelleen taseen erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit. Tällaisia varoja voivat olla esimerkiksi arvopaperien lainausopimukset ja takaisinostosopimukset.

Rahoitusvelat, joita ei kirjata taseeseen kaupankäyntipäivän arvoon, kirjataan pois taseesta, kun velka päättyy. Tällöin on tavallisesti kysymys siitä, että NPS maksaa talletuksen takaisin vastapuolelle (selvityspäivänä).

Lisätietoja kerrotaan kohdan 12 ”Rahoitusinstrumentit” alakohdissa ”Arvopaperien lainausopimukset” ja ”Takaisinostosopimukset ja käänteiset takaisinostosopimukset” sekä liitteessä 43 ”Hankitut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi”.

8. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Kunkin yksikön toimintavaluutta määräytyy sen taloudellisen ympäristön valuutan perusteella, jossa yksikkö toimii.

Ulkomaan valuutaksi katsotaan kaikki muut valuutat kuin yksikön toimintavaluutta. Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Sellaisten tapahtumien selvityksestä syntyneet valuuttakurssierot, joiden valuuttakurssi on selvityspäivänä eri kuin tapahtumapäivänä, sekä selvittämättömien valuuttamääräisten rahavarojen ja -velkojen toteutumattomat valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

9. Suojauslaskenta

IAS 39 sisältää suojausinstrumenttien ja suojattujen varojen kirjaamista eli suojauslaskentaa koskevia periaatteita. Kaikki johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. NPS soveltaa IAS 39:n suojauslaskentaa koskevia säännöksiä EU:n carve out -version mukaisesti

NPS:ssa käytetyt suojauslaskennan periaatteet on laadittu IAS 39:n vaatimusten mukaisesti. NPS käyttää suojauslaskentaa, jotta suojattavan erän ja suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutoksia käsitellään tilinpäätöksessä symmetrisesti ja jotta se voi suojautua rahavirtojen ja ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen netto-sijoitusten arvon vaihtelulta. Tavoitteena on antaa tilinpäätöksessä oikea kuva NPS:n suojaustoimenpiteistä. Kokonaisvastuu NPS:n suojauspositioista ja suojauslaskennasta on konsernin varainhallinnalla.

IAS 39:n mukaan suojauslaskentamalleja on kolme:

- käyvän arvon suojaus
- rahavirtojen suojaus
- nettoinvestoinnin suojaus.

NPS:ssa sovelletaan tällä hetkellä ainoastaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauslaskentamallia sovelletaan johdannaissopimuksiin, joilla suojaudutaan tietyille riskille alttiina olevien taseeseen kirjattujen varojen tai velkojen käyvän arvon muutoksilta. NPS:n taseeseen sisältyvien varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski syntyy pääosin kiinteäkorkoisista lainoista, arvopapereista ja talletuksista, joihin liittyy korkoriski. Johdannaissopimuksen ja suojatun erän käyvän arvon muutokset, jotka aiheutuvat suojautumisen kohteena olevista riskeistä, kirjataan erikseen tuloslaskelman erään Voiton/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto. Jos suojaus on tehokas, arvonmuutokset neutraloivat toisensa, jolloin niillä ei ole juuri mitään nettovaikutusta. Johdannaissopimuksella suojatun erän käyvän arvon muutokset, jotka aiheutuvat suojautumisen kohteena olevista riskeistä, näkyvät suojatun erän kirjanpitoarvon oikaisussa, joka myös kirjataan tuloslaskelmaan. Korkoriskiä suojaavien erien käyvän arvon muutokset esitetään erikseen tase-erässä ”Korkoriskiä suojaavien erien käyvän arvon muutokset” IAS 39:n mukaisesti.

Nordea soveltaa käyvän arvon suojauslaskentamallia pääasiassa salkkukohtaisesti. Suojauksen tehoa mitataan ja arvioidaan. Suojauksen tehottomuus vaikuttaa tuloslaskelman erään Voiton/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Suojaavat instrumentit

NPS käyttää suojausinstrumentteina ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia. Valuutanvaihtosopimuksia ja käteisinstrumentteja käytetään harvoin. Käteisinstrumentteja käytetään suojaavina instrumentteina vain kun suojaudutaan valuuttariskiltä.

Suojatut erät

IAS 39:n mukaan suojattu erä voi olla yksittäinen omaisuus- tai velkaerä tai joukko omaisuus- ja velkaerä, joihin liittyvät riskit ovat samankaltaiset. NPS:n suojattuihin eriin kuuluu sekä yksittäisiä omaisuus- ja velkaerä että omaisuus- ja velkaeristä koostuvia salkkuja.

Suojauksen tehokkuus

Suojauslaskentaa voidaan käyttää vain, jos suojaus on hyvin tehokas. Suojausta pidetään hyvin tehokkaana, jos suojaussopimusta tehtäessä ja koko sen juoksuajana voidaan olettaa, että suojatun erän käyvän arvon muutokset neutraloituvat olennaisilta osin suojaavan erän arvon muutoksilla. Suojauksen tehokkuuden tulee olla 80–125 prosenttia.

Arvioidessaan suojauksen tehokkuutta takautuvasti NPS määrittelee suojaavan erän käyvän arvon muutoksen ja vertaa sitä suojatun erän käyvän arvon muutokseen. Suojauksen tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti.

Jos suhdeluku ei ole tehokkuusvaatimuksen mukainen, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaissopimusten realisoitumaton arvon muutos siitä hetkestä, kun suojaus viimeksi todettiin tehokkaaksi, kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käyvän arvon suojauksissa suojatun erän käyvän arvon muutos siihen asti, kun suojaus päättyy, jaksotetaan tasasuuruksina erinä tuloslaskelmaan suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan kuluessa.

10. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettaviksi määritellyt rahoitusvarat ja -velat sekä johdannaissopimukset kirjataan käypään arvoon taseeseen. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Voiton/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Käypä arvo määritetään IAS 32:n ja IAS 39:n mukaisesti arvoksi, johon omaisuuserä voitaisiin vaihtaa tai joka velasta voitaisiin suorittaa asiaa tuntevien, lietoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välisessä kaupassa.

Paras käyvän arvon määrittäminen saadaan, jos omaisuus- tai velkaerä noteerataan julkisesti toimivilla markkinoilla. Tällaista noteerausta käytetään rahoitusvarojen ja -velkojen arvostuksessa aina kun se on saatavilla. NPS käyttää pääsääntöisesti julkisia noteerauksia määrittäessään seuraavien tase-erien käypää arvoa:

- valtion velkasitoumukset
- korolliset arvopaperit
- osakkeet ja osuudet
- johdannaissopimukset (noteeratut johdannaiset).

Jos rahoitusinstrumentin noteeraus ei anna oikeaa kuvaa säännöllisestä markkinahinnasta tai jos noteerausta ei saada, käypä arvo määritetään tarkoituksenmukaista arvostusmenetelmää käyttäen. Arvostusmenetelmiä on monenlaisia, aina yksinkertaisesta diskontatun rahavirran analyysistä monimutkaisiin optiohinnoittelumalleihin. Arvostusmenetelmät suunnitellaan siten, että markkinahintoja ja -kurseja käytetään aina kun mahdollista, mutta arvostuksessa voidaan käyttää hyväksi myös malliparametreja, jotka eivät ole todennettavissa. NPS käyttää pääsääntöisesti arvostusmenetelmiä määrittäessään seuraavien tase-erien käypää arvoa:

- valtion velkasitoumukset (kun saatavilla ei ole toimivilla markkinoilla annettua noteerausta)
- korolliset arvopaperit (kun saatavilla ei ole toimivilla markkinoilla annettua noteerausta)
- osakkeet ja osuudet (kun saatavilla ei ole toimivilla markkinoilla annettua noteerausta)
- johdannaissopimukset (OTC-johdannaiset).

Käypä arvo lasketaan yksittäisen sopimuksen teoreettisena nettomääräisenä nykyarvona, joka perustuu riippumattomiin markkinaparametreihin olettaen, että erään ei liity mitään riskejä tai epävarmuustekijöitä. Laskentaa täydennetään portfolio-oikaisulla. Portfolio-oikaisu kattaa arvostusmenetelmiin, mallioletuksiin ja ei-todennettavissa oleviin parametreihin sekä salkun vastapuolirisktiin ja likviditeettirisktiin liittyvät epävarmuustekijät. Portfolio-oikaisua käytetään myös korjaamaan avoimiin positiioihin liittyviä avoimia markkinariskejä keskikursseista myynti- tai ostokursisihintaisiksi (riippuen positiosta). Eri riskiluokkien riskit lasketaan yhteen ja nettoutetaan sisäisten ohjeiden mukaisesti. Laskentaan sovelletaan aggregoitua markkinatietoa osto- ja myyntikurssien eroista. Eroja päivitetään säännöllisesti.

Mallintamisriskin portfolio-oikaisu koostuu kahdesta osasta (laskentaperiaatteet määritetään osana arvostusmallien sisäistä hyväksymisprosessia):

- mallintamisen tulosten (markkina-arvojen) vertailu markkinatietoihin tai vaihtoehtoisten mallien tuloksiin, kun sellaisia on saatavilla
- herkkyyyslaskelmat, joissa ei-todennettavissa olevia parametreja vaihdellaan ja niille annetaan kohtuullisia arvoja.

OTC-johdannaisiin liittyvän vastapuoliriskin portfolio-oikaisu perustuu kuhunkin vastapuoleen liittyvään nykyiseen riskiin, mahdolliseen tulevaan arvioituun riskiin ja vastapuoliriskiltä suojautumisesta aiheutuviin arvioituihin kuluihin. Kulut perustuvat joko suoraan markkinahintoihin (kun ne ovat saatavilla) tai vastapuolen sisäiseen luottoluokitukseen pohjautuvaan teoreettiseen laskelmaan.

Kun rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään arvostusmenetelmällä, tutkitaan, perustuvatko arvostusmallissa käytetyt muuttuvat tekijät pääosin todennettavissa oleviin markkinatapahtumiin. NPS pitää todennettavissa oleviin markkinatapahtumiin perustuvana tietona tietoa, joka saadaan yleisesti saatavilla olevista ulkopuolisista lähteistä, jos tällaisen tiedon voidaan katsoa edustavan realistista markkina-arvoa. Jos tiedoilla, jotka eivät ole todennettavissa, on merkittävä vaikutus arvostukseen, instrumenttia ei voida alun perin kirjata arvostusmenetelmällä arvioituun käypään arvoon, ja kaikki ensimmäisen päivän tuotot jaksotetaan tulosvaikutteisesti sopimuksen voimassaoloajalle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot eritellään liitteessä 41 ”Varojen ja velkojen käypä arvo” sen perusteella, perustuvatko ne saman instrumentin noteeraukseen toimivilla markkinoilla (taso 1), todennettavia markkina-arvoja käyttävään arvostusmenetelmään (taso 2) vai ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävään arvostusmenetelmään (taso 3).

NPS:n käyttämät arvostusmallit noudattavat hyväksytyjä rahoitusinstrumenttien hinnoitteluun sovellettavia taloudellisia metodeja. Niissä otetaan huomioon tekijät, joiden perusteella markkinoiden osapuolet määrittelevät hinnan.

Konsernin luotonanto ja riskienhallinta hyväksyy uudet arvostusmallit, ja kaikkia malleja arvioidaan säännöllisesti.

Lisätietoja liitteessä 41 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”.

11. Käteiset ja niihin rinnastettavat varat

Käteisiin ja niihin rinnastettaviin varoihin luetaan keskuspankkeihin talletetut varat, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin kotipaikka on maassa, jossa Nordealla on pankkitoimilupa
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Käteiset ja niihin rinnastettavat varat ovat rahoitusinstrumentteja, jotka luokitellaan lainoiksi ja muiksi saamisiksi, ks. kohta 12 ”Rahoitusinstrumentit”.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta luetaan myös käteisiin ja niihin rinnastettaviin varoihin rahavirtalaskelmassa.

12. Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Kaikki rahoitusinstrumentit, joita IAS 39 koskee, on luokiteltu seuraaviin ryhmiin:

Rahoitusvarat:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
 - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat
 - rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattavaksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti (käypään arvoon arvostamismahdollisuus)
- lainat ja muut saamiset
- eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- myytävissä olevat rahoitusvarat.

Rahoitusvelat:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat
 - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat
 - rahoitusvelat, jotka on määritetty kirjattavaksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti (käypään arvoon arvostamismahdollisuus)
- muut rahoitusvelat.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Kunkin rahoitusinstrumentin myöhempi arvostus taseessa ja se, miten instrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan tilinpäätökseen, määräytyvät luokittelun perusteella. NPS:n taseeseen sisältyvien rahoitusinstrumenttien luokittelu on esitetty liitteessä 40 ”Rahoitusinstrumenttien luokittelu”.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat, jotka arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan transaktiokuluilla vähennettyyn käypään arvoon. Kaikki käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelman erään Voittot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Luokkaan sisältyy kaksi ryhmää: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat sekä rahoitusvarat ja -velat, jotka on määritetty arvostettavaksi käypään arvoon tuloslaskelman kautta (käyvän arvon optio).

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin sisältyy enimmäkseen johdannaissovimuksia, joita pidetään kaupankäyntitarkoituksessa, korollisia arvopapereita sekä Marketsin ja konsernin varainhallinnan hallussa olevia osakkeita. Niihin sisältyy myös kaupankäyntivelkoja kuten lyhyeksi myytyjä positioita.

Ryhmään Rahoitusvarat/-velat, jotka on määritetty kirjattavaksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, sisältyy joitakin osakkeita ja korollisia arvopapereita.

NPS soveltaa käypään arvoon arvostamismahdollisuutta myös tiettyihin Marketsin toimintaan liittyviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Luokitus johtuu siitä, että Markets hallinnoi ja arvostaa kaikki rahoitusvaransa ja -velkansa käypään arvoon. Kaikki Marketsin rahoitusvarat ja -velat luokitellaan näin ollen ryhmään Rahoitusvarat/-velat, jotka on määritetty arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat noteeraamattomia rahoitusvaroja, joihin liittyy määrätty tai määrättävissä oleva maksuaika. Näitä varoja ja niiden arvon alentumista kuvataan tarkemmin kohdassa 13 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset on alun perin kirjattu taseeseen hankintamenoon. Transaktiokulut sisältyvät kirjaukseen. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen tähän luokkaan kuuluvat instrumentit arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Tällöin hankintamenon ja lunastusarvon välinen erotus jaksotetaan tuloslaskelmaan jäljellä olevan juoksuajan kuluessa efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

NPS arvioi jokaisena raportointipäivänä, onko sijoituksen arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Jos näyttöä on, sijoituksesta kirjataan arvonalentumistappio. Tappion määrä saadaan vähentämällä kirjanpitoarvosta arvioitujen tulevien rahavirtojen nykyarvo. Tappio kirjataan tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista. Lisätietoja arvonalentumisen objektiivisen näytön tunnistuksesta ja mittauksesta on kohdassa 13 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset, lukuun ottamatta korkoa ja valuuttakurssimuutosten sekä arvonalentumistappioiden vaikutusta, kirjataan suoraan oman pääoman uudelleenarvostusrahastoon. Korot kirjataan

korkotuloina tuloslaskelmaan ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvien valuuttakurssimuutosten vaikutukset kirjataan tuloslaskelman erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto. Arvon alentumistappiot myytävissä oleviksi sijoituksiksi luokitelluista korollisista arvopapereista (ks. kohta 12 ”Rahoitusinstrumentit”) kirjataan erään Arvon alentumistappiot luotoista kohdan 6 ”Tuottojen ja arvon alentumistappioiden kirjaaminen” mukaisesti.

Kun myytävissä olevia rahoitusvaroja myydään, muuhun laajaan tulokseen kirjattu kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan pois omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelman erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvioidaan vähintään kerran vuodessa, jotta voidaan määritellä, onko tarvetta kirjata arvon alentumistappio. Jos arvon alentumisesta on objektiivista näyttöä, muuhun laajaan tulokseen kirjattu kertynyt tappio kirjataan pois omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelmaan. Omasta pääomasta pois kirjatun kertyneen tappion määrä on rahoitusvaran hankintamenon ja nykyisen käyvän arvon erotus.

Muut rahoitusvelat

Rahoitusvelat, joita ei luokitella tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettaviksi rahoitusveloiksi, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Muista rahoitusveloista maksetut korot kirjataan tuloslaskelman korkokuluihin.

Hybridit rahoitusinstrumentit (yhdistetyt instrumentit)

Hybridit instrumentit (yhdistetyt instrumentit) ovat sopimuksia, joissa on pääsopimus ja siihen liittyvä johdannaisopimus. Tällaiset sopimukset liittyvät yleensä strukturoitujen velkainstrumenttien liikkeeselaskuun (esimerkiksi indeksilainat).

Marketsin osana kaupankäyntisalkkuaan liikkeeselaskemat indeksilainat luokitellaan kaupankäyntitaroituksessa pidettäväksi, ja koko yhdistetty instrumentti (pääsopimus ja siihen liittyvä johdannaisopimus) arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Arvopapereiden lainaussopimukset

Lainaksiotto- ja lainaksiantosopimukset tehdään yleensä vakuuspohjaisesti. Jos omaisuuserään liittyviä riskejä tai tuottoja ei siirretä, lainaksi annettuja tai lainaksi otettuja arvopapereita ei kirjata taseeseen eikä pois taseesta. Jos vastapuolella on oikeus myydä arvopaperit tai antaa ne uudelleen vakuudeksi, arvopaperit kirjataan taseen erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit.

Lainaksi annetut arvopaperit raportoidaan taseen ulkopuolisessa erässä Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus.

Vastapuolelta saadut käteisvakuudet kirjataan taseeseen saamisina luottolaitoksilta tai luottoina yleisölle. Vastapuolilta saadut käteisvakuudet kirjataan taseen erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle.

Näistä tapahtumista kertyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

Takaisinostosopimukset ja käänteiset takaisinostosopimukset

Takaisinostosopimusten perusteella luovutettuja arvopapereita ja käänteisten takaisinostosopimusten perusteella saatuja arvopapereita ei kirjata pois taseesta tai taseeseen. Jos vastapuolella on oikeus myydä arvopaperit tai antaa ne uudelleen vakuudeksi, arvopaperit kirjataan taseen erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit.

Takaisinostosopimusten perusteella luovutetut arvopaperit raportoidaan taseen ulkopuolisessa erässä Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus.

Takaisinostosopimusten perusteella saadut käteisvarat kirjataan taseen erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle. Käänteisten takaisinostosopimusten perusteella luovutetut käteisvarat kirjataan taseeseen saamisina luottolaitoksilta tai luottoina yleisölle.

Lisäksi käänteisten takaisinostosopimusten perusteella saatujen arvopapereiden myynti kirjataan kaupankäyntivelaksi (lyhyeksi myynti).

Johdannaisopimukset

Kaikki johdannaisopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen (mahdollinen kertynyt korko mukaan lukien), kirjataan taseen varoihin erään Johdannaisopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen (mahdollinen kertynyt korko mukaan lukien), kirjataan taseen velkoihin erään Johdannaisopimukset.

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot johdannaisopimuksista kirjataan tuloslaskelman erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

13. Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta

Luotoiksi ja muiksi saamisiksi luokiteltavat rahoitus-instrumentit arvostetaan hankintamenoon (ks. myös kohta 7 ”Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen” sekä liite 40 ”Rahoitusinstrumenttien luokittelu”).

Nordea seuraa luottojen arvoa kohdassa ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta” kerrotulla tavalla. Saatavakohtaisesti tai saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut saamiset määritellään saamisiksi, joiden arvo on alentunut, jos niiden arvon alentumisesta on objektiivista näyttöä.

Saatavakohtaisesti arvostettuihin luottoihin sovellettava arvonalentumistesti

Nordea testaa merkittävien lainojen arvon alentumista lainakohtaisesti. Arvonalentumistestin tarkoituksena on todeta, onko lainan arvo alentunut. Tunnistamisprosessin ensimmäisessä vaiheessa Nordea seuraa, onko todettavissa merkkejä arvon alentumisesta ja voidaanko niitä pitää objektiivisena näyttönä arvon alentumisesta. Lisätietoja tappiotapahtumien tunnistamisesta annetaan hallituksen toimintakertomuksen kohdassa ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta”.

Kun pyritään päättämään, onko arvon alentumisesta objektiivista näyttöä, arvioidaan asiakkaalta todennäköisesti saatavien tulevien rahavirtojen määrä. Nämä rahavirrat diskontataan tämän jälkeen efektiivisellä korolla, jolloin saadaan nettomääräinen nykyarvo. Luottoriskin vähentämiseksi saadut vakuudet arvostetaan käypään arvoon. Jos lainan kirjanpitoarvo on suurempi kuin tulevien rahavirtojen nettomääräinen nykyarvo, mukaan lukien vakuuksien käypä arvo, lainan arvo on alentunut.

Lainat, joiden arvo ei yksinään ole alentunut, siirretään riskiominaisuuksiltaan samankaltaisten luottojen ryhmään, jolle tehdään saatavaryhmäkohtainen arvonalentumistesti.

Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettuihin luottoihin sovellettava arvonalentumistesti

Kaikille lainoille, joiden arvo ei yksinään ole alentunut, tehdään saatavaryhmäkohtainen arvonalentumistesti. Lainat ryhmitellään samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella. Nämä ominaisuudet kertovat velallisen kyvystä maksaa kaikki velat sopimusehtojen mukaisesti. Nordea seuraa lainasalkkuaan luotonantoon liittyvässä päätöksentekoprosessissa sekä vuosikatsausprosessissa, jota täydentää neljännesvuosittainen luottoriskin arviointiprosessi. Lisäksi seurataan asiakkaiden luottoluokitusten historiallista kehitystä. Näissä prosesseissa Nordea tunnistaa tappiotapahtumat, jotka osoittavat saatavaryhmässä toteutuneet tappiot. Tappiotapahtuma on tapahtuma, jonka tuloksena on odotettujen tulevien rahavirtojen heikkeneminen. Vain ne tappiotapahtumat, jotka ovat toteutuneet raportointipäivään mennessä, otetaan huomioon saatavaryhmän arvioinnissa.

Ryhmäkohtaisessa arviointiprosessissa arvioidaan, pitääkö toteutuneen tappiotapahtuman perusteella kirjata arvonalentuminen, jos tappiotapahtumaa ei ole vielä tunnistettu yksittäisen vastuun tasolla. Tätä tappiotapahtuman toteutumispäivän ja sen yksittäisen tunnistamisen päivän välistä ajanjaksoa kutsutaan ”syntymisjaksoksi” (emergence period). Arvonalentuminen on ryhmäkohtainen, kunnes tappiot on tunnistettu yksittäisen vastuun tasolla. Tunnistuu tapahtuu maksuhäiriön tai muiden merkkien perusteella.

Yritysasiakkaisiin ja vastapuolina oleviin pankkeihin liittyvän luottoriskin arvioinnissa Nordea käyttää nykyistä luokitusjärjestelmää. Arvioidessaan luokituskohtaista maksuhäiriöriskiä Nordea käyttää historiatietoja maksukyvyttömyystodennäköisyydestä. Nämä lainat luokitellaan ja ryhmitellään pääasiassa toimialan ja/tai tietyistä makroparametreista (esim. riippuvaisuus öljyn hinnasta) aiheutuvan herkkyuden perusteella. Henkilöasiakkaita ja pieniä yritysasiakkaita seurataan pisteytysmallien avulla. Pisteytysmallit perustuvat pääosin historiatietoihin (esim. tietoihin maksuhäiriöistä ja tappioista) ja johdon kokemuksen perusteella tekemään arviointiin. Luokitus- ja pisteytysmallia kuvataan tarkemmin hallituksen toimintakertomuksen kohdassa ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta”.

Ryhmäkohtainen arvonalentumistesti tehdään nettoutusperiaatteella, eli kun luokitettujen sitoumusten luokituksia nostetaan rahavirran kasvuennusteen perusteella ja toisten luokitettujen sitoumusten luokituksia lasketaan rahavirran laskuennusteen perusteella, luokitusten nostot ja laskut nettoutetaan. Nettoutus tehdään vain sellaisissa riskiominaisuuksiltaan samankaltaisissa ryhmissä, joihin kuuluvien asiakkaiden tulevien rahavirtojen Nordea arvioi olevan riittämättömiä lainojen täysimääräiseen hoitoon.

Arvonalentumistappio

Jos lainan kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitujen rahavirtojen nettomääräinen nykyarvo, mukaan lukien vakuuksien käypä arvo ja muut luottoriskiä pienentävät tekijät, erotus on arvonalentumistappio.

Jos arvonalentumistappiota ei pidetä lopullisena, se kirjataan varaukseksi. Varaukset osoittavat kertyneiden arvonalentumistappioiden määrän. Luottoriskin ja kertyneiden arvonalentumistappioiden muutokset kirjataan varausten muutokseksi ja arvonalentumistappioiksi tuloslaskelmaan (ks. myös kohta 6 ”Tuottojen ja arvonalentumistappioiden kirjaaminen”).

Jos arvonalentumistappiota pidetään lopullisena, se kirjataan toteutuneeksi luottotappioksi. Toteutunut luottotappio kirjataan tuloslaskelmaan. Luoton arvo ja siihen liittyvä arvonalentuminen kirjataan pois taseesta ja tulosvaikutus kirjataan tuloslaskelman erään

Arvonalentumistappiot luotoista. Arvonalentumistappiota pidetään lopullisena, jos velallinen on haettu konkurssiin ja pesänhoitaja on todennut konkurssinnettelyn taloudellisen tuloksen, jos Nordea antaa saamisensa anteeksi joko lakisääteisessä tai vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä tai jos NPS jostakin muusta syystä pitää epätodennäköisenä, että saaminen maksetaan takaisin.

Diskonttokorko

Arvonalentumisen arvioinnissa käytetty diskonttokorko on yksittäisen asiakkaan tai asiakasryhmän luottojen alkuperäinen efektiivinen korko.

Uudelleenjärjestellyt luotot

Tässä yhteydessä uudelleenjärjestelty luotto määritellään luotoksi, jossa velkoja on tehnyt velalliselle myönnytyksiä velallisen heikentyneen taloudellisen tilanteen vuoksi, ja jossa myönnytys on johtanut velkojalle aiheutuneeseen arvonalentumistappioon. Uudelleenjärjestelyn jälkeen lainaa ei yleensä enää pidetä saamisena, jonka arvo on alentunut, jos se täyttää uudet ehdot. Uudelleenjärjestelyn yhteydessä tehtyjä myönnytyksiä pidetään lopullisina tappioina, ellei NPS saa arvonalentumistappiota takaisin, jolloin tämä kirjataan toteutuneen arvonalentumistappion palautuksena.

Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus

Luottojen uudelleenjärjestelyssä velkoja saattaa kuitata velallisen lainan maksetuksi ottamalla haltuunsa lainojen vakuudeksi annettua omaisuutta tai velallisen liikkeeseen laskemia osakkeita tai muuta omaisuutta. Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus kirjataan samaan tase-erään kuin muut NPS:n omistamat samankaltaiset varat. Esimerkiksi haltuun otettu kiinteistö, joka ei tule NPS:n omaan käyttöön, kirjataan samaan erään muiden sijoituskiinteistöjen kanssa. Saamisen turvaamiseksi hankitun omaisuuden alkuperäinen kirjaus tehdään aina käypään arvoon. Omaisuuserän käypä arvo kirjauspäivänä on sen hankintameno tai jaksotettu hankintameno. Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus arvostetaan alkuperäisen kirjauksen jälkeen kuhunkin omaisuuslajiin sovellettavia arvostusperiaatteita noudattaen. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Haltuun otetut rahoitusvarat luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi (ks. kohta 12 ”Rahoitusinstrumentit”) ja kirjataan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan muuhun laajaan tulokseen.

Kaikki haltuun otettujen varojen alkuperäisen kirjauksen jälkeiset arvon muutokset esitetään tuloslaskelmassa asianomaisten varojen esitystapaa koskevia konsernin periaatteita noudattaen.

Haltuun otettujen varojen alkuperäisen kirjauksen jälkeen tehty varojen arvostus ei siksi vaikuta tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista.

14. Leasing

NPS vuokralleantajana

Rahoitusleasingsopimukset

NPS:n leasingtoiminta on pääasiassa rahoitusleasingiä. Rahoitusleasing merkitään luotonannoksi vuokralleottajalle taseen erään Luotot yleisölle leasingsopimukseen tehdyn nettoinvestoinnin määräisenä. Leasingmaksut, joista on vähennetty palvelukulut, käsitellään pääoman takaisinmaksuna ja korkotuottona. Tuottojen kohdentaminen perustuu malliin, joka kuvastaa jatkuvaa jaksottaista rahoitusleasingsopimuksen jäljellä olevaa tuottoa.

Muut vuokrasopimukset

Muiden vuokrasopimusten kohteet on kirjattu taseessa omaisuuslajin perusteella. Vuokratuotot kirjataan tuotoiksi tasasuuruksina erinä vuokrasopimuksen voimassaoloaikana. Poistot leasingomaisuudesta lasketaan NPS:n samankaltaiseen omaisuuteen soveltamien poistoperiaatteiden mukaan ja kirjataan tuloslaskelmaan poistoiksi aineellisista hyödykkeistä.

NPS vuokralleottajana

Rahoitusleasingsopimukset

NPS:llä ei ole rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltavia leasingsopimuksia.

Muut vuokrasopimukset

Muihin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokramaksut kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasasuuruksina erinä vuokrasopimuksen voimassaoloaikana, ellei jokin muu systemaattinen tapa anna parempaa kuvaa käyttäjän etujen ajoittumisesta. Vuokrasopimusten pituus on 3–25 vuotta.

Muut vuokrasopimukset koskevat pääasiassa normaaliin liiketoimintaan liittyviä toimitiloja sekä laitteita.

NPS:n myymät, keskeisillä paikoilla sijaitsevat liikekiinteistöt on vuokrattu takaisin pankin käyttöön. Vuokrasopimusten voimassaoloaika oli aluksi 3–25 vuotta, ja sopimuksiin liittyy optio sopimuksen uusimisesta. Omistusoikeus ei sopimuksen mukaan siirry vuokralleottajalle vuokra-ajan päätyttyä eikä tälle myöskään koidu taloudellista hyötyä vuokratun omaisuuden arvonnoususta. Lisäksi vuokra-aika ei kata suurinta osaa vuokratun omaisuuden taloudellisesta kokonaisvaikutusajasta. Tämän vuoksi leasing-sopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Kyseisten kiinteistöjen vuokratulot kirjataan NPS:n taloudellisen hyödyn ajoituksen perusteella. Käytäntö muistuttaa tavanomaista vuokrausjärjestelyä paremmin kuin tasasuuruksina erinä kirjaaminen.

Kytkeytyt vuokrasopimukset

Sopimuksiin voi sisältyä omaisuuden käyttöoikeus yhtä tai useampaa maksua vastaan, vaikka sopimus ei juridisesti olisikaan leasingsopimus. Mahdollisuuksien mukaan tällainen omaisuus erotetaan sopimuksesta ja sitä käsitellään leasingomaisuutena.

15. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet ovat tunnistettavissa olevaa omaisuutta, joka ei ole fyysisessä muodossa. Tällainen omaisuus on NPS:n valvottavissa, joten NPS:lla on oikeus näihin aineettomiin hyödykkeisiin liittyviin tuleviin taloudellisiin hyötyihin. NPS:n aineettomat hyödykkeet ovat pääasiassa ohjelmistoja ja asiakkaisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä.

Liikearvo

Liikearvo on se arvo, jolla NPS:n osuus hankitun tytäryhtiön/osakkuusyrityksen nettomääräisestä tunnistettavissa olevasta omaisuudesta käyvin arvoin ylittää hankintamenon. Tytäryhtiöiden hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy erään Aineettomat hyödykkeet. Osakkuusyritysten hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy erään Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet. Liikearvon määrää testataan vuosittain tai useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat liikearvon arvonalentumiseen. Liikearvo merkitään taseeseen hankintamenoa, josta on vähennetty kertyneet arvonalentumistappiot.

Ohjelmistot

Atk-ohjelmien ylläpitoon ja huoltoon liittyvät kulut kirjataan suoraan kuluiksi. Atk-ohjelmien kehittämiskulut kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin, jos on kyse merkittävistä hankinnoista, joiden taloudellinen vaikutusaika on vähintään kolme vuotta ja joiden odotetaan tuovan taloudellista hyötyä. Näihin kuluihin sisältyy ohjelmistojen kehittämiseen liittyviä henkilöstökuluja ja hyödykkeen käyttöönottovalmisteluihin suoraan liittyviä yleiskuluja. Ohjelmistoihin sisältyy myös hankittuja ohjelmistolisenssejä, jotka eivät liity aineellisen hyödykkeen toimintaan.

Poistot lasketaan tasapoistoina ohjelmiston taloudelliselle vaikutusajalle, joka on yleensä 3–10 vuotta.

Asiakkaisiin liittyvät aineettomat hyödykkeet

Kun hankitaan asiakkaisiin liittyviä sopimuksia, sopimusten käypä arvo kirjataan asiakkaisiin liittyviin aineettomiin hyödykkeisiin. Poistot kirjataan sopimusten odotetun elinkaaren mukaisesti.

Muut aineettomat hyödykkeet

Hankituista patenteista, tavaramerkeistä ja lisensseistä syntyvät kulut aktivoidaan ja jaksotetaan tasapoistoina omaisuuden taloudellisen vaikutusajan mukaisesti yleensä 5 vuodessa.

Arvonalentuminen

Liikearvosta ja muista aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole määritetty, ei tehdä poistoja. Niille tehdään kuitenkin vuosittain arvonalentumistesti riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta mitään merkkejä. Arvonalentumistesti tehdään tarvittaessa useammin, jos arvonalentumisesta havaitaan merkkejä. Arvonalentuminen on kirjanpitoarvon ja takaisin saatavan summan erotus.

Kaikkia muita aineettomia hyödykkeitä, joille on määritetty taloudellinen vaikutusaika, tarkastellaan kunkin tilinpäätöspäivänä siltä varalta, että niissä todetaan arvonalentumisen merkkejä. Jos tällaisia merkkejä todetaan, tehdään analyysi, jotta voidaan arvioida, onko aineettoman hyödykkeen kirjanpitoarvo oikea.

Käypä arvo on nettomääräinen myyntihinta tai sitä korkeampi omaisuuden tai rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä tunnistettavissa olevaa omaisuusryhmää, joka tuottaa omaisuuteen liittyvää rahavirtaa. Liikearvon osalta rahavirtaa tuottavia yksiköjä ovat kunkin maan liiketoiminta-alueet. Käyttöarvo on omaisuudesta tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvo. Rahavirta määritellään omaisuuden tai rahavirtaa tuottavan yksikön nykyhetken tilanteen mukaan ja sitä vähennetään diskonttokorolla, joka on vakioidun pääomahyödykkeiden hinnoittelun mukaisesti arvioitu oman pääoman kustannus. Jos käypä arvo on kirjanpitoarvoa alempi, kirjataan arvonalentumistappio.

16. Aineelliset hyödykkeet

Aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvat omassa käytössä olevat kiinteistöt, vuokrakohteiden parannustyöt, tietotekniset laitteet, kalustot ja muut laitteet. Aineelliset hyödykkeet kirjataan hankintamenoa, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Aineellisten hyödykkeiden hankintamenoa sisältyy hankintahinta ja mahdolliset kustannukset, jotka aiheutuvat hyödykkeen saattamisesta sellaiseen kuntoon, että sitä voidaan käyttää sille määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Kun aineellisen hyödykkeen osilla on erilainen taloudellinen vaikutusaika, ne kirjataan eri hyödykkeinä.

Poistot lasketaan tasapoistoina seuraavasti:

- Rakennukset: 30–75 vuotta
- Koneet ja kalusto: 3–5 vuotta
- Vuokrattavan hyödykkeen parannustyöt: Rakennuksiin liittyvien muutostöiden osalta 10 vuotta tai sitä lyhyempi jäljellä oleva vuokra-aika

Nordea arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko ai-neellisten hyödykkeiden arvonalentumisista havaitta-vissa merkkejä. Jos merkkejä havaitaan, arvioidaan hyödykkeen käypä arvo ja siitä kirjataan tarvittaessa arvonalentuminen.

17. Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat pääosin kiinteistöjä, joiden omistuksen tarkoitus on saada vuokratuloja ja kasvat-taa omaisuuden arvoa. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Paras osoitus käyvistä arvosta on yleensä vastaavanlaisen, samassa paikassa sijaitsevan ja samassa kunnossa olevan kiinteistön toimivilla markkinoilla muodostunut arvo. Jos arvoa ei ole saa-tavilla toimivilta markkinoilta, käytetään luotettaviin tulevien rahavirtojen arvioihin perustuvia diskontattu- ja rahavirtaennusteita.

Nettomääräiset vuokratuotot kirjataan erään Muut liiketoiminnan tuotot. Voitot ja tappiot sekä käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelman erään Voitto/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto.

18. Verot

Tuloverot sisältävät tilikauden verot ja laskennallisen verovelan muutoksen. Tuloverot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi kun on kyse verovaikutuksesta, joka liittyy muuhun laajaan tulokseen tai suoraan omaan pääomaan kirjattavaan tapahtumaan. Tällöin verovai-kutus kirjataan muuhun laajaan tulokseen tai omaan pääomaan.

Tilikauden verolla tarkoitetaan vuoden aikana kerty-neistä verotettavista tuloista perittäväksi odotettujen verojen määrää ja aiempina vuosina maksettuihin ve-roihin tehtyjä oikaisuja. Se lasketaan niiden veropro-senttien mukaisesti, jotka ovat voimassa tai jotka ovat käytännössä voimassa raportointipäivänä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan käyttä-en taselähtöistä menetelmää, ja ne koskevat kaikkia väliaikaisia eroja varojen ja velkojen verotusarvojen ja niiden kirjanpitoarvojen välillä. Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja yhtiöverohyvytysaami-sista kirjataan laskennallinen verosaaminen. Lasken-nallista veroa ei kirjata sellaiseen tapahtumaan liittyy-vistä varojen tai velkojen alkuperäisistä kirjauksista johtuvista väliaikaisista eroista, jossa ei yhdistetä lii-ketoimintoja ja joka ei vaikuta tilinpäätökseen eikä verotettavaan tulokseen. Laskennallista veroa ei myöskään kirjata tytäryhtiöihin ja osakkuusyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvistä eroista siltä osin kuin on todennäköistä, etteivät ne kumoudu lähitulevaisuu-dessa. Lisäksi laskennallista veroa ei kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjauksesta johtuvista verotettavista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen vero arvostetaan niiden veroprosentti-en mukaan, joita odotetaan sovellettavan väliaikaisiin eroihin niiden realisoituessa, niiden lakien mukaisesti,

jotka ovat voimassa tai jotka ovat käytännössä voi-massa raportointipäivänä. Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei diskontata. Laskennallisina verosaamisi-na kirjataan se määrä, jonka arvioidaan vastaavan tu-levaisuudessa kertyvää verotettavaa tulosta, jota vas-taan väliaikaiset erot, tulevaisuudessa käytettävät ve-rotukselliset tappiot ja käyttämättömät yhtiöverohyvi-tyssaamiset voidaan hyödyntää. Laskennallisia ve-rosaamisia arvioidaan jokaisena raportointipäivänä, ja ne vähennetään, kunnes ei ole enää todennäköistä, että saamiseen liittyvä verohyöty toteutuisi.

Tilikauden verosaamiset ja -velat netotetaan silloin, kun se on lain mukaan sallittu. Laskennalliset ve-rosaamiset ja -velat netotetaan, jos on olemassa lailli-sesti toimeenpantavissa oleva oikeus netottaa tilikau-den verosaamiset ja -velat.

19. Eläkkeet

Eläkejärjestelyt

Nordeaan kuuluvilla yhtiöillä on erilaisia eläkejärjes-telyjä, jotka voivat olla joko etuuspohjaisia tai maksu-pohjaisia järjestelyjä. Järjestelyt perustuvat niiden maiden käytäntöihin ja olosuhteisiin, joissa yhtiöillä on toimintaa. Merkittävimmät etuuspohjaiset järjeste-lyt on rahoitettu eläkekassan ja -säätiön varojen kat-tamissa ohjelmissa. Jos tiettyyn eläkejärjestelyyn kuu-luvien varojen käypä arvo on pienempi kuin etuuspoh-jaisesta järjestelystä johtuva vastuu, nettosumma kirja-taan taseeseen velaksi (eläke-etuusvastuut). Jos se on suurempi, nettosumma kirjataan taseeseen varoiksi (eläke-etuusvarat). Kattamattomat eläkejärjestelyt kirjataan eläke-etuusvastuiksi.

Osa suomalaisista eläkejärjestelyistä perustuu maksu-pohjaisiin järjestelyihin, joissa Nordealla ei ole eläke-vastuuta. Nordea maksaa kannatusmaksuja myös jul-kisiin eläkejärjestelmiin.

Eläkekulut

Eläkelaskelmat tehdään maa- ja eläkejärjestelykohtai-sesti IAS 19:n mukaan.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat velvoit-teet kirjataan kuluksi, kun henkilöstön katsotaan suo-rittaneen maksua vastaavat palvelut. Nordean etuus-pohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelvoitteet lasketaan erikseen jokaiselle järjestelylle arvioimalla henkilös-tön tulevien etuuksien määrä, jonka henkilöstö on ansainnut työsuorituksellaan kuluvalle tilikaudella ja aikaisemmilla tilikausilla. Nämä etuudet diskontataan niiden nykyisen arvon määrittämiseksi. Kaikki kir-jaamattomat takautuviin työsuorituksiin perustuvat menot ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot vähennetään. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvien velvoitteiden nykyarvo ja niihin liittyvät kulut arvioidaan vuosittain tehtävien, vakuutusmate-maattisiin ja taloudellisiin oletuksiin perustuvien va-kuutusmatemaattisten laskelmien perusteella (lisätie-toja liitteessä 34 Eläke-etuusvastuut).

Kun määritetään velvoitteiden nykyarvoa ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käypää arvoa, vakuutusmatemaattisten oletusten ja kokemusvaikutusten muutokset voivat synnyttää vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita (toteutuneita lukuja verrataan oletuksiin). Vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita ei kirjata heti tuloslaskelmaan. Vain jos kumulatiivisen kirjaa-mattoman vakuutusmatemaattisen voiton tai tappion nettomäärä ylittää putken, joka vastaa 10:tä prosenttia etuusperusteisen järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvosta tai sitä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta, yli menevä tai alle jäävä osa kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyn piiriin kuuluvan henkilöstön keskimääräisen odotetun jäljellä olevan työssäoloajan kuluessa. Muussa tapauksessa vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita ei kirjata.

Kun Nordeaan kuuluva yhtiö hyötyy laskelman tuloksesta, kirjattavien varojen määrä voi olla enintään kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten tappioiden, kirjaamattomien takautuvaan työsuoritukseen perustuvien menojen ja eläkejärjestelystä johtuvien tulevien palautusten tai tulevien, eläkejärjestelyyn maksettavien kannatusmaksujen vähennysten nykyarvon nettomäärä.

20. Oma pääoma

Määräysvallattomien osakkaiden osuudet

Määräysvallattomien osakkaiden osuudet kattavat sen osan konserniyhtiöiden nettomääräisestä omaisuudesta, jota NPS ei omista suoraan tai välillisesti.

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat verojen jälkeisistä tuotoista ja kuluista, jotka on kirjattu omaan pääomaan IFRS:n mukaisesti. Näihin rahastoihin sisältyy IAS 39:n mukaisia käyvän arvon rahastoja sekä IAS 21:n mukaisia valuuttakurssieroja.

Kertyneet voittovararat

Kertyneet voittovarot sisältää edellisten vuosien jakamattomien voittovarojen lisäksi verottomista varauksista omaan pääomaan kirjattavan osuuden.

Kansallisten säännösten mukaiset verottomat varaukset kirjataan paikallisesti voimassaolevien veroasteiden mukaisten laskennallisten verovelkojen vähentämisen jälkeen.

Myös jakamattomat hankintapäivän jälkeiset NPS:n osuudet osakkuusyritysten voittovaroista kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Omat osakkeet

NPS ei omista omia osakkeitaan.

Nordean osakkeita sisältävät sopimukset, jotka voidaan selvittää käteisellä, kirjataan joko rahoitusvaroiksi tai -velloiksi.

21. Takaussitoumukset ja luottolupaukset

Annetuista takaussitoumuksista ja luottolupauksista saadut palkkiot kirjataan taseeseen siirtovelkoina. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen sitoumukset ja peruuttamattomat luottolupaukset kirjataan taseeseen saadun palkkion suuruisena, vähennettynä jaksotuksella tai sitä suuremmalla vastuun toteuttamiseksi maksettavalla summalla. Arvonalentuminen lasketaan nykyisen vastuun maksamiseen vaadittavien kulujen diskontattuna parhaana arviona. Muutokset kirjataan tuloslaskelmassa arvonalentumistappioiksi.

Takaussitoumuksista saadut palkkiot jaksotetaan takausajalle kohdan 6 ”Tuottojen ja arvonalentumistapioiden kirjaaminen” mukaisesti ja kirjataan tulolaskelemaan palkkiotuottoina. Luottolupauksista saadut palkkiot jaksotetaan luottolupauksen voimassaoloajalle. Takaussitoumukset kirjataan taseen ulkopuoliseen erään Vastuussitoumukset ja peruuttamattomat luottolupaukset erään Luottolupaukset.

22. Osakeperusteiset kannustinohjelmat

Nordea Bank AB (publ) on ottanut käyttöönsä vuoden 2007, vuoden 2008 ja vuoden 2009 pitkäaikaiset kannustinohjelmät (LTIP). Ohjelmiin osallistuvalla henkilöstölle myönnetään omana pääomana maksettavia osakeperusteisia etuuksia eli oikeuksia hankkia Nordean osakkeita huomattavasti antopäivän osakekurssia edullisemmalla hinnalla. Tällaisten oikeuksien arvo kirjataan IFRS 2:n mukaisesti kuluksi. Kirjaus perustuu arvioon kunkin oikeuden käyvästä arvosta antopäivänä. Oikeuksien käypien arvojen yhteismäärä perustuu konsernin arvioon niiden oikeuksien määrästä, jotka osallistujat saavat tulevaisuudessa käyttöönsä. Näiden oikeuksien määrä arvioidaan jokaisena raportointipäivänä. Käypien arvojen yhteismäärä kirjataan kuluksi tasasuuruksina erinä sitouttamisjakson kuluessa. Sitouttamisjakso tarkoittaa jaksoa, jonka ajan henkilöstön on pysyttävä Nordean palveluksessa saadakseen ohjelman mukaiset oikeudet. D-oikeuksien markkinaperusteiset ehdot huomioidaan oikaisemalla alkuperäistä myöntämispäivän käyvän arvon määrittämisessä toteutumistodennäköisyyttä. Markkinaperusteilla ei oikaista oikeuden arvioidun ja todellisen syntymisajankohdan välistä eroa (true-up).

Lisätietoja on liitteessä 8 ”Henkilöstökulut”.

23. Lähipiiriä koskevat tapahtumat

NPS määrittelee lähipiiriin kuuluvat osapuolet seuraavasti:

- osakkeenomistajat, joilla on merkittävä vaikutusvalta
- konserniyhtiöt
- osakkuusyritykset
- avainhenkilöt yhtiön johdossa
- muut lähipiiriin kuuluvat.

Osakkeenomistajat, joilla on merkittävä vaikutusvalta

Osakkeenomistajilla, joilla on merkittävä vaikutusvalta, tarkoitetaan osakkeenomistajia, jotka voivat millä tahansa tavalla merkittävästi vaikuttaa NPS:een. Nordealla ja sen konserniyhtiöillä katsotaan olevan tällainen merkittävä vaikutusvalta.

Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöt määritellään kohdassa 5 ”Konsernitilinpäätöksen periaatteet”. Lisätietoja NPS-konserniin kuuluvista yhtiöistä on liitteessä 20 ”Sijoitukset tytäryhtiöihin”.

Konsernin sisäiset tapahtumat eri juridisten yksiköiden välillä hinnoitellaan arm’s length -periaatteen ja OECD:n siirtohinnoittelua koskevien säännösten mukaisesti. Tapahtumat eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset määritellään kohdassa 5 ”Konsernitilinpäätöksen periaatteet”.

Lisätietoja NPS-konsernin osakkuusyrityksistä on liitteessä 21 ”Sijoitukset osakkuusyrityksiin”.

Avainhenkilöt yhtiön johdossa

Avainhenkilöt yhtiön johdossa ovat:

- Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Nordea Bank AB:n (publ) hallitusten jäsenet
- konsernijohtaja
- konsernin johtoryhmä (GEM).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitsemisesta ja eläkkeistä sekä muista heihin liittyvistä liiketoimista kerrotaan liitteessä 8 ”Henkilöstökulut”.

Muut lähipiiriin kuuluvat

Muita lähipiiriin kuuluvia ovat johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenet. Muihin lähipiiriin kuuluviksi katsotaan myös yhtiöt, joissa Nordea-konsernin johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä on merkittävä vaikutusvalta, sekä yhtiöt, joissa näiden avainhenkilöiden perheenjäsenillä on merkittävä vaikutusvalta. Myös NPS:n eläkekassa ja eläkesäätiö kuuluvat NPS:n lähipiiriin.

Tietoja muista liiketoimista NPS:n ja muiden lähipiiriin kuuluvien välillä annetaan liitteessä 45 ”Lähipiiri-liiketoimet”.

24. Segmenttiraportointi

Segmenttiraportoinnin rakenne

Asiakasvastuu on Nordeassa avainasemassa. Asiakkaan ja NPS:n väliset liiketapahtumat sisältyvät kokonaisuudessaan asiakasvastuullisen yksikön tuloslaskelmaan ja taseeseen. Toimintasegmentit on määritellyt Nordean liiketoimintamallin ja sisäisen raportointirakenteen perusteella.

Tulokset esitellään neljästä toimintasegmentistä: pohjoismainen pankkitoiminta, New European Markets, finanssipalveluyritykset ja Shipping, Oil Services & International. Muihin asiakastoimintoihin kuuluvat ne asiakastoiminnot, jotka eivät sisälly näihin segmentteihin (International Private Banking & Funds ja Markets-toiminnon tulos, jota ei kohdenneta päätoimintasegmenteille). Konsernitoiminnot, eliminoinnit ja se osa tuloksesta, jota ei kohdenneta täysin yhdellekään toimintasegmentille, esitetään erikseen kohdistamattomina täsmäytyserinä.

Kohdistusperiaatteet

Konsernitoimintojen ja tuotealueiden kulut kohdistetaan toimintasegmenteille sisäisten periaatteiden mukaisesti tavoitteena mahdollisimman läpinäkyvä kulkurakenne. Tuotot kohdistetaan liiketapahtumien perusteella asiakasvastuullisille yksiköille. Varat, velat ja taloudellinen pääoma kohdistetaan toimintasegmenteille.

Siirtohinnoittelu

Siirtohinnoittelu perustuu markkinakorkoihin, ja sitä käytetään kaikkien toimintasegmenteille tai konsernitoiminnoille kohdistettujen ja niille kirjattujen varojen ja velkojen hinnoittelussa.

Konsernin sisäiset tapahtumat eri juridisten yksiköiden välillä hinnoitellaan arm’s length -periaatteen ja OECD:n siirtohinnoittelua koskevien säännösten mukaisesti. Tuotot ja kulut näistä tapahtumista kirjataan määriteltujen tuote- ja asiakasvastuiden perusteella asianomaisen toimintasegmentin tulokseen.

Liite 2 Segmenttiraportointi

Konserni

Toimintasegmentit

	Pohjoismainen pankkitoiminta		New European Markets		Finanssipalveluyritykset		Shipping, Oil Services & International	
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Rahoituskate	789	1 146	103	99	7	14	66	57
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	466	416	35	38	34	41	11	16
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostet- tavista eristä, netto	148	131	19	14	44	49	16	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	4	-4	-	-	-	-	-	-
Muut tuotot	3	3	1	1	24	2	1	1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 410	1 692	158	152	109	106	94	84
Henkilöstökulut	-317	-293	-29	-29	-9	-9	-24	-23
Muut kulut	-495	-475	-40	-29	-27	-27	7	6
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-3	-4	-3	-2	0	0	-1	-1
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-815	-772	-72	-60	-36	-36	-18	-18
Arvon alentumistappiot luotoista	-185	-66	-138	-32	-10	-14	-7	1
Liikevoitto	410	854	-52	60	63	56	69	67
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	-
Tulos	410	854	-52	60	63	56	69	67
Tase, miljoonaa euroa								
Luotot yleisölle	46 365	47 073	7 046	7 340	2	8	6 124	7 209
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	35 668	33 951	2 041	1 774	1 046	768	4 278	4 361

Liite 2 Segmenttiraportointi jatk.

Konserni

Toimintasegmentit

Tuloslaskelma, miljoonaa euroa	Muut toiminta-segmentit		Toimintasegmentit yhteensä		Täsmäytys		Konserni yhteensä	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Rahoituskate	14	8	979	1 324	224	487	1 202	1 812
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-109	-117	437	394	-196	-180	241	215
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	1 076	602	1 303	806	22	-36	1 325	770
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	4	-4	0	0	4	-4
Muut tuotot	0	-1	29	6	24	24	53	29
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	981	492	2 752	2 526	74	295	2 825	2 822
Henkilöstökulut	-68	-64	-447	-418	-152	-118	-599	-537
Muut kulut	-200	-148	-755	-673	323	276	-432	-397
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	0	-7	-7	-31	-26	-37	-33
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-268	-212	-1 209	-1 098	140	132	-1 068	-967
Arvon alentumistappiot luotoista	0	0	-340	-111	-41	-22	-381	-133
Liikevoitto	713	280	1 203	1 317	173	405	1 376	1 722
Tuloverot	-	-	-	-	-373	-389	-373	-389
Tulos	713	280	1 203	1 317	-200	16	1 003	1 333
Tase, miljoonaa euroa								
Luotot yleisölle	-	-	59 537	61 630	6 185	6 664	65 723	68 293
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	43 033	40 854	1 224	4 425	44 256	45 279

Toimintasegmenttien täsmäytys

2009				
Miljoonaa euroa	Liiketoiminnan tuotot	Liikevoitto	Luotot yleisölle	Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle
Toimintasegmentit yhteensä	2 752	1 203	59 537	43 033
Konsernin yhteiset toiminnot ¹	85	173	6 306	1 246
Kohdistamattomat erät	-	-	-	-
Eliminoinnit	-12	0	-120	-23
Yhteensä	2 825	1 376	65 723	44 256
2008				
Miljoonaa euroa	Liiketoiminnan tuotot	Liikevoitto	Luotot yleisölle	Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle
Toimintasegmentit yhteensä	2 526	1 317	61 630	40 854
Konsernin yhteiset toiminnot ¹	307	405	6 783	4 448
Kohdistamattomat erät	-	-	-	-
Eliminoinnit	-11	0	-120	-23
Yhteensä	2 822	1 722	68 293	45 279

¹ Konsernijohdon tuki, konsernin sisäinen tarkastus, konsernin luotonanto ja riskienhallinta, konsernin henkilöstöhallinto sekä konserni-identiteetti ja -viestintä

Segmentoinnin perusta ja segmenttikohtaisten erien raportointi

IASB julkaisi marraskuussa 2006 IFRS 8 "Toimintasegmentit", joka tuli voimaan vuoden 2009 alusta. IFRS 8 on muuttanut Nordea Pankki Suomi Oyj:n raportoitavia segmenttejä, aikaisemmin yhdistetty Institutional & International Banking on jaettu kolmeen raportoitavaan segmenttiin (New European Markets, Financial Institutions and Shipping, Oil Services & International). Loput toimintasegmenteistä on yhdistetty sarakkeeksi Muut toimintasegmentit. Vertailutiedot on oikaistu vastaamaan nykyisiä segmenttejä.

Raportoittavat toimintasegmentit

Nordean liiketoimintamallissa määritellään neljä organisaation osa-aluetta, jotka sisältävät erilaisia vastuuta: liiketoiminta-alueet, tuotealueet, konsernitoiminnot ja tukitoiminnot. Toimintasegmentit on määritelty liiketoimintamallin liiketoiminta-alueiden ja sisäisen raportointirakenteen perusteella. Liiketoiminta-alueilla on kokonaisvastuu suhteesta asiakkaaseen tai asiakaskokonaisuuteen.

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alue harjoittaa täyden palvelun pankkitoimintaa. Se on NPS:n suurin liiketoiminta-alue, ja se palvelee henkilö- ja yritysasiakkaita Suomen markkinoilla. Nordean New European Markets -toiminnon konttorit tarjoavat laajan valikoiman pankkipalveluja paikallisille ja pohjoismaisille yritys- ja henkilöasiakkaille Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen ja New European Markets -toiminnon asiakkaille tarjotaan laaja valikoima pankkituotteita ja -palveluja, joita ovat muun muassa tilittuotteet, maksuliiketuotteet, pääomamarkkinatuotteet ja vakuutus tuotteet. Finanssipalveluyritykset-toiminto vastaa Nordean finanssipalveluyritysasiakkaista. NPS tarjoaa finanssipalveluyrityksille yksittäisiä tuotteita, kuten rahastoja ja osaketuotteita sekä varojen hajautukseen ja rahastojen myyntiin liittyviä konsulttipalveluja. Shipping, Oil Services & International -toiminto vastaa Nordean shipping- ja öljyalalla toimivista asiakkaista. Nordea tarjoaa heille räätälöityjä ratkaisuja ja syndikoituihin lainoihin liittyviä palveluja.

Konserni

Liiketoiminnan tuotot yhteensä tuoteryhmittäin

Miljoonaa euroa	2009	2008
Pankkituotteet	1 858	2 120
Pääomamarkkinatuotteet	990	522
Säästämisen ja varainhoidon tuotteet	18	25
Henki- ja eläkevakuutus tuotteet	7	3
Muut	-48	152
Yhteensä	2 825	2 822

Pankkituotteet-tuoteryhmä koostuu kolmesta tuotevastuullisesta toiminnosta. Tilittuotteet-toiminto vastaa tilipohjaisten tuotteiden kehittämisestä ja toimittamisesta. Näitä tuotteita ovat muun muassa luotot, talletukset, kortit ja verkkopankkipalvelut. Transaction Products -toiminto tarjoaa ja kehittää kassanhallintaan sekä kaupan ja projektien rahoitukseen liittyviä palveluja. Nordea Finance -toiminto vastaa kohdevakuudellisesta rahoituksesta, kuten leasingistä, osamaksukaupasta ja factoringistä, sekä myyjäyhteistyörahoituksesta. Pääomamarkkinatuotteet sisältää rahoitusinstrumentit, joilla käydään kauppaa rahoitusmarkkinoilla, ja niihin liittyvät järjestelyt. Tällaisia rahoitusinstrumentteja ovat muun muassa valuutat, hyödykkeet, osakkeet, joukkolainat ja olemassa olevat järjestelyt. Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -ryhmä sisältää sijoitusrahastot, täyden valtakirjan salkunhoidon, sijoitusneuvonnan, osakekaupankäynnin ja eläketilit. Sijoitusrahasto on tuotekokonaisuus, jonka puitteissa rahastoyhtiö sijoittaa osakkeisiin, joukkolainoihin, johdannaisiin tai muihin vakiotuotteisiin rahaston osuudenomistajien puolesta. Täyden valtakirjan salkunhoito tarkoittaa palvelua, jossa Nordea hoitaa asiakkaan sijoitussalkkua tämän puolesta. Sijoitusneuvonta tarkoittaa palvelua, jota tarjotaan asiakkaiden sijoituspäätösten tueksi. Nordean henki- ja eläkevakuutus tarjoaa henki- ja eläkevakuutus tuotteita ja -palveluja.

Konserni

Maantieteellinen jakauma

Miljoonaa euroa	Tuotot yhteensä		Varat	
	2009	2008	2009	2008
Ruotsi	26	90	3 288	5 673
Suomi	1 587	2 051	95 347	124 601
Norja	178	161	5 097	6 549
Tanska	628	126	63 329	40 747
Baltian maat	157	154	8 146	9 093
Puola	1	1	60	50
Venäjä	-	-	-	-
Muut	248	239	45 899	33 247
Yhteensä	2 825	2 822	221 165	219 961

NPS:n pääasiallinen maantieteellinen markkina-alue kattaa Pohjoismaat, Baltian maat ja Puolan. Tuotot ja varat jaetaan alueittain juridisen yksikön sijainnin perusteella. Varat-sarakkeeseen sisältyvät sijoitukset osakkuusyrityksiin, aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet ja sijoituskiinteistöt. Liikearvo kohdistetaan eri maihin hankittujen yksiköiden liiketoiminnan sijainnin perusteella.

Liite 3 Korkotuotot ja korkokulut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta	610	2 171	731	2 400
Luotoista yleisölle	2 002	3 317	1 671	2 880
Korollisista arvopapereista	140	193	140	193
Muut korkotuotot	-60	13	-60	13
Korkotuotot yhteensä	2 692	5 694	2 482	5 486
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille	-453	-1 429	-451	-1 425
Yleisön talletuksista ja muista veloista yleisölle	-496	-1 183	-496	-1 184
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-376	-1 106	-376	-1 106
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-37	-71	-37	-71
Muut korkokulut	-128	-93	-128	-93
Korkokulut yhteensä	-1 490	-3 882	-1 488	-3 879
Rahoituskate	1 202	1 812	994	1 607

Korkotuotot rahoitusvaroista, joita ei arvosteta tulosvaikutteisesti käypään arvoon olivat 2 655 miljoonaa euroa (5 612) konsernissa ja 2 445 miljoonaa euroa (5 405) emoyhtiössä. Korkokulut rahoitusveloista, joita ei arvosteta tulosvaikutteisesti käypään arvoon olivat -1 364 miljoonaa euroa (-3 791) konsernissa ja -1 361 miljoonaa euroa (-3 788) emoyhtiössä. Korkotuotot johdannaisista, jotka arvostetaan käypään arvoon ja jotka liittyvät NPS:n varainhankintaan, vähentävät korkokuluja. Lisätietoja liitteessä 1.

Rahoituskate

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Korkotuotot	2 582	5 561	2 482	5 486
Leasing-tuotot, netto	110	133	-	-
Korkokulut	-1 490	-3 882	-1 488	-3 879
Yhteensä	1 202	1 812	994	1 607

Kaikki Marketsin toimintaan liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan samaan tuloslaskelman erään kuin käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien arvostukset eli ne kirjataan erään "Voitot/tappiot käypään arvoon arvostetuista eristä, netto" sen sijaan, että ne kirjattaisiin rahoituskatteeseen. Lisätietoja on liitteessä 1.

Liite 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Varallisuudenhoito	31	40	31	40
Henkivakuutus	10	7	10	7
Arvopaperivälitys	25	21	25	21
Säilytyspalvelut	35	48	35	48
Talletukset	5	5	5	5
Säästämiseen liittyvät palkkiotuotot yhteensä	106	121	106	121
Maksuliikenne	165	149	166	150
Kortit	61	47	38	25
Maksuihin liittyvät palkkiot yhteensä	226	196	204	175
Luotonanto	83	78	67	61
Takaukset ja dokumenttimaksut	117	86	119	88
Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot yhteensä	200	164	186	149
Muut palkkiotuotot	79	64	77	62
Palkkiotuotot	611	545	573	507
Maksuliikenne	-72	-63	-49	-42
Muut palkkiokulut	-298	-267	-306	-266
Palkkiokulut	-370	-330	-355	-308
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	241	215	218	199

Sellaisista rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei kirjata käypään arvoon tuloslaskelman kautta, saadut palkkiotuotot olivat 87 miljoonaa euroa (83) konsernissa ja 72 miljoonaa euroa (66) emoyhtiössä. Näitä tuottoja ei oteta huomioon efektiivistä korkoa määritettäessä.

Sellaisista notariaattipalveluista, joiden tuloksena konsernin haltuun tulee tai konserni sijoittaa varoja asiakkaan puolesta, saadut palkkiotuotot olivat konsernissa 66 miljoonaa euroa (68) ja emoyhtiössä 66 miljoonaa euroa (68). Näitä tuottoja ei oteta huomioon efektiivistä korkoa määritettäessä.

Liite 5 Voivot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Osakkeet ja osuudet ja muut osakesidonnaiset erät	22	85	18	85
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset erät	929	377	929	377
Muut rahoitusinstrumentit	131	13	131	13
Valuuttakurssimuutokset	244	296	244	295
Sijoituskiinteistöt	-1	-1	-1	-1
Yhteensä	1 325	770	1 321	769

Voivot/tappiot rahoitusinstrumenteista luokittain, netto

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Voivot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0	2	0	2
Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikuttaisesti	253	280	250	280
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvarat ¹	1 077	491	1 076	491
Rahoitusvarat suojauslaskennasta	-4	-4	-4	-4
- joista voivot/tappiot suojausinstrumenteista, netto	-27	-82	-27	-82
- joista voivot/tappiot suojaustuista eristä, netto	23	78	23	78
Muut erät	-1	1	-1	0
Yhteensä	1 325	770	1 321	769

¹ IAS 39:n mukaiset jaksotetut ensimmäisen päivän voivot olivat 51 miljoonaa euroa (-7) sekä konsernissa että emoyhtiössä.

Liite 6 Osingot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	-	-	51	1
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	1	1
Yhteensä	-	-	52	2

Liite 7 Muut liiketoiminnan tuotot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Osakkeiden ja osuuksien myynnit	-	-	-	-
Kiinteistötoiminnan tuotot	4	4	7	7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0	0	0
Muut tuotot	49	25	53	27
Yhteensä	53	29	60	34

Liite 8 Henkilöstökulut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Palkat ja palkkiot	-442	-429	-405	-392
Eläkekulut (erittely alla)	-66	-36	-60	-31
Sosiaaliturvamaksut	-35	-38	-32	-35
Voittopalkkiojärjestelmä	-31	-8	-30	-7
Muut henkilöstökulut	-25	-26	-23	-24
Yhteensä	-599	-537	-550	-489

	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Eläkekulut				
Etuusperusteiset eläkejärjestelmät (liite 34)	-5	9	-5	8
Maksuperusteiset eläkejärjestelmät	-61	-45	-55	-39
Yhteensä	-66	-36	-60	-31

Hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja hänen varamiehelleen maksetut palkkiot

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa ovat kaikki Nordea Bank AB:n (publ) konsernin johtoryhmän jäseniä. Vuonna 2009 Nordea Bank AB (publ) maksoi edellä mainittujen hallintoelinten jäsenten sekä varajäsenten palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut. Nordea Bank AB (publ) laskutti nämä palkkakustannukset Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä osana Head Office Allocation -kuluja.

Palkkatiedot, rahalainat sekä eläkesitoumuksia koskevat tiedot on esitetty Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomuksessa.

Miljoonaa euroa	2009	2008
Nordea Pankki Suomi Oyj:n antamat rahalainat		
Hallituksen jäsenille ja varajäsenille	0	0
josta toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	0	0

Hallitukselle, toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen myönnettyjen luottojen ehdoista on päätetty hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset

Toimi- ja valvontaelinten jäsenten tai tilintarkastajien hyväksi ei ole myönnetty takauksia tai muita taseen ulkopuolisia sitoumuksia.

Toimi- ja hallintoelinten jäsenet eivät omista Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeita tai sen liikkeeseenlaskemia optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjalainoja.

Luotot johtoon kuuluville avainhenkilöille

Konserni on myöntänyt johtoon kuuluville avainhenkilöille luottoja 1 miljoonaa euroa (1) ja emoyhtiö 0 miljoonaa euroa (1). Konserni sai näistä luotoista korkotuottoja 0 miljoonaa euroa (0) ja emoyhtiö 0 miljoonaa euroa (0).

Nordean palveluksessa oleville johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettyjen luottojen ehdoista on päätetty hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenille ja niille johtoon kuuluville avainhenkilöille, jotka eivät ole Nordean palveluksessa, myönnettäviin lainoihin sovelletaan tavanomaisia markkinaehtoja. Suomessa henkilöstön luotoista maksama korko vastaa Nordean rahoituskustannusta, johon lisätään 0,10 prosenttiyksikön marginaali 400 000 euroon saakka ja 0,30 prosenttiyksikön marginaali yli 400 000 euroa ylittävissä luotoissa.

Konserni ei ole pantannut varallisuutta tai antanut muuta vakuutta tai vastuusitoumusta johtoon kuuluvien avainhenkilöiden puolesta.

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

Osakeperusteiset maksut

Konserni

2009

Ehdolliset oikeudet LTIP 2009	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet
Annetut	281 849	563 698	281 849
Käyttämättä jääneet	-6 728	-6 728	-6 728
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	275 121	556 970	275 121
joista käytettävissä	-	-	-

Emoyhtiö

2009

Ehdolliset oikeudet LTIP 2009	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet
Annetut	277 520	555 040	277 520
Käyttämättä jääneet	-6 728	-6 728	-6 728
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	270 792	548 312	270 792
joista käytettävissä	-	-	-

Konserni

2009

2008

Ehdolliset oikeudet LTIP 2008	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	89 496	89 496	89 496	-	-	-
Granted	-	-	-	92 284	184 568	92 284
Käyttämättä jääneet	-1 805	-1 805	-19 343	-2 788	-95 072	-2 788
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	87 691	87 691	70 153	89 496	89 496	89 496
joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-

Emoyhtiö

2009

2008

Ehdolliset oikeudet LTIP 2008	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	88 120	88 120	88 120	-	-	-
Annetut	-	-	-	90 908	181 816	90 908
Käyttämättä jääneet	-1 805	-1 805	-19 068	-2 788	-93 696	-2 788
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	86 315	86 315	69 052	88 120	88 120	88 120
joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-

Konserni

2009

2008

Ehdolliset oikeudet LTIP 2007	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	78 732	76 993	78 732	86 112	170 304	86 112
Käyttämättä jääneet	-	-	-	-7 380	-93 311	-7 380
Käytetyt	-64 113	-63 980	-54 560	-	-	-
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	14 619	13 013	24 172	78 732	76 993	78 732
joista käytettävissä	14 619	13 013	24 172	-	-	-

Emoyhtiö

2009

2008

Ehdolliset oikeudet LTIP 2007	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet	A-oikeudet	B - C- oikeudet	D-oikeudet
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	77 495	75 783	77 495	84 875	167 857	84 875
Käyttämättä jääneet	-	-	-	-7 380	-92 074	-7 380
Käytetyt	-62 876	-62 770	-53 323	-	-	-
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	14 619	13 013	24 172	77 495	75 783	77 495
joista käytettävissä	14 619	13 013	24 172	-	-	-

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

Pitkäaikaiset kannustinohjelmot

Emoyhtiö Nordea Bank AB (publ) otti toukokuussa 2007, toukokuussa 2008 ja toukokuussa 2009 käyttöön kolme osakeperusteista pitkäaikaisista kannustinohjelmia ("Long Term Incentive Programme 2007", LTIP 2007; "Long Term Incentive Programme 2008", LTIP 2008; ja "Long Term Incentive Programme 2009", LTIP 2009). Edellytyksenä pitkäaikaisiin kannustinohjelmiin osallistumiselle on, että osallistujista tulee osakkeenomistajia, kun he tekevät sijoituksen Nordean osakkeisiin.

	LTIP 2009		
	A-oikeudet	B - C-oikeudet	D-oikeudet
Kantaosakkeiden lkm / oikeus	1,00	1,00	1,00
Merkintähinta, euroa	0,77	0,38	0,38
Antopäivä	14.5.2009	14.5.2009	14.5.2009
Sitouttamisjakso	24 kk	24 kk	24 kk
Sopimuksen voimassaoloaika	48 kk	48 kk	48 kk
	huhtikuu	huhtikuu	huhtikuu
Ensimmäinen merkintäpäivä	2011	2011	2011
Käypä arvo antopäivänä, euroa ¹	4,66	5,01	1,75

	LTIP 2008 ¹			LTIP 2007 ¹		
	A-oikeudet	B - C-oikeudet	D-oikeudet	A-oikeudet	B - C-oikeudet	D-oikeudet
Kantaosakkeiden lkm / oikeus	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Merkintähinta, euroa	2,30	1,53	1,53	2,53	1,00	1,00
Antopäivä	13.5.2008	13.5.2008	13.5.2008	17.5.2007	17.5.2007	17.5.2007
Sitouttamisjakso	24 kk	24 kk	24 kk	24 kk	24 kk	24 kk
Sopimuksen voimassaoloaika	48 kk	48 kk	48 kk	48 kk	48 kk	48 kk
Ensimmäinen merkintäpäivä	29.4.2010	29.4.2010	29.4.2010	30.4.2009	30.4.2009	30.4.2009
Käypä arvo antopäivänä, euroa	7,53	8,45	4,14	8,76	10,49	7,76

¹ Joitakin LTIP 2007- ja LTIP 2008 -ohjelmien parametreja on laskettu uudelleen ohjelmien sopimusten mukaisesti 12.3.2009 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa hyväksytyn osakeannin vuoksi. Uudelleenlaskennan tarkoitus oli yhtenäistää osallistujien taloudellinen asema osakeantia edeltäneen tilanteen mukaiseksi.

Ehdot ja vaatimukset

Jokaista LTIP-ohjelmien mukaisesti sijoitettua osaketta kohti osallistuja sai ehdollisen A-merkintäoikeuden hankkia tulevana ajankohtana yhden kantaosakkeen ("matching-osake") edellyttäen, että osallistuja pysyy Nordea-konsernin palveluksessa. Lisäksi hän sai ehdolliset B - D-merkintäoikeudet, jotka oikeuttavat hänet hankkimaan lisää kantaosakkeita edellyttäen, että tietyt taloudelliset tavoitteet saavutetaan ("tulosperusteiset osakkeet"). Nämä tavoitteet liittyvät riskisopeutetun osakekohtaisen tuloksen (risk-adjusted profit per share, RAPPS) kasvuun. Mikäli raportoitu osakekohtainen tulos (earnings per share, EPS) on ennalta määriteltyä tasoa alempi, osallistujat eivät voi käyttää B- tai C-merkintäoikeuksiaan. D-merkintäoikeuksien käyttöön oikeuttava tavoite liittyy markkinoihin, ja siinä tavoitellaan osakkeen kokonaistuoton (total shareholder return, TSR) kasvua vertailuryhmän (peer group) osakkeiden kokonaistuottoihin verrattuna.

Kun merkintäoikeuksien käyttöön oikeuttavat tavoitteet eivät täyty kokonaan, ne oikeudet, joita ei voi enää käyttää, raportoidaan edellä olevissa taulukoissa rivillä "Käyttämättä jääneet". Riviin sisältyvät myös ne oikeudet, jotka ovat jääneet käyttämättä osallistujan lähdettyä Nordean palveluksesta.

Kantaosakkeiden hankintahinta oikaistaan osingoilla. Hankintahinta ei kuitenkaan voi koskaan olla pienempi kuin ennakkoon määritelty hinta. Myös yhdestä oikeudesta saatavan voiton enimmäismäärä on rajattu.

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

	LTIP 2009¹	LTIP 2008¹	LTIP 2007¹
Sitouttamisehto, A - D -oikeudet	Nordea-konsernin palveluksessa kahden vuoden sitouttamisjakson ajan.	Nordea-konsernin palveluksessa kahden vuoden sitouttamisjakson ajan.	Nordea-konsernin palveluksessa kahden vuoden sitouttamisjakson ajan.
Tulostavoite, B-oikeudet	RAPPS:n kasvu vuonna 2009 vuodesta 2008. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos RAPPS kasvoi 8 prosenttia tai enemmän.	RAPPS:n kasvu vuonna 2008 vuodesta 2007. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos RAPPS kasvoi 12 prosenttia tai enemmän.	RAPPS:n kasvu vuonna 2007 vuodesta 2006. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos RAPPS kasvoi 15 prosenttia tai enemmän.
Osakekohtaista tulosta koskeva tavoite, B-oikeudet	Vuoden 2009 raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,26 euroa.	Vuoden 2008 raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,80 euroa.	Vuoden 2007 raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,80 euroa.
Tulostavoite, C-oikeudet	RAPPS:n kasvu vuonna 2010 vuodesta 2009. Täydet merkintäoikeudet saavutetaan, jos RAPPS kasvaa 8 prosenttia tai enemmän.	RAPPS:n kasvu vuonna 2009 vuodesta 2008. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos RAPPS kasvoi 12 prosenttia tai enemmän.	RAPPS:n kasvu vuonna 2008 vuodesta 2007. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos RAPPS kasvoi 12 prosenttia tai enemmän.
Osakekohtaista tulosta koskeva tavoite, C-oikeudet	Vuoden 2010 raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,26 euroa.	Vuoden 2009 raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,52 euroa.	Vuoden 2008 raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,80 euroa.
Tulostavoitteet, D-oikeudet	Osakkeen kokonaistuotto vuosina 2009 - 2010 suhteessa vertailuryhmään. Täydet merkintäoikeudet saavutetaan, jos Nordea on vertailuryhmän paras.	Osakkeen kokonaistuotto vuosina 2008 - 2009 suhteessa vertailuryhmään. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos Nordea oli vertailuryhmän paras.	Osakkeen kokonaistuotto vuosina 2007 - 2008 suhteessa vertailuryhmään. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos Nordean osakkeen kokonaistuotto ylitti vertailuryhmän indeksin 10 prosenttiyksiköllä.
Enimmäismäärä	Kustakin A - D-oikeudesta saatava voitto on rajattu 9,59 euroon.	Kustakin A - D-oikeudesta saatava voitto on rajattu 21,87 euroon.	Kustakin A - D-oikeudesta saatava voitto on rajattu 19,18 euroon.
Merkintähinnan oikaisu	Merkintähintaa oikaistaan merkintäaikana jaetuilla osingoilla. Merkintähinta ei voi kuitenkaan olla vähemmän kuin 0,10 euroa.	Merkintähintaa oikaistaan merkintäaikana jaetuilla osingoilla. Merkintähinta ei voi kuitenkaan olla vähemmän kuin 0,10 euroa.	Merkintähintaa oikaistaan sitouttamisjaksolla ja merkintäaikana jaetuilla osingoilla. Merkintähinta ei voi kuitenkaan olla vähemmän kuin 0,10 euroa.

¹ Osakeannin taloudellisten vaikutusten vuoksi on oikaistu seuraavia parametreja: vuoden 2008 RAPPS, jota käytetään LTIP 2008- (C-oikeudet) ja LTIP 2009 (B-oikeudet) -ohjelmissa, vuoden 2009 RAPPS, jota käytetään LTIP 2009 (C-oikeudet) -ohjelmassa, osakekohtaista tulosta koskeva tavoite LTIP 2008 (C-oikeudet) -ohjelmassa ja LTIP 2009 (B- ja C-oikeudet) -ohjelmassa sekä enimmäismäärä LTIP 2009-, LTIP 2008- ja LTIP 2007 -ohjelmissa.

Käyvän arvon laskelmat

Käypä arvo lasketaan yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joissa käytetään seuraavia muuttujia:

	LTIP 2009	LTIP 2008	LTIP 2007
Painotettu keskimääräinen osakekurssi	5,79 euroa	11,08 euroa	12,33 euroa
Käyttöoikeuden voimassaoloaika	2,5 vuotta	2,5 vuotta	3,0 vuotta
Odotettujen osinkojen vähennys	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Riskitön korko	1,84 %	3,83 %	4,20 %
Odotettu volatilitiiteetti	29,00 %	21,00 %	20,00 %

Odotettu volatilitiiteetti perustuu historiallisiin arvoihin. Koska merkintähinta on antopäivänä huomattavasti osakekurssia edullisempi, arvo ei ole kovin herkkä odotetun volatilitiiteetin ja riskittömän koron suhteen. Käyvän arvon laskelmat perustuvat myös merkintäoikeuksien arvioituun aikaiseen käyttöön ohjelmien oikeuksien käyttöaikoina.

D-merkintäoikeuksien arvo lasketaan markkinaolosuhteiden perusteella ja osakekohtaista tulosta koskevien tavoitteiden täyttyminen on otettu huomioon laskettaessa käyttöoikeuden käypää arvoa antohetkellä.

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.
Kulut

Miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	LTIP 2009	LTIP 2008 ¹	LTIP 2007 ¹	LTIP 2009	LTIP 2008 ¹	LTIP 2007 ¹
Odotetut kulut	4,9	2,3	0,5	4,9	2,2	0,5
joista sosiaalikulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Enimmäiskulut	7,2	3,4	0,6	7,1	3,3	0,6
joista sosiaalikulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulut yhteensä vuonna 2009	0,5	0,8	2,1	0,5	0,8	2,1
joista sosiaalikulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulut yhteensä vuonna 2008	-	0,5	0,9	-	0,5	0,9
joista sosiaalikulut	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0

¹ Tiedetään, täyttyivät tulostavoitteet. Odotettujen kulujen ja enimmäiskulujen välinen ero johtuu siitä, että henkilöstön arvioitua vaihtuvuutta (koskee vain LTIP 2008 -ohjelmaa, sillä sitouttamisehdon täyttyminen tiedetään LTIP 2007 -ohjelman osalta) ja vuotuista osakekurssinousua käytetään laskettaessa odotettuja kuluja mutta ei laskettaessa enimmäiskuluja. Enimmäiskulujen laskemiseen käytetään vuotuisen osakekurssinousun sijaan kustakin merkintäoikeudesta saatavaa enimmäisvoittoa.

Laskettaessa LTIP 2009 -ohjelman odotettuja kuluja ja enimmäiskuluja henkilöstön vuotuiseksi vaihtuvuudeksi arvioitiin 5 prosenttia. Laskettaessa LTIP 2008 -ohjelman odotettuja kuluja ja enimmäiskuluja vaihtuvuudeksi arvioitiin 4 prosenttia.

Kulut kirjataan kussakin alakonsernissa ja yhtiössä IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja vastakirjaus merkitään omaan pääomaan. Kirjaus perustuu kussakin alakonsernissa tai yhtiössä kannustinohjelmaan osallistuvien henkilöiden ostamien "matching"-osakkeiden yhteenlaskettuun lukumäärään. Odotetut kulut kirjataan 24 kuukauden sitouttamisjakson aikana.

Henkilöstömäärä (keskimäärin)

	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Kokopäivätoiminen henkilöstö	9 566	9 640	8 734	8 757
Osa-aikainen henkilöstö	586	772	516	684
Yhteensä	10 152	10 412	9 250	9 441
Henkilötyövuotta kauden lopussa	9 218	9 634	8 454	8 754

Liite 9 Muut kulut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Tietotekniikkakulut ¹	-146	-127	-165	-145
Markkinointikulut	-25	-32	-22	-29
Posti-, puhelin ja muut hallintokulut	-41	-41	-35	-34
Vuokrakulut ja muut kiinteistökulut	-86	-85	-85	-84
Osakkeiden ja osuuksien myynnit	0	-	0	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot	-1	-	0	-
Muut kulut ²	-133	-112	-120	-100
Yhteensä	-432	-397	-427	-392

¹ Sisältää konsernin tietotekniikka- ja huoltokulut sekä konsulttien palkkiot. Kokonaisuudessaan tietotekniikkakulut (mukaan lukien henkilöstö- ja muut vastaavat kulut) olivat 199 miljoonaa euroa (175) konsernissa ja 185 miljoonaa euroa (161) emoyhtiössä.

² Sisältää tilintarkastajien palkkiot.

Tilintarkastajien palkkiot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
KPMG				
Tilintarkastuspalkkiot	-1	-1	-1	-1
Veroneuvonta	0	0	0	0
Muut palkkiot	0	0	0	0
Ernst & Young				
Tilintarkastuspalkkiot	-	-	-	-
Veroneuvonta	0	0	0	0
Muut palkkiot	0	0	0	0
Deloitte				
Tilintarkastuspalkkiot	-	-	-	-
Veroneuvonta	0	-	0	-
Muut palkkiot	0	0	0	0
PriceWaterhouseCoopers				
Tilintarkastuspalkkiot	0	0	-	-
Veroneuvonta	0	0	0	0
Muut palkkiot	-2	0	-2	0
Muut				
Tilintarkastuspalkkiot	-	-	-	-
Veroneuvonta	0	-	0	-
Muut palkkiot	0	0	0	0
Yhteensä	-3	-1	-3	-1

Liite 10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä**Poistot**

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liite 23)				
Laitteet	-28	-28	-14	-16
Rakennukset	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet (liite 22)				
Liikearvo	0	0	-	-
Aktivoitu atk-ohjelmistokehitys	-7	-4	-7	-4
Muut aineettomat hyödykkeet	-2	-1	-1	0
Yhteensä	-37	-33	-22	-20

Arvonalentumistappiot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liite 23)				
Laitteet	-	-	-	-
Rakennukset	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-
Aineettomat hyödykkeet (liite 22)				
Liikearvo	0	0	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet	0	-	-	-
Yhteensä	0	0	-	-
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-37	-33	-22	-20

Liite 11 Arvon alentumistappiot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Arvon alentumistappiot tyypeittäin, netto				
Saamiset luottolaitoksilta	-9	-14	-9	-14
- josta arvon alentumiset	-10	-15	-10	-15
- josta toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
- josta toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvon alentumiset	-	-	-	-
- josta arvon alentumisten peruutukset	1	1	1	1
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	-	-	-	-
Luotot yleisölle	-399	-102	-331	-81
- josta arvon alentumiset	-417	-157	-361	-138
- josta toteutuneet luottotappiot	-104	-26	-73	-7
- josta toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvon alentumiset	39	20	34	16
- josta arvon alentumisten peruutukset	52	49	47	44
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	31	12	22	4
Taseen ulkopuoliset erät ¹	27	-17	27	-18
- josta arvon alentumiset	-1	-18	-1	-19
- josta toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
- josta toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvon alentumiset	-	-	-	-
- josta arvon alentumisten peruutukset	28	1	28	1
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	-	-	-	-
Yhteensä	-381	-133	-313	-113
Erittely arvon alentumistappioista, netto				
Taseeseen kirjattujen arvon alentumisten muutokset	-347	-139	-296	-125
- josta luotot, saatavakohtaisesti arvostetut ²	-232	-94	-189	-82
- josta luotot, saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut ²	-142	-27	-134	-25
- josta taseen ulkopuoliset erät, saatavakohtaisesti arvostetut ¹	0	-1	0	-1
- josta taseen ulkopuoliset erät, saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut ¹	27	-17	27	-17
Suoraan tuloslaskelmaan kirjatut muutokset	-34	6	-17	12
- josta toteutuneet luottotappiot, saatavakohtaisesti arvostetut	-65	-6	-39	8
- josta toteutuneet luottotappiot, saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut	-	-	-	-
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista, saatavakohtaisesti arvostetut	31	12	22	4
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista, saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut	-	-	-	-
Yhteensä	-381	-133	-313	-113

¹ Sisältyy liitteeseen 33 Varaukset.

² Sisältyy liitteeseen 14 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvon alentumiset

Tunnusluvut

	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Arvon alentumistappioiden osuus luottokannasta ³	56	22	50	20
- josta saatavakohtaiset	39	15	33	13
- josta saatavaryhmäkohtaiset	17	7	17	8

³ Nettomääräiset arvon alentumistappiot (vuositasolla) / luotot yleisölle tilikauden alussa

Liite 12 Tuloverot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-370	-261	-346	-234
Laskennallisen verovelan muutos	-3	-128	0	-121
Yhteensä	-373	-389	-346	-355

Vero konsernin tuloksesta ennen veroja eroaa laskennallisesta määrästä, joka saataisiin käyttämällä Suomessa voimassa olevaa veroastetta seuraavalla tavalla:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Tulos ennen veroja	1 376	1 722	1 333	1 588
Vero 26 prosentin veroasteen mukaan	-358	-448	-347	-413
Verot, jotka eivät liity tulokseen	0	-	-	-
Osakkuusyhtiöiden tuloksen vero-osuus	1	-	-	-
Muut välittömät verot	0	0	0	0
Verovapaat tuotot	2	3	14	3
Vähennyskeltottomat kulut	-11	-6	-5	-6
Edellisten vuosien oikaisut	3	1	3	0
Tulovero verosaamisista, joita ei aikaisemmin ole kirjattu taseeseen	1	68	-	68
Veroasteen muutos	-	-	-	-
Ulkomaan toiminnoista maksetut verot, joita ei voida lukea hyväksi verotuksessa	-10	-7	-10	-7
Tuloverot	-372	-389	-345	-355

Efektiivinen veroaste, keskimäärin	27 %	23 %	26 %	22 %
------------------------------------	------	------	------	------

Laskennalliset verot
Laskennalliset verokulut (-)/Laskennalliset verotuotot (+)

Väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verot	-2	-196	0	-190
Veroasteen muutoksiin liittyvät laskennalliset verot	-	-	-	-
Laskennalliset verot, jotka liittyvät verosaamisiin, joita ei aikaisemmin ole kirjattu taseeseen	0	68	-	68
Tuloverot, netto	-2	-128	0	-122

Laskennalliset verosaamiset

Verotuksessa syntyneisiin tappioihin liittyvät laskennalliset verosaamiset	0	0	-	-
Väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset:	17	15	13	13
Nettoutus verovelkoja vastaan	-	-	-	-
Yhteensä	17	15	13	13
Oletettu erääntymisaika yli vuosi	0	15	0	13
Laskennalliset verovelat				
Varausten laskennalliset verovelat	35	33	-	-
Väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verovelat:	9	6	-	-
Nettoutus verosaamisia vastaan	-	-	-	-
Yhteensä	44	39	-	-
Oletettu erääntymisaika yli vuosi	44	39	-	-

Liite 12 Tuloverot, jatk.

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Laskennalliset verosaamiset (+) / verovelat (-), netto				
Verotuksessa syntyneisiin tappioihin liittyvät laskennalliset verosaamiset	0	0	-	-
Vapaaehtoisin varauksiin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	-35	-33	-	-
Yleisölle annettuihin luottoihin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	9	9	15	14
Rahoitusinstrumentteihin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	-	0	-	0
Aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	7	10	6	9
Sijoituskiinteistöihin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	-	0	-	-
Eläke-etuussaamisiin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	-12	-14	-12	-14
Pakollisiin varauksiin liittyvät laskennalliset verosaamiset/-velat	5	4	4	4
Laskennalliset verosaamiset/-velat, netto	-26	-24	13	13

Laskennallisten verosaamisten/-velkojen muutos , netto

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Hankinnat ja muut	-	1	-	0
Tuloslaskelmaan kirjatut laskennalliset verovelat	-3	-128	0	-121
Vuoden lopussa	-3	-127	0	-121

Konsernin ja pankin tilinpäätökseen ei sisälly kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia vuosina 2009 eikä 2008.

Tytäryhtiöiden, osakkuusyritysten eikä yhteisyritysten hankinnoista ole kirjattu väliaikaisiin eroihin liittyvää laskennallista veroa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu, kun on laillinen oikeus netottaa verosaamisia ja -velkoja.

Liite 13 Valtion velkasitoumukset

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Valtiot	1 033	691	1 033	691
Kunnat ja muut julkisyhteisöt	0	0	0	0
Yhteensä	1 033	691	1 033	691

Kaikkiin edellä mainittuihin liittyy korkoriski.

Joista Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit (Liite 16)	-	-	-	-
Yhteensä	1 033	691	1 033	691

Liite 14 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset

	Yhteensä			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo ei ole alentunut	123 723	115 201	123 212	114 664
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut:	1 801	971	1 570	833
- Muut kuin järjestämättömät	937	608	878	573
- Järjestämättömät	864	363	692	260
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	125 524	116 172	124 782	115 497
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-447	-258	-375	-223
- Muut kuin järjestämättömät	-223	-168	-164	-144
- Järjestämättömät	-224	-90	-211	-79
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-316	-174	-300	-166
Arvonalentumiset	-763	-432	-675	-389
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	124 761	115 740	124 107	115 108

	Luottolaitokset			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo ei ole alentunut	59 038	47 435	64 055	52 617
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut:	24	27	24	27
- Muut kuin järjestämättömät	-	27	-	27
- Järjestämättömät	24	-	24	-
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	59 062	47 462	64 079	52 644
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-25	-14	-25	-14
- Muut kuin järjestämättömät	-	-14	-	-14
- Järjestämättömät	-25	-	-25	-
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	0	-1	0	-1
Arvonalentumiset	-25	-15	-25	-15
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	59 037	47 447	64 054	52 629

	Yleisö ¹			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo ei ole alentunut	64 685	67 766	59 157	62 047
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut:	1 776	944	1 546	806
- Muut kuin järjestämättömät	937	581	878	546
- Järjestämättömät	839	363	668	260
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	66 461	68 710	60 703	62 853
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-422	-244	-350	-209
- Muut kuin järjestämättömät	-223	-154	-164	-130
- Järjestämättömät	-199	-90	-186	-79
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-316	-173	-300	-165
Arvonalentumiset	-738	-417	-650	-374
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	65 723	68 293	60 053	62 479

¹ Rahoitusleasingisopimukset, joissa NPS on luotonantajana, sisältyvät Luottoihin yleisölle, katso liite 24.

Liite 14 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset, jatk.

Arvonalentumiskirjausten täsmäytys²

Miljoonaa euroa	Yhteensä			Emoyhtiö		
	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Konserni Saatava-ryhmä-kohtaisesti arvostetut	Yhteensä	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmä-kohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2009	-258	-174	-432	-223	-166	-389
Arvonalentumiset	-257	-171	-428	-209	-162	-371
Peruutukset	24	29	53	20	28	48
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-233	-142	-375	-189	-134	-323
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	39	-	39	34	-	34
Valuuttakurssimuutosten ja uudelleenluokittelun vaikutus	5	0	5	3	0	3
Päättävä tase 31.12.2009	-447	-316	-763	-375	-300	-675
Avaava tase 1.1.2008	-186	-140	-326	-153	-140	-293
Arvonalentumiset	-138	-34	-172	-121	-31	-152
Peruutukset	44	7	51	39	6	45
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-94	-27	-121	-82	-25	-107
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	20	-	20	16	-	16
Valuuttakurssimuutosten ja uudelleenluokittelun vaikutus ³	2	-7	-5	-4	-1	-5
Päättävä tase 31.12.2008	-258	-174	-432	-223	-166	-389

Miljoonaa euroa	Luottolaitokset			Emoyhtiö		
	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Konserni Saatava-ryhmä-kohtaisesti arvostetut	Yhteensä	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmä-kohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2009	-14	-1	-15	-14	-1	-15
Arvonalentumiset	-11	0	-11	-11	0	-11
Peruutukset	-	1	1	-	1	1
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-11	1	-10	-11	1	-10
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	-	-	-	-	-	-
Valuuttakurssimuutosten ja uudelleenluokittelun vaikutus	-	-	-	-	-	-
Päättävä tase 31.12.2009	-25	0	-25	-25	0	-25
Avaava tase 1.1.2008	-	-2	-2	-	-2	-2
Arvonalentumiset	-14	0	-14	-14	0	-14
Peruutukset	0	1	1	-	1	1
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-14	1	-13	-14	1	-13
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	-	-	-	-	-	-
Valuuttakurssimuutosten ja uudelleenluokittelun vaikutus ³	-	-	-	-	-	-
Päättävä tase 31.12.2008	-14	-1	-15	-14	-1	-15

Miljoonaa euroa	Yleisö			Emoyhtiö		
	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Konserni Saatava-ryhmä-kohtaisesti arvostetut	Yhteensä	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmä-kohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2009	-244	-173	-417	-209	-165	-374
Arvonalentumiset	-246	-171	-417	-198	-162	-360
Peruutukset	24	28	52	20	27	47
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-222	-143	-365	-178	-135	-313
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	39	-	39	34	-	34
Valuuttakurssimuutosten ja uudelleenluokittelun vaikutus	5	0	5	3	0	3
Päättävä tase 31.12.2009	-422	-316	-738	-350	-300	-650
Avaava tase 1.1.2008	-186	-138	-324	-153	-138	-291
Arvonalentumiset	-124	-34	-158	-107	-31	-138
Peruutukset	44	6	50	39	5	44
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-80	-28	-108	-68	-26	-94
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	20	-	20	16	-	16
Valuuttakurssimuutosten ja uudelleenluokittelun vaikutus ³	2	-7	-5	-4	-1	-5
Päättävä tase 31.12.2008	-244	-173	-417	-209	-165	-374

² Katso liite 11 Arvonalentumistappiot.

³ Pääosin taseen ulkopuolisten erien uudelleenluokittelua

Liite 14 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset, jatk.

Arvonalentumiset

	Yhteensä			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-763	-432	-675	-389
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-22	-47	-22	-47
Arvonalentumiset yhteensä	-785	-479	-697	-436

	Luottolaitokset			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-25	-15	-25	-15
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-15	-43	-15	-43
Arvonalentumiset yhteensä	-40	-58	-40	-58

	Yleisö			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-738	-417	-650	-374
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-7	-4	-7	-4
Arvonalentumiset yhteensä	-745	-421	-657	-378

Tunnusluvut

	Yhteensä			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, brutto ⁴ , pistettä	143	84	126	72
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, netto ⁵ , pistettä	108	61	96	53
Arvonalentumiset / luotot yhteensä ⁶ , pistettä	61	37	54	34
Saatavakohtaiset arvonalentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut ⁷ , %	25	27	24	27
Arvonalentumiset yhteensä / saamiset, joiden arvo on alentunut ⁸ , %	42	44	43	47
Järjestämättömät saamiset, joiden arvo ei ole alentunut ⁹ , miljoonaa euroa	89	13	89	13

⁴ Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, ennen arvonalentumisia / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia

⁵ Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, arvonalentumisten jälkeen / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia

⁶ Arvonalentumiset yhteensä / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia

⁷ Arvonalentumiset saatavakohtaisesti arvostetuista luotoista, joiden arvo on alentunut / saatavakohtaisesti arvostetut luotot, joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia)

⁸ Arvonalentumiset yhteensä / luotot, joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia)

⁹ Erääntyneet saamiset, joiden arvo ei ole alentunut tulevien rahavirtojen ansiosta (sisältyvät saamisiin, joiden arvo ei ole alentunut)

Liite 15 Korolliset arvopaperit

	Konserni ¹		Emoyhtiö ¹	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit	33	57	33	57
Muiden liikkeeseen laskemat arvopaperit	7 840	4 872	7 840	4 872
Yhteensä	7 873	4 929	7 873	4 929
Noteeratut arvopaperit	6 097	3 092	6 097	3 092
Noteeraamattomat arvopaperit	1 776	1 837	1 776	1 837
Yhteensä	7 873	4 929	7 873	4 929

¹Josta 6 717 miljoonaa euroa (4 176) arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon nimellisarvolla 6 717 miljoonaa euroa (4 374).

Joista vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit (Liite 16)	-	-	-	-
Yhteensä	7 873	4 929	7 873	4 929

Liite 16 Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit**Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit**

Takaisinosopimuksissa ja arvopaperilainauksessa käytetään vakuutena muita kuin käteisvaroja. Kun vakuudensaajalla on oikeus myydä tai pantata omaisuus edelleen, se luokitellaan taseessa erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Takaisinosopimukset	-	-	-	-
Arvopaperien lainaksiantosopimukset	1	0	1	0
Yhteensä	1	0	1	0

Siirretyt varat, jotka ovat edelleen taseessa, ja niihin liittyvät velat

Siirrettävät varat ja niihin liittyvät velat on eritelty seuraavissa taulukoissa. Varat pysyvät taseessa, sillä NPS kantaa edelleen riskin niiden käyvän arvon muutoksista. Siksi nämä varat ja niihin liittyvät velat sisältyvät alla oleviin taulukoihin.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Takaisinosopimukset	-	-	-	-
Arvopaperien lainaksiantosopimukset				
Osakkeet	1	0	1	0
Arvopaperistamiset	-	-	-	-
Yhteensä	1	0	1	0

Liite 16 Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit, jatk.

Varoihin liittyvät velat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Takaisinostosopimukset	-	-	-	-
Arvopaperien lainaksiantosopimukset	-	-	-	-
Arvopaperistamiset	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-

Liite 17 Osakkeet ja osuudet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Kaupankäyntisalkkuun sisältyvät osakkeet ja osuudet	1 029	958	1 029	958
Tulosvaikutteisesti kirjattavaksi luokitellut osakkeet ja osuudet	24	24	20	23
- josta saamisen turvaamiseksi hankitut osakkeet ja osuudet	0	-	0	-
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet	-	0	-	0
- josta saamisen turvaamiseksi hankitut osakkeet ja osuudet	-	-	-	-
Yhteensä	1 053	982	1 049	981
Noteeratut osakkeet ja osuudet	64	99	61	99
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	989	883	988	882
Yhteensä	1 053	982	1 049	981
Joista vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit (Liite 16)	1	0	1	0
Yhteensä	1 052	982	1 048	981
Joista pitkäaikaisia omistuksia (pidetään todennäköisesti yli 12 kuukautta)	24	24	20	23

Liite 18 Johdannaisopimukset

31.12.2009, miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen		Positiivinen	Negatiivinen	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	53 955	52 788	2 350 747	53 955	52 788	2 350 747
Termiinisopimukset	756	723	921 796	756	723	921 796
Korkofutuurit	8	8	13 823	8	8	13 823
Optiot	5 999	5 838	365 833	5 999	5 838	365 833
Yhteensä	60 718	59 357	3 652 199	60 718	59 357	3 652 199
Osakejohdannaiset						
Osakkeenvaihtosopimukset	37	37	734	37	37	734
Termiini- ja futuurisopimukset	55	58	799	55	58	799
Optiot	767	952	16 290	767	952	16 290
Yhteensä	859	1 047	17 823	859	1 047	17 823
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	4 280	3 944	252 846	4 280	3 944	252 866
Termiinisopimukset	5 817	5 784	447 540	5 817	5 784	447 540
Optiot	604	682	46 667	604	682	46 667
Yhteensä	10 701	10 410	747 053	10 701	10 410	747 073
Luottojohdannaiset						
Luottoriskinvaihtosopimukset (CDS)	1 309	1 238	80 768	1 309	1 238	80 768
Tuottojenvaihtosopimukset (TRS)	45	56	3 000	45	56	3 000
Yhteensä	1 354	1 294	83 768	1 354	1 294	83 768
Muut johdannaiset						
Vaihtosopimukset	719	631	8 991	719	631	8 991
Termiini- ja futuurisopimukset	50	64	549	50	64	549
Optiot	62	62	1 654	62	62	1 654
Yhteensä	831	757	11 194	831	757	11 194
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset yhteensä						
	74 463	72 865	4 512 037	74 463	72 865	4 512 057
31.12.2009, miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä	Käypä arvo		Nimellisarvo yhteensä
	Positiivinen	Negatiivinen		Positiivinen	Negatiivinen	
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	44	174	11 191	44	174	11 191
Yhteensä	44	174	11 191	44	174	11 191
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	13	198	2 338	13	198	2 337
Yhteensä	13	198	2 338	13	198	2 337
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset yhteensä						
	57	372	13 529	57	372	13 528
Josta						
- Käyvän arvon suojaus	57	372	13 529	57	372	13 528
Johdannaiset yhteensä	74 520	73 237	4 525 566	74 520	73 237	4 525 585

Liite 18 Johdannaissopimukset, jatk.

31.12.2008, miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo		Nimellisarvo	Käypä arvo		Nimellisarvo
	Positiivinen	Negatiivinen	yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	yhteensä
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	44 085	43 553	1 893 877	44 085	43 553	1 893 877
Termiinisopimukset	2 134	2 031	782 193	2 134	2 031	782 193
Korkofutuurit	1	4	1 701	1	4	1 701
Optiot	6 240	6 412	238 109	6 240	6 412	238 109
Yhteensä	52 460	52 000	2 915 880	52 460	52 000	2 915 880
Osakejohdannaiset						
Osakkeenvaihtosopimukset	139	286	1 841	139	286	1 841
Termiini- ja futuurisopimukset	314	263	1 463	314	263	1 463
Optiot	467	601	14 198	467	601	14 198
Yhteensä	920	1 150	17 502	920	1 150	17 502
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	7 223	7 278	192 123	7 223	7 278	192 142
Termiinisopimukset	18 133	17 961	480 888	18 133	17 961	480 888
Optiot	912	867	33 879	912	867	33 879
Yhteensä	26 268	26 106	706 890	26 268	26 106	706 909
Luottojohdannaiset						
Luottoriskinvaihtosopimukset (CDS)	4 634	4 625	100 077	4 634	4 625	100 077
Tuottojenvaihtosopimukset (TRS)	1	136	3 000	1	136	3 000
Yhteensä	4 635	4 761	103 077	4 635	4 761	103 077
Muut johdannaiset						
Vaihtosopimukset	1 125	1 033	10 007	1 125	1 033	10 007
Termiini- ja futuurisopimukset	65	100	596	65	100	596
Optiot	84	87	1 414	84	87	1 414
Yhteensä	1 274	1 220	12 017	1 274	1 220	12 017
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset yhteensä	85 557	85 237	3 755 366	85 557	85 237	3 755 385
31.12.2008 miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo		Nimellisarvo	Käypä arvo		Nimellisarvo
	Positiivinen	Negatiivinen	yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	yhteensä
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	53	175	8 641	53	175	8 641
Yhteensä	53	175	8 641	53	175	8 641
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	52	1 879	16 562	52	1 879	16 562
Yhteensä	52	1 879	16 562	52	1 879	16 562
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaissopimukset yhteensä	105	2 054	25 203	105	2 054	25 203
Josta						
- Käyvän arvon suojaus	105	2 054	25 203	105	2 054	25 203
Johdannaiset yhteensä	85 662	87 291	3 780 569	85 662	87 291	3 780 588

Liite 19 Korkorisistä suojaavien erien käyvän arvon muutokset

Varat	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	157	-45	157	-45
Muutokset vuoden aikana				
- Tilinpäätösperiaatteiden muutokset	-	-	-	-
- Suojattujen erien arvonmuutokset	-16	202	-16	202
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	141	157	141	157

Velat	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	15	-77	15	-77
Muutokset vuoden aikana				
- Tilinpäätösperiaatteiden muutokset	-	-	-	-
- Suojattujen erien arvonmuutokset	-8	93	-8	93
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	7	16	7	16

Kirjanpitoarvo vuoden lopussa on niillä uudelleenhinnoittelujaksoilla kertynyt käyvän arvon muutos, joiden aikana suojattu erä on omaisuus- tai velkaerä. Kun suojattu erä on omaisuuserä, sen käyvän arvon muutos esitetään varoissa, ja kun suojattu erä on velkaerä, sen käyvän arvon muutos esitetään veloissa.

Liite 20 Sijoitukset tytäryhtiöihin

Emoyhtiö	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa		
Hankinta-arvo vuoden alussa	310	323
Hankinnat vuoden aikana	30	-
Fuusioiden vaikutus	-	-13
Myynnit vuoden aikana	-2	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-	0
Valuuttakurssimuutokset	0	0
Hankinta-arvo vuoden lopussa	338	310
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden alussa	-1	-1
Peruutetut arvonalennustappiot vuoden aikana	1	-
Arvonalennustappiot vuoden aikana	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-	0
Valuuttakurssimuutokset	-	-
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden lopussa	0	-1
Yhteensä	338	309
Josta noteeratut osakkeet	-	-

Sijoituksen uskotaan olevan pitkäaikainen (pidetään todennäköisesti yli 12 kuukautta).

Liite 20 Sijoitukset tytäryhtiöihin, jatk.**Erittely**

Tässä erittelyssä on esitetty kaikki suoraan omistettut konserniyhtiöt ja niiden merkittävimmät suoraan omistamat tytäryhtiöt.

Konserni

31.12.2009	Osakkeiden lukumäärä	Kirjan- pitoarvo 2009 milj. euroa	Kirjan- pitoarvo 2008 milj. euroa	Ääniosuus %	Koti- paikka	Y-tunnus
Kotimaiset						
Luottolaitokset						
Nordea Rahoitus Suomi Oy	1 000 000	306	306	100,0	Espoo	0112305-3
Rahoitusyhtiöt						
Tukirahoitus Oy ¹	672	7	7	100,0	Espoo	0677131-6
Kiinteistöyhtiöt						
VKR-Kiinteistöt Oy Ab ¹	600	1	1	60,0	Vantaa	0728754-2
Kiinteistö Oy Tampereen Kirkkokatu 7 ¹	280	50	50	100,0	Tampere	0819781-3
Kiinteistö Oy Levytie 6 ¹	147	22	23	100,0	Helsinki	0818921-5
Kiinteistö Oy Lahden Aleksanterinkatu 19-21 ¹	340 090	10	10	100,0	Lahti	0150108-5
Muut yhtiöt						
Fidenta Oy	2 000	0	0	60,0	Espoo	0988412-1
Ulkomaiset						
Rahoitusyhtiöt						
Nordea Finance Polska S.A. ¹	19 690 000	0	0	100,0	Varsova	PL5861944082
Nordea Finance Estonia Ltd ¹	60 000	6	6	100,0	Tallinna	EE100212426
Nordea Finance Latvia Ltd ¹	1 100	4	1	100,0	Riika	LV40003348054
Nordea Finance Lithuania Ltd ¹	6 540	4	1	100,0	Vilna	LT116672716
Nordea Securities Holding (U.K.) Ltd	49 010 000	2	2	100,0	Lontoo	01803666
Kiinteistöyhtiöt						
Oü Promano Est	156 466	10	-	100,0	Tallinna	11681888
UAB Promano Lit	34 528	10	-	100,0	Vilna	302423219
SIA Promano Lat	7 028	10	-	100,0	Riika	40103235197
Edellä luetellun lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöitä, joiden taseen loppusumma alittaa 10 miljoonaa euroa		Yhtiöiden lukumäärä kpl		Osakkeiden kirjanpitoarvo milj. euroa		Taseen loppusumma milj. euroa
Kiinteistöyhtiöt		9		13		20
Muut yritykset		5		0		50

¹ Välillinen omistus Nordea Pankki Suomi Oyj:n tytäryhtiön Nordea Rahoitus Suomi Oy:n kautta.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n emoyhtiö on Nordea Bank AB (publ), jonka kotipaikka on Tukholma ja rekisterinumero 516406-0120. Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomus on saatavana Internetistä osoitteesta www.nordea.com sekä Nordea-konsernin sijoittajasuhteet-yksiköstä (Investor Relations, SE 105 71 Stockholm, Sverige) sekä Nordea Pankki Suomi Oyj:n konttoreista.

Konserni**Erityistarkoituksiin perustetut yhtiöt (Special Purpose Entities, SPE) - konsolidoidut**

SPE:t, joiden perustamisen tarkoitus on strukturoituihin luottotuotteisiin sijoittaminen ja varojen hankkiminen asiakkailta

Miljoonaa euroa	Tarkoitus	Juoksuaika	NPS:n sijoitus ¹	Varat yhteensä
Kirkas Northern Lights Limited ²	Vakuudellinen kiinnitysluottolaina (Collateralised Mortgage Obligation)	Yli 5 vuotta	6 233	6 233
Yhteensä			6 233	6 233

¹ Sisältää kaikki SPE:hen kohdistuvat varat (joukkovelkakirjalainat ja pääomalainat). Lisäksi Baltian maihin on perustettu 9 SPE:tä, joiden tarkoituksena on hankkia varoja yritysasiakkailta. Näiden varojen konsernitilinpäätökseen yhdistelty arvo on yhteensä 26 miljoonaa euroa.

² Kirkas Northern Lights Ltd (Kirkas) perustettiin vuonna 2008. Nordea on myynyt tavanomaisesta luottokannasta omaisuuseriä, joita on käytetty SPE-yhtiön liikkeeseen laskemien joukkolainojen vakuutena. Liikkeeseen laskettujen joukkolainojen nimellisarvo oli 6 233 miljoonaa euroa joulukuun lopussa 2009. Nordea omistaa koko määrän. Suurin osa myytyihin omaisuuseriin liittyvistä riskeistä ja hyödyistä säilyy edelleen NPS:lla. Lainoja ei siksi ole kirjattu pois NPS:n taseesta. Jotta varoja ei kirjattaisi kahteen kertaan emoyhtiön taseeseen, SPE:n liikkeeseen laskemat, kokonaan NPS:n hallussa olevat joukkolainat netotetaan vastaavien, luottokannan siirtämisestä syntyneiden velkaerien kanssa. Koska omistusriskit ja hyödyt kuuluvat edelleen NPS:ille, SPE on yhdistelty NPS:n konsernitilinpäätökseen.

Liite 21 Sijoitukset osakkuusyrittisiin

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Hankinta-arvo vuoden alussa	53	77	25	45
Hankinnat vuoden aikana	3	6	-	6
Myynnit vuoden aikana	-1	-22	0	-22
Osuus tuloksesta	3	-4	-	-
Saadut osingot	-1	-1	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-	-4	-	-4
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	57	52	25	25
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden alussa	-1	-1	-9	-
Kertyneet arvonalennustappiot myynneistä vuoden aikana	-	-	-	-
Vuoden aikana peruutetut arvonalentumistappiot	-	-	-	-
Arvonalennustappiot vuoden aikana	0	0	-	-9
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden lopussa	-1	-1	-9	-9
Yhteensä	56	51	16	16

Josta noteeratut osakkeet

- - - -

Sijoituksen uskotaan olevan pitkäaikainen (pidetään todennäköisesti yli 12 kuukautta)

Yhteenvedo Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Nordea Pankki Suomi-konsernin osakkuusyritysten taseista ja tuloslaskelmista

	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa		
Taseen loppusumma	394	409
Velat yhteensä	303	323
Liiketoiminnan tuotot	74	36
Liikevoitto	0	2

Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Nordea Pankki Suomi -konsernin osuus Nordea Pankki Suomi -konsernin osakkuusyritysten hyväksi annetuista vastuusitoumuksista on 20 miljoonaa euroa (20) ja osakkuusyritysten puolesta annetuista vastuusitoumuksista 0 miljoonaa euroa (0).

Konserni

31.12.2009	Y-tunnus	Kotipaikka	Kirjanpitoarvo milj.euroa	Ääniosuus %
Luottolaitokset				
Luottokunta	0201646-0	Helsinki	42	24,7
Yhteensä			42	
Muut				
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsinki	8	33,3
Fenestra Oy ¹	0177676-7	Vantaa	0	9,9
NF Fleet Oy	2006935-5	Espoo	1	20,0
UAB ALD Automotive, Liettua	300156575	Vilna	0	25,0
ALD Automotive Eesti AS, Viro	11094435	Tallinna	0	25,0
ALD Automotive SIA, Latvia	50003825931	Riika	0	25,0
Oy Realinvest Ab	0680035-9	Helsinki	3	49,3
Realia Holding Oy	2106796-8	Helsinki	0	40,3
Securus Oy	0742429-5	Helsinki	0	35,2
Other			2	
Yhteensä			14	
Yhteensä			56	

¹ Nordea Pankki Suomella on hallussaan vaihtovelkakirjoja, joiden konvertoinnin jälkeen Nordea Pankki Suomella olisi yrityksessä huomattava vaikutusvalta.

Liite 21 Sijoitukset osakkuusyrityksiin, jatk.
Emoyhtiö

31.12.2009	Y-tunnus	Kotipaikka	Kirjanpitoarvo milj. euroa	Ääniosuus %
Luottolaitokset				
Luottokunta	0201646-0	Helsinki	9	24,7
Yhteensä			9	
Muut				
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsinki	5	33,3
Fenestra Oy ¹	0177676-7	Vantaa	0	9,9
Realia Holding Oy	2106796-8	Helsinki	0	40,3
Oy Realinvest Ab	0680035-9	Helsinki	2	49,3
Securus Oy	0742429-5	Helsinki	0	35,2
Yhteensä			7	
Yhteensä			16	

¹ Nordea Pankki Suomella on hallussaan vaihtovelkakirjoja, joiden konvertoinnin jälkeen Nordea Pankki Suomella olisi yrityksessä huomattava vaikutusvalta.

Liite 22 Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Liikearvo¹				
Muu liikearvo	0	0	-	-
Liikearvo yhteensä	0	0	-	-
Aktivoitu atk-ohjelmistokehitys	57	49	62	53
Muut aineettomat hyödykkeet	12	10	2	-
Yhteensä	69	59	64	53

¹ Ei sisällä liikearvoa osakkuusyhtiöissä.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Liikearvo				
Hankinta-arvo vuoden alussa	0	3	-	-
Hankinnat vuoden aikana	-	-	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	0	-3	-	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	0	0	-	-
Kertyneet poistot vuoden alussa	0	-3	-	-
Suunnitelman mukaiset poistot vuoden aikana	-	-	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	0	3	-	-
Kertyneet poistot vuoden lopussa	0	0	-	-
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden lopussa	-	-	-	-
Yhteensä	0	0	-	-

Liite 22 Aineettomat hyödykkeet, jatk.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Aktivoitu atk-ohjelmistokehitys				
Hankinta-arvo vuoden alussa	61	43	65	43
Hankinnat vuoden aikana	14	19	16	21
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	0	-1	0	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-	-	-	1
Valuuttakurssimuutokset	0	0	0	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	75	61	81	65
Kertyneet poistot vuoden alussa	-12	-8	-12	-7
Suunnitelman mukaiset poistot vuoden aikana	-7	-4	-7	-4
Myynneistä/luovutuksista vuoden aikana kertyneet poistot	0	-	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	1	-	-	-1
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-18	-12	-19	-12
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden alussa	-	-	-	-
Arvonalentumistappiot vuoden aikana	-	-	-	-
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden lopussa	-	-	-	-
Yhteensä	57	49	62	53

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankinta-arvo vuoden alussa	15	17	4	4
Hankinnat vuoden aikana	5	1	3	-
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	-	-3	-	0
Uudelleenluokitusten vaikutus	-4	0	-	-
Valuuttakurssimuutokset	0	0	-	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	16	15	7	4
Kertyneet poistot vuoden alussa	-5	-4	-4	-4
Suunnitelman mukaiset poistot vuoden aikana	-2	-1	-1	0
Myynneistä/luovutuksista vuoden aikana kertyneet poistot	-	0	-	0
Uudelleenluokitusten vaikutus	3	0	-	-
Valuuttakurssimuutokset	0	0	-	-
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-4	-5	-5	-4
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden alussa	-	-	-	-
Arvonalentumistappiot vuoden aikana	0	0	-	-
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden lopussa	0	0	-	-
Yhteensä	12	10	2	-

Sijoitusten uskotaan olevan pitkäaikaisia (pidetään todennäköisesti yli vuoden).

Liite 23 Aineelliset hyödykkeet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Aineelliset hyödykkeet	143	117	54	54
Josta omassa käytössä olevat rakennukset	25	3	2	2
Yhteensä	143	117	54	54
Laitteet				
Hankinta-arvo vuoden alussa	227	199	140	126
Hankinnat vuoden aikana	36	51	14	24
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	-14	-13	-	0
Uudelleenluokitusten vaikutus	-10	-10	-13	-10
Valuuttakurssimuutokset	0	0	-	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	239	227	141	140
Kertyneet poistot vuoden alussa	-113	-91	-88	-73
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	7	5	0	0
Uudelleenluokitusten vaikutus	13	1	13	1
Suunnitelman mukaiset poistot vuoden aikana	-28	-28	-14	-16
Valuuttakurssimuutokset	0	0	0	-
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-121	-113	-89	-88
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden alussa	0	0	-	-
Myynneistä/luovutuksista vuoden aikana kertyneet arvonalennukset	-	-	-	-
Vuoden aikana peruutetut arvonalentumistappiot	-	-	-	-
Arvonalentumistappiot vuoden aikana	0	0	-	-
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden lopussa	0	0	0	0
Yhteensä	118	114	52	52
Maaomaisuus ja rakennukset				
Hankinta-arvo vuoden alussa	4	4	3	3
Hankinnat vuoden aikana	23	0	0	0
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	0	0	0	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	0	0	-	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	27	4	3	3
Kertyneet poistot vuoden alussa	-1	-2	-1	-1
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	-	1	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-1	0	-	-
Suunnitelman mukaiset poistot vuoden aikana	0	0	0	0
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-2	-1	-1	-1
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden alussa	-	-	-	-
Myynneistä/luovutuksista vuoden aikana kertyneet arvonalennukset	-	-	-	-
Vuoden aikana peruutetut arvonalentumistappiot	-	-	-	-
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden lopussa	-	-	-	-
Yhteensä	25	3	2	2

Sijoitusten uskotaan olevan pitkäaikaisia (pidetään todennäköisesti yli yhden vuoden).

Liite 24 Leasing

NPS vuokralleantajana

Rahoitusleasingsopimukset

Nordea Pankki Suomi -konserni omistaa varallisuutta, jota vuokrataan asiakkaille rahoitusleasingsopimuksilla. Rahoitusleasingsopimukset raportoidaan saamisena vuokralleottajalta ja ne sisältyvät erään Luotot ja muut saamiset yleisöltä (katso liite 14) leasing-kohteeseen tehdyn nettosijoituksen arvosta. Vuokrattu omaisuus on pääosin ajoneuvoja, koneita tai muita vastaavia laitteita.

Bruttoinvestointien ja tulevien leasingmaksujen vähimmäismäärien nykyarvon täsmäytys:

	Konserni	
	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa		
Bruttoinvestoinnit	2 031	2 245
Kertymätön rahoitustuotto	-126	-249
Nettoinvestoinnit rahoitusleasingsopimuksiin	1 905	1 996
Vuokralleantajalle kertyvä jäännösarvo, josta ei ole takuuta	-64	-75
Tulevien leasingmaksujen vähimmäismäärien nykyarvo	1 841	1 921
Kertyneet varaukset sellaisten leasingmaksujen vähimmäismääristä, joita ei pystytä perimään asiakkaalta	-	3

Brutto- ja nettoinvestointien jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan 31.12.2009:

	Konserni	
	31.12. 2009	31.12. 2009
	Brutto- investoinnit	Netto- investoinnit
Miljoonaa euroa		
2010	597	549
2011	535	502
2012	364	343
2013	335	324
2014	108	101
Myöhemmin	92	86
Bruttoinvestoinnit yhteensä	2 031	1 905

Muut vuokrasopimukset

Muiden vuokrasopimusten kohteet ovat pääosin ajoneuvoja ja muita laitteita. Ne kirjataan taseessa aineellisiin hyödykkeisiin.

	Konserni	
	31.12. 2009	31.12. 2008
Leasingkohteiden kirjanpitoarvo, miljoonaa euroa		
Hankinta-arvo	89	80
Kertyneet poistot	-27	-20
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	62	60

- Josta uudelleen haltuunotettu leasingomaisuus, kirjanpitoarvo

0

-

	Konserni	
	31.12. 2009	31.12. 2008
Kirjanpitoarvo omaisuuslajien mukaan jaoteltuna, miljoonaa euroa		
Laitteet	62	60
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	62	60

Poistot vuodelta 2009 olivat 13 miljoonaa euroa (11).

Liite 24 Leasing, jatk.

Ei-purettavissa olevien muiden leasingosimusten tulevien leasingmaksujen vähimmäismäärien jakauma:

	Konserni 31.12. 2009
Miljoonaa euroa	
2010	14
2011	9
2012	4
2013	1
2014	0
Myöhemmin	0
Yhteensä	28

NPS vuokralleottajana**Rahoitusleasingosimukset**

Nordea Pankki Suomi Oyj:llä on vain vähäinen määrä rahoitusleasingosimuksia. Niiden arvo vuoden lopussa oli 0 miljoonaa euroa (1).

Muut vuokrasopimukset

Nordea Pankki Suomi Oyj on tehnyt muita vuokrasopimuksia liiketiloista ja toimistolaitteista.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Leasingkulut vuoden aikana, miljoonaa euroa				
Leasingkulut vuoden aikana	67	63	66	57
Josta				
- vähimmäisleasingmaksut	67	62	66	57
- muuttuvat vuokrat	0	1	-	0
Alivuokralaissopimuksiin liittyvät leasingmaksut vuoden aikana	-	-	-	-

Tulevat vähimmäisleasingmaksut ei-purettavissa olevista muista vuokrasopimuksista ja niiden jakauma:

	Konserni 31.12.2009	Emoyhtiö 31.12.2009
Miljoonaa euroa		
2010	47	47
2011	27	27
2012	20	21
2013	14	14
2014	13	12
Myöhemmin	140	139
Yhteensä	261	260

Liite 25 Sijoituskiinteistöt**Konserni****Muutokset taseessa**

	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	3	4
Hankinnat	4	-
Myynnit	-	-1
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	-	-
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	7	3

Sijoituksen uskotaan olevan pitkäaikainen (pidetään todennäköisesti yli 12 kuukautta)	7	3
---	---	---

Tuloslaskelmaan kirjatut erät¹

	2009	2008
Miljoonaa euroa		
Vuokratuotot	0	0
Suorat toimintakulut, joista on kertynyt vuokratuottoa	-	-
Suorat toimintakulut, joista ei ole kertynyt vuokratuottoa	0	0
Yhteensä	0	0

1 Sisältyy yhdessä käyvän arvon muutosten kanssa erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä.

Markkina-arvo	7	3
---------------	---	---

Emoyhtiö**Muutokset taseessa**

	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	3	3
Hankinnat	1	0
Hankinnat fuusioiden kautta	-	0
Myynnit	-	0
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	4	3
Sijoituksen uskotaan olevan pitkäaikainen (pidetään todennäköisesti yli 12 kuukautta)	4	3

Tuloslaskelmaan kirjatut erät¹

	2009	2008
Miljoonaa euroa		
Vuokratuotot	0	0
Suorat toimintakulut, joista on kertynyt vuokratuottoa	-	-
Suorat toimintakulut, joista ei ole kertynyt vuokratuottoa	0	0
Yhteensä	0	0

1 Sisältyy yhdessä käyvän arvon muutosten kanssa erään Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä.

Markkina-arvo	4	3
---------------	---	---

Liite 26 Muut varat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Saamiset arvopapereiden selvityksestä	297	103	297	103
Muut	2 732	9 429	2 717	9 404
Yhteensä	3 029	9 532	3 014	9 507

Joista kestoaltaan yli vuoden erät	-	-	-	-
------------------------------------	---	---	---	---

Liite 27 Maksetut ennakot ja siirtosaamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Korkosaamiset	193	474	195	498
Muut siirtosaamiset	165	420	32	319
Maksetut ennakot	11	8	8	7
Yhteensä	369	902	235	824
Joista kestoaltaan yli vuoden erät	-	-	-	-

Liite 28 Velat luottolaitoksille

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Keskuspankit	3 266	4 717	3 266	4 717
Muut pankit	27 295	21 022	27 236	20 973
Muut luottolaitokset	13 783	11 974	13 783	11 974
Yhteensä	44 344	37 713	44 285	37 664

Liite 29 Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Yleisön talletukset	44 194	44 940	44 289	45 026
Muut velat yleisölle	62	339	65	340
Yhteensä	44 256	45 279	44 354	45 366

Talletuksilla tarkoitetaan sellaisia talletustileillä olevia varoja, jotka kuuluvat talletussuojarahaston piiriin. Mukaan luetaan myös talletus-suojarajan ylittävät määrät.

Liite 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Saamistodistukset	33 040	25 829	33 040	25 832
Joukkolainat	6 236	5 434	6 236	5 434
Yhteensä	39 276	31 263	39 276	31 266

Liite 31 Muut velat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Velat arvopapereiden selvityksestä	4 116	120	4 116	120
Lyhyeksi myydyt arvopaperit	15	3	15	3
Ostovelat	45	13	4	4
Muut	3 637	4 267	3 531	4 171
Yhteensä	7 813	4 403	7 666	4 298

Joista kestoaltaan yli vuoden erät	-	-	-	-
------------------------------------	---	---	---	---

Liite 32 Siirtovelat ja saadut ennakot

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Korkovelat	172	580	171	579
Muut siirtovelat	377	400	237	269
Saadut ennakot	22	36	20	34
Yhteensä	571	1 016	428	882

Joista kestoaltaan yli vuoden erät	-	-	-	-
------------------------------------	---	---	---	---

Liite 33 Varaukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Uudelleenjärjestelyvaraukset	10	-	10	-
Maariskit, taseen ulkopuoliset erät	16	42	16	42
Saatavakohtaisesti arvostetut taseen ulkopuoliset varaukset	6	4	6	4
Muut varaukset	17	13	14	9
Yhteensä	49	59	46	55

Muutokset taseessa

Konserni	Maariskit	Taseen ulkopuoliset varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Vuoden alussa	43	4	-	12	59
Uudet varaukset	-	2	10	6	18
Käytetyt varaukset	-	0	-	0	0
Varausten peruutukset	-27	0	-	-1	-28
Uudelleenluokitukset	-	-	-	-	-
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-	-
Vuoden lopussa	16	6	10	17	49

Josta todennäköisesti käytetään yhden vuoden kuluessa - - 3 3 6

Nordeassa on käynnistetty uudelleenjärjestelytoimia, joilla on tarkoitus tehostaa toimintaa tulevina vuosina. Tämän vuoksi uudelleenjärjestelyvarauksia on tehty 10 miljoonaa euroa.

Maariskivaraus liittyy taseen ulkopuolisiin eriin. Lainoihin ja muihin saamisiin liittyvä maariskivaraus sisältyy erään Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset liitteessä 14. Maariskivarausten määrä on riippuvainen liiketoiminnan määrästä eri maiden kanssa.

Saatavakohtaisesti arvostetuista taseen ulkopuolisista eristä (mm. takaukset ja remburssit) kirjattuja arvonalentumisia oli 6 miljoonaa euroa.

Muihin pakollisiin varauksiin sisältyy seuraavia varauksia: vuokravastuut 2 miljoonaa euroa (josta todennäköisesti 1 miljoonaa euroa käytetään vuoden 2010 aikana), maan saastumiseen ja ympäristöriskeihin liittyvät vastuut 5 miljoonaa euroa (jota todennäköisesti ei käytetä vuoden 2010 aikana) ja muut varaukset 10 miljoonaa euroa (josta todennäköisesti käytetään 3 miljoonaa euroa vuoden 2010 aikana).

Emoyhtiö	Maariskit	Taseen ulkopuoliset varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Vuoden alussa	42	4	-	9	55
Uudet varaukset	-	2	10	6	18
Käytetyt varaukset	-	0	-	0	0
Varausten peruutukset	-27	0	-	0	-27
Uudelleenluokitukset	-	-	-	-	-
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-	-
Vuoden lopussa	15	6	10	15	46

Josta todennäköisesti käytetään 1 vuoden kuluessa - - 3 3 6

Maariskivaraus liittyy taseen ulkopuolisiin eriin. Lainoihin ja muihin saamisiin liittyvä maariskivaraus sisältyy erään Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset liitteessä 14. Maariskivarausten määrä riippuu liiketoiminnan määrästä eri maiden kanssa.

Nordeassa on käynnistetty uudelleenjärjestelytoimia, joilla on tarkoitus tehostaa toimintaa tulevina vuosina. Tämän vuoksi uudelleenjärjestelyvarauksia on tehty 10 miljoonaa euroa.

Saatavakohtaisesti arvostetuista taseen ulkopuolisista eristä (mm. takaukset ja remburssit) kirjattuja arvonalentumisia oli 6 miljoonaa euroa.

Muihin pakollisiin varauksiin sisältyy seuraavia varauksia: vuokravastuut 2 miljoonaa euroa (josta todennäköisesti 1 miljoonaa euroa käytetään vuoden 2010 aikana), maan saastumiseen ja ympäristöriskeihin liittyvät vastuut 5 miljoonaa euroa (jota todennäköisesti ei käytetä vuoden 2010 aikana) ja muut varaukset 8 miljoonaa euroa (jota todennäköisesti käytetään 3 miljoonaa euroa vuoden 2010 aikana).

Liike 34 Eläke-etuusvastuut

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
Miljoonaa euroa	2009	2008	2009	2008
Eläke-etuusvastuut, netto	-62	-54	55	-47
Yhteensä	-62	-54	55	-47

NPS konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä, jotka luokitellaan joko maksupohjaisiksi- tai etuuspohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Suomen etuuspohjaisiin eläkejärjestelmiin ei enää oteta uusia jäseniä, vaan uusien työntekijöiden eläkkeet perustuvat maksupohjaisiin järjestelyihin. Ulkomaan sivukonttoreiden eläkejärjestelyt ovat myös pääosin maksupohjaisia. Olemassa oleviin etuuspohjaisiin eläkejärjestelmiin Lontoon, New Yorkin ja Frankfurtin sivukonttoreissa ei enää oteta uusia jäseniä. Maksupohjaisia eläkejärjestelyjä ei kirjata taseeseen.

Eläkesitoumusten markkina-arvo, josta on vähennetty sitoumusten katteena olevan omaisuuden arvo, kirjataan IAS 19:n mukaan taseeseen. Suurimmassa osassa eläkejärjestelyistä sitoumukset on katettu eläkekassojen/-säätiöiden varoilla. Tietyt eläkejärjestelyt on kirjattu suoraan taseeseen velkaeränä.

Katetut järjestelyt ¹	Konserni	Emoyhtiö
2009		
Jäsenet	19 307	18 647
Jäsenten keski-ikä	60	60
2008		
Jäsenet	19 524	18 864
Jäsenten keski-ikä	59	59

¹ Suomen eläkekassan ja eläkesäätiön, Henkivakuutus Suomen ja Lontoon luvut on laskettu yhteen.

IAS 19:n mukaiset eläkelaskelmat ja oletukset

Ulkopuoliset vastuiden arvioitsijat laskevat tärkeimpien eläkejärjestelyjen arvot vakuutusmatemaattisten oletusten mukaan, jotka vahvistetaan kullekin konsernin eläkejärjestelylle.

Oletukset	Suomi
2009	
Laskuperustekorko	4,5%
Palkankorotukset	3,5%
Inflaatio	2,0%
Tuotto-odotus ennen veroja	5,5%
2008	
Laskuperustekorko	4,5%
Palkankorotukset	3,5%
Inflaatio	2,0%
Tuotto-odotus ennen veroja	5,5%

Omaisuuden tuotto-odotus perustuu eri omaisuuslajien pitkän aikavälin tuotto-odotuksiin. Joukkolainojen osalta tuotto-odotus perustuu laskuperustekorkoon. Osakkeisiin ja kiinteistöihin lisätään riskipreemio.

Laskuperustekorko vaikuttaa eniten eläkevastuuseen ja eläkekuluun. Jos laskuperustekorko laskee, eläkevastuu kasvaa, ja päinvastoin. Laskuperustekorona yhden prosenttiyksikön nousu aiheuttaa 12 prosentin muutoksen eläkevastuussa ja 17 prosentin muutoksen työsuorituksien perustuvissa menoissa. Laskuperustekorona yhden prosenttiyksikön lasku aiheuttaa 15 prosentin muutoksen eläkevastuussa ja 21 prosentin muutoksen työsuorituksien perustuvissa menoissa.

Omaisuuslajit

Omaisuuden kokonaistuotto vuodelta 2009 oli 11 % (-6%) lähinnä heijastaen yleistä markkinakehitystä vuoden aikana. Vuoden lopussa eläkekassojen/-säätiöiden omaisuudesta 19% (14%) oli osakkeita.

Varojen jakauma katetuissa eläkejärjestelyissä	2009	2008
Osakkeet	19 %	14 %
Joukkolainat	75 %	77 %
Kiinteistöt	6 %	6 %
Muut varat	0 %	3 %
Josta		
- Nordean kiinteistöt	3 %	0 %

Liike 34 Eläke-etuusvastuut, jatk.
Taseeseen kirjatut erät 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Miljoonaa euroa				
Eläkevelvoite	774	774	757	744
Varat	816	775	798	746
Ylijäämä/vaje(-)	42	1	41	2
josta kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot(-)/tappiot	-20	-53	-14	-45
Josta kirjattu taseeseen	62	54	55	47
Josta				
- eläke-etuusvarat	91	82	85	75
- eläke-etuusvelat	30	28	30	28
- määrä, joka liittyy kattamattomiin eläkejärjestelyihin	16	17	16	17

Eläkejärjestelyjen ylijäämä tai vaje

	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
	2009	2008	2007	2006	2005
Miljoonaa euroa					
Eläkevelvoite	774	774	759	874	869
Varat	816	775	857	851	828
Katettu määrä - ylijäämä/vaje(-)	42	1	98	-23	-41

Eläkevelvoitteen muutokset

	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Miljoonaa euroa				
Eläkevelvoite, 1.1.	774	759	744	705
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	3	3	2	3
Korkokulut	33	36	33	34
Maksetut eläkkeet	-41	-40	-41	-40
Järjestelyn supistaminen tai velvoitteesta vapautuminen	-1	-	-1	-
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	7	0	7	0
Vakuutusmatemaattiset voitot(-)/tappiot	-7	31	7	58
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	6	-15	6	-16
Eläkevelvoite, 31.12.	774	774	757	744

Varat

	Konserni		Emoyhtiö	
	2009	2008	2009	2008
Miljoonaa euroa				
Omaisuuks, 1.1.	775	857	747	792
Omaisuuksien tuotto-odotus	39	47	38	44
Maksetut eläkkeet	-41	-39	-41	-39
Kannatusmaksut	14	24	14	23
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot (-)	25	-102	36	-62
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	4	-12	4	-12
Omaisuuks 31.12.	816	775	798	746
Eläke-etuusvarojen toteutunut tuotto	82	-55	76	-17

Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot²

	Yhteensä			
	2009	2008	2007	2006
Miljoonaa euroa				
Vakuutusmatemaattisissa oletuksissa tapahtuneiden muutosten vaikutus	-1	-41	87	-16
Kokemukseen perustuvat oikaisut	33	-92	8	28
Josta				
- eläkejärjestelyihin kuuluvista varoista	25	-102	-12	11
- eläkejärjestelyihin kuuluvista veloista	8	10	20	17
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	32	-133	95	12

² Tiedot viideltä edeltävältä vuodelta saadaan kattaviksi vasta vuonna 2010.

Liike 34 Eläke-etuusvastuut, jatk.**Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut**

Konsernin tuloslaskelmaan henkilöstökuluina kirjattujen etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvien kulujen nettomäärä oli vuoden aikana 5 miljoonaa euroa (9 miljoonaa euroa positiivinen). Emoyhtiössä vastaava kulu oli 5 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa positiivinen) vuonna 2009.

Eläkekulut sisältävät kulut etuuspohjaisista eläkejärjestelmistä ja maksuperusteisista eläkejärjestelmistä (katso Liite 8).

	Konserni		Emoyhtiö	
Tuloslaskelmaan kirjatut etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut, netto	2009	2008	2009	2008
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	3	3	2	3
Korkokulut	33	36	33	34
Tuotto-odotus	-39	-47	-38	-44
Järjestelyn supistaminen tai velvoitteesta vapautuminen	-1	-	-1	-
Kirjatut takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	7	0	7	0
Kirjattu vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	2	-1	2	-1
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut	5	-9	5	-8

Eläkekulut ylittivät vuoden alun odotukset lähinnä korkeampien takautuvaan työsuorituksen perustuvien menojen johdosta. Etuusperusteisista eläkevastuista syntyvien kulujen odotetaan olevan 5 miljoonaa euroa positiiviset sekä konsernissa että emoyhtiössä vuonna 2010. Lasku johtuu alemmista tulokseen kirjattavista vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista sekä alemmista takautuvaan työsuorituksen perustuvista menoista.

Konserni ja emoyhtiö maksavat etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin todennäköisesti 18 miljoonaa euroa vuonna 2010.

Ylin johto

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa ovat kaikki Nordea Bank AB:n (publ) konsernin johtoryhmän jäseniä. Vuonna 2009 Nordea Bank AB (publ) maksoi edellä mainittujen hallintoelinten jäsenten sekä varajäsenten palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut. Nordea Bank AB (publ) laskutti nämä palkkakustannukset Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä osana Head Office Allocation -kuluja.

Lisätietoja palkoista, lainoista ja eläkevastuista annetaan Nordea Bank AB (publ) vuosikertomuksessa.

Liite 35 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Huonommalla etuoikeudella olevat velat, joilla on eräpäivä	-	845	-	845
Huonommalla etuoikeudella olevat velat, joilla ei ole eräpäivää	437	393	437	393
Yhteensä	437	1 238	437	1 238

Joista erääntyy vuoden kuluessa - 845 - 845

Näillä veloilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla. Huonommalla etuoikeudella olevissa veloissa, joissa on eräpäivä, lainanantajalla on parempi etuoikeus saada maksu kuin huonommalla etuoikeudella olevissa veloissa, joilla ei ole eräpäivää. Kunkin lainatyyppin kaikilla lainanantajilla on yhtäläinen oikeus saada maksu.

Konserni ja emoyhtiö

Seuraavassa eritellyt kolme lainaa muodostivat 31.12.2009 yli 10 % kaikista lainoista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

Liikkeeseenlaskija	Liikkeeseenlaskuvuosi / eräpäivä	Nimellis-arvo	Kirjanpitoarvo milj. euroa	Kuponkikorko
Nordea Pankki Suomi Oyj ¹	2002/eräpäivätön	MGBP 300	337	6,25 %
Nordea Pankki Suomi Oyj ²	1999/eräpäivätön	MJPY 10,000	75	3,66 %

¹ Voidaan lunastaa aikaisintaan 18.7.2014

² Voidaan lunastaa aikaisintaan 26.2.2029

Liite 36 Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet				
Saamistodistukset ym.	8 656	16 624	8 656	16 623
Luotot yleisölle	3 754	-	3 754	-
Muut vakuudeksi annetut varat	264	216	264	216
Yhteensä	12 674	16 840	12 674	16 839

Yllä mainitut vakuudet liittyvät seuraaviin velkoihin ja sitoumuksiin

Velat luottolaitoksille	35	40	35	40
Muut velat ja sitoumukset	11 365	14 359	11 364	14 359
Yhteensä	11 400	14 399	11 399	14 399

Omien velkojen vakuudeksi annettuihin vakuuksiin sisältyy takaisinmaksusopimusten ja arvopaperien lainaussopimusten vakuudeksi annettuja arvopapereita. Tapahtumat toteutetaan rahoitusmarkkinatoimijoiden käyttämien vakiosopimusten mukaisesti. Näiden sopimusten vastapuolina on sekä luottolaitoksia että yleisö. Sopimukset ovat tyypillisesti lyhytaikaisia ja ne erääntyvät kolmen kuukauden kuluessa. Luotot yleisölle on kirjattu Kirkas-erillisyhtiön liikkeeseen laskemien joukkolainojen vakuudeksi. Lisätietoa Kirkas-erillisyhtiöstä on liitteessä 20.

Liite 37 Muut annetut vakuudet

NPS ei ole antanut muita kuin yhtiön omien velkojen vakuudeksi annettuja vakuuksia.

Liite 38 Vastuusitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Takaukset				
Lainatakaukset	3 083	2 994	3 084	2 996
Muut takaukset	11 273	11 598	11 538	11 853
Dokumenttimaksut	2 715	2 511	2 715	2 512
Muut vastuusitoumukset	13	16	13	16
Yhteensä	17 084	17 119	17 350	17 377

Nordea Pankki Suomi antaa tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia takauksia pankin asiakkaiden puolesta. Lainatakaukset on annettu asiakkaille niiden muille luotto- ja eläkelaitoksille antamien sitoumusten takauksina. Muihin takauksiin sisältyy pääasiassa kaupallisia takauksia kuten tarjoustakauksia, ennakkomaksutakauksia, takuuajan takauksia ja vientiin liittyviä takauksia. Vastuusitoumuksiin kuuluu myös käyttämättömiä peruuttamattomia tuontiremburseja ja vahvistettuja vientiremburseja. Nämä sopimukset kuuluvat pankin palveluihin ja tukevat asiakkaiden toimintaa. Takaukset ja remburssit ovat taseen ulkopuolisia eriä, ellei niistä ole tarpeen tehdä varausta todennäköisen arvonalentumistappion varalta, joka perustuu arvioon siitä, että korvausta ei tulla saamaan.

Liite 39 Muut sitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Tulevat maksusitoumukset	15	17	15	17
Luottolupaukset ¹	17 836	16 046	15 053	13 335
Muut sitoumukset	611	485	412	247
Yhteensä	18 462	16 548	15 480	13 599

¹ Sisältää myönnettyt käyttämättömät luottolimiitit

Liite 40 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Konserni	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat							Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Erä- päivään saakka pidet- tävät	Kaup- an- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikut- teisesti	Suojaus- tarkoituk- sessa teh- dyt joh- dannais- sopimukset	Myytä- vissä olevat	Muut kuin rahoi- tusvarat	
Miljoonaa euroa, 31.12.2009								
Varat								
Käteiset varat ja keskuspankki-talletukset	8 004	-	-	-	-	-	-	8 004
Valtion velkasitoumukset	-	-	1 033	-	-	-	-	1 033
Saamiset luottolaitoksilta	57 804	-	1 233	-	-	-	-	59 037
Luotot yleisölle	65 723	-	-	-	-	-	-	65 723
Korolliset arvopaperit	-	6 717	1 151	-	-	5	-	7 873
Vakuudeksi annetut rahoitus-instrumentit	-	-	1	-	-	-	-	1
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 028	24	-	-	-	1 052
Johdannais-sopimukset	-	-	74 463	-	57	-	-	74 520
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	141	-	-	-	-	-	-	141
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	56	56
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	69	69
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	143	143
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	7	7
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	17	17
Versaamiset	-	-	-	-	-	-	0	0
Eläke-etuusvarat	-	-	-	-	-	-	91	91
Muut varat	584	-	-	2 435	-	-	10	3 029
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	204	-	-	-	-	-	165	369
Yhteensä	132 460	6 717	78 909	2 459	57	5	558	221 165

Konserni	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat			Suojaus- tarkoituk- sessa teh- dyt joh- dannais- sopimukset	Muut rahoitus- velat	Muut kuin rahoi- tusvelat	Yhteensä
	Kaup- an- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikut- teisesti					
Miljoonaa euroa, 31.12.2009							
Velat							
Velat luottolaitoksille	-	-	-	44 344	-	-	44 344
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	-	44 256	-	-	44 256
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 147	-	-	33 129	-	-	39 276
Johdannais-sopimukset	72 865	-	372	-	-	-	73 237
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-	-	-	7	-	-	7
Verovelat	-	-	-	-	129	-	129
Muut velat	15	2 130	-	5 660	8	-	7 813
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	-	-	194	377	-	571
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	44	-	44
Varaukset	-	-	-	-	49	-	49
Eläke-etuusvelat	-	-	-	-	30	-	30
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	437	-	-	437
	79 027	2 130	372	128 027	637	-	210 193

Konserni	Luotot ja muut saamiset	Eräpäivään saakka pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat		Suojaus-tarkoituk-sessa tehdyt johdannaissopimukset	Myytä-vissä olevat	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
			Kaupan-käynti-tarkoituk-sessa pidettävät	Määritetty arvostetta-vaksi tulos-vaikut-teisesti				
Miljoonaa euroa, 31.12.2008								
Varat								
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	906	-	-	-	-	-	-	906
Valtion velkasitoumukset	-	-	691	-	-	-	-	691
Saamiset luottolaitoksilta	45 700	-	1 747	-	-	-	-	47 447
Luotot yleisölle	68 293	-	-	-	-	-	-	68 293
Korolliset arvopaperit	-	4 176	635	113	-	5	-	4 929
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	0	-	-	-	-	0
Osakkeet ja osuudet	-	-	958	24	-	0	-	982
Johdannaissopimukset	-	-	85 557	-	105	-	-	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	157	-	-	-	-	-	-	157
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	51	51
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	59	59
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	117	117
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	3	3
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	15	15
Verosaamiset	-	-	-	-	-	-	133	133
Eläke-etuusvarat	-	-	-	-	-	-	82	82
Muut varat	1 283	-	-	8 242	-	-	7	9 532
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	482	-	-	-	-	-	420	902
Yhteensä	116 821	4 176	89 588	8 379	105	5	887	219 961

Konserni	Kaupan-käynti-tarkoituk-sessa pidettävät	Määritetty arvostetta-vaksi tulos-vaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat		Suojaus-tarkoituk-sessa tehdyt johdannaissopimukset	Muut rahoitus-velat	Muut kuin rahoitus-velat	Yhteensä
Miljoonaa euroa, 31.12.2008								
Velat								
Velat luottolaitoksille	501	3 423	-	33 789	-	-	37 713	
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	-	45 279	-	-	45 279	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	5 242	-	-	26 021	-	-	31 263	
Johdannaissopimukset	85 237	-	2 054	-	-	-	87 291	
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-	-	-	16	-	-	16	
Verovelat	-	-	-	-	341	-	341	
Muut velat	3	2 177	-	2 217	6	-	4 403	
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	-	-	616	400	-	1 016	
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	39	-	39	
Varaukset	-	-	-	-	59	-	59	
Eläke-etuusvelat	-	-	-	-	28	-	28	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	1 238	-	-	1 238	
Yhteensä	90 983	5 600	2 054	109 176	873	208 686		

Emoyhtiö	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat				Suojaus- tarkoituk- sessa teh- dyt joh- dannais- sopimukset	Myytä- vissä olevat	Muut kuin rahoi- tusvarat	Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Erä- päivään saakka pidet- tävät	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikut- teisesti				
Miljoonaa euroa, 31.12.2009								
Varat								
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	8 004	-	-	-	-	-	-	8 004
Valtion velkasitoumukset	-	-	1 033	-	-	-	-	1 033
Saamiset luottolaitoksilta	62 821	-	1 233	-	-	-	-	64 054
Luotot yleisölle	60 053	-	-	-	-	-	-	60 053
Korolliset arvopaperit	-	6 717	1 151	-	-	5	-	7 873
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	1	-	-	-	-	1
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 028	20	-	-	-	1 048
Johdannaissopimukset	-	-	74 463	-	57	-	-	74 520
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	141	-	-	-	-	-	-	141
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	-	-	-	-	-	-	16	16
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	338	338
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	64	64
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	54	54
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	4	4
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	13	13
Verosaamiset	-	-	-	-	-	-	-	-
Eläke-etuusvarat	-	-	-	-	-	-	85	85
Muut varat	572	-	-	2 435	-	-	7	3 014
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	204	-	-	-	-	-	31	235
Yhteensä	131 795	6 717	78 909	2 455	57	5	612	220 550

Emoyhtiö	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat				Suojaus- tarkoituk- sessa teh- dyt joh- dannais- sopimukset	Muut rahoi- tusvelat	Muut kuin rahoi- tusvelat	Yhteensä
			Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikut- teisesti				
Miljoonaa euroa, 31.12.2009								
Velat								
Velat luottolaitoksille			-	-	-	44 285	-	44 285
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle			-	-	-	44 354	-	44 354
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			6 147	-	-	33 129	-	39 276
Johdannaissopimukset			72 865	-	372	-	-	73 237
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset			-	-	-	7	-	7
Verovelat			-	-	-	-	128	128
Muut velat			15	2 130	-	5 513	8	7 666
Siirtovelat ja saadut ennakot			-	-	-	191	237	428
Laskennalliset verovelat			-	-	-	-	-	-
Varaukset			-	-	-	-	46	46
Eläke-etuusvelat			-	-	-	-	30	30
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			-	-	-	437	-	437
Yhteensä			79 027	2 130	372	127 916	449	209 894

Emoyhtiö	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat				Suojaus- tarkoituk- sessa teh- dyt joh- dannais- sopimukset	Myytä- vissä olevat	Muut kuin rahoi- tusvarat	Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Erä- päivään saakka pidet- tävät	Kaup- an- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulosvai- kutteisesti				
Miljoonaa euroa, 31.12.2008								
Varat								
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	906	-	-	-	-	-	-	906
Valtion velkasitoumukset	-	-	691	-	-	-	-	691
Saamiset luottolaitoksilta	50 882	-	1 747	-	-	-	-	52 629
Luotot yleisölle	62 479	-	-	-	-	-	-	62 479
Korolliset arvopaperit	-	4 176	635	113	-	5	-	4 929
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	0	-	-	-	-	0
Osakkeet ja osuudet	-	-	958	23	-	0	-	981
Johdannaisopimukset	-	-	85 557	-	105	-	-	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	157	-	-	-	-	-	-	157
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	-	-	-	-	-	-	16	16
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	309	309
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	53	53
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	54	54
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	3	3
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	13	13
Verosaamiset	-	-	-	-	-	-	124	124
Eläke-etuusvarat	-	-	-	-	-	-	75	75
Muut varat	1 263	-	-	8 242	-	-	2	9 507
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	505	-	-	-	-	-	319	824
Yhteensä	116 192	4 176	89 588	8 378	105	5	968	219 412

Emoyhtiö	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat				Suojaus- tarkoituk- sessa teh- dyt joh- dannais- sopimukset	Muut rahoi- tusvelat	Muut kuin rahoi- tusvelat	Yhteensä
		Kaup- an- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulosvai- kutteisesti					
Miljoonaa euroa, 31.12.2008								
Velat								
Velat luottolaitoksille		501	3 423	-	-	-	33 740	37 664
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle		-	-	-	-	-	45 366	45 366
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		5 242	-	-	-	-	26 024	31 266
Johdannaisopimukset		85 237	-	2 054	-	-	-	87 291
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		-	-	-	-	-	16	16
Verovelat		-	-	-	-	340	-	340
Muut velat		3	2 177	-	-	8	2 110	4 298
Siirtovelat ja saadut ennakot		-	-	-	-	269	613	882
Laskennalliset verovelat		-	-	-	-	-	-	-
Varaukset		-	-	-	-	55	-	55
Eläke-etuusvelat		-	-	-	-	28	-	28
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		-	-	-	-	-	1 238	1 238
Yhteensä		90 983	5 600	2 054	700	109 107	208 444	

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo

Konserni Miljoonaa euroa	31.12.2009		31.12.2008	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	8 004	8 004	906	906
Valtion velkasitoumukset	1 033	1 033	691	691
Saamiset luottolaitoksilta	59 037	59 076	47 447	47 527
Luotot yleisölle	65 723	65 789	68 293	68 645
Korolliset arvopaperit	7 873	7 899	4 929	4 944
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	1	1	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 052	1 052	982	982
Johdannaissopimukset	74 520	74 520	85 662	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	141	141	157	157
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	56	56	51	51
Aineettomat hyödykkeet	69	69	59	59
Aineelliset hyödykkeet	143	143	117	117
Sijoituskiinteistöt	7	7	3	3
Laskennalliset verosaamiset	17	17	15	15
Versaamiset	0	0	133	133
Eläke-etuusvarat	91	91	82	82
Muut varat	3 029	3 029	9 532	9 532
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	369	369	902	902
Varat yhteensä	221 165	221 296	219 961	220 408
Velat				
Velat luottolaitoksille	44 344	44 376	37 713	37 765
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	44 256	44 274	45 279	45 344
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	39 276	39 280	31 263	31 359
Johdannaissopimukset	73 237	73 237	87 291	87 291
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	7	7	16	16
Verovelat	129	129	341	341
Muut velat	7 813	7 813	4 403	4 403
Siirtovelat ja saadut ennakot	571	571	1 016	1 016
Laskennalliset verovelat	44	44	39	39
Varaukset	49	49	59	59
Eläke-etuusvelat	30	30	28	28
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	437	437	1 238	1 278
Velat yhteensä	210 193	210 247	208 686	208 939

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.

Emoyhtiö Miljoonaa euroa	31.12.2009		31.12.2008	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	8 004	8 004	906	906
Valtion velkasitoumukset	1 033	1 033	691	691
Saamiset luottolaitoksilta	64 054	64 117	52 629	52 725
Luotot yleisölle	60 053	60 095	62 479	62 814
Korolliset arvopaperit	7 873	7 899	4 929	4 945
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	1	1	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 048	1 048	981	981
Johdannaissopimukset	74 520	74 520	85 662	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	141	141	157	157
Sijoitukset tytäryhtiöihin	338	338	309	309
Osakkuusyhtiöosakkeet ja osuudet	16	16	16	16
Aineettomat hyödykkeet	64	64	53	53
Aineelliset hyödykkeet	54	54	54	54
Sijoituskiinteistöt	4	4	3	3
Laskennalliset verosaamiset	13	13	13	13
Versaamiset	-	-	124	124
Eläke-etuusvarat	85	85	75	75
Muut varat	3 014	3 014	9 507	9 507
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	235	235	824	824
Varat yhteensä	220 550	220 681	219 412	219 859
Velat				
Velat luottolaitoksille	44 285	44 316	37 664	37 715
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	44 354	44 372	45 366	45 431
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	39 276	39 280	31 266	31 362
Johdannaissopimukset	73 237	73 237	87 291	87 291
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	7	7	16	16
Verovelat	128	128	340	340
Muut velat	7 666	7 666	4 298	4 298
Siirtovelat ja saadut ennakot	428	428	882	882
Varaukset	46	46	55	55
Eläke-etuusvelat	30	30	28	28
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	437	437	1 238	1 278
Velat yhteensä	209 894	209 947	208 444	208 696

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.**Varojen ja velkojen käyvän arvon arviointi**

Taseessa olevat rahoitusvarat ja rahoitusvelat arvostetaan yleensä niiden käypään arvoon lukuun ottamatta lainoja ja saamisista, yleisön talletuksia ja muita velkoja yleisölle sekä liikkeeseen laskettuja arvopapereita.

Lainojen ja saamisten, yleisön talletusten ja muiden yleisölle olevien velkojen sekä liikkeeseen laskettujen arvopapereiden kirjanpitoarvoa on oikaistu kiinteäkorkoiselle jaksolle lasketulla arvolla. Siten on saatu yllä olevassa taulukossa esitetyt käyvät arvot. Kiinteäkorkoisen korkojakson arvo on laskettu asianomaisten markkinakorkojen muutosten perusteella. Käytetyt diskonttokorot perustuvat kunkin korkojakson voimassa oleviin markkinakorkoihin.

Lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käypänä arvona pidetään niiden kirjanpitoarvoa. Kirjanpitoarvo on käyvän arvon kohtuullinen arvio, joka muodostetaan rajallisen luottoriskin ja jäljellä olevan juoksuajan lyhyden takia.

Yllä olevissa taulukoissa käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa sellaisten varojen ja velkojen kohdalla, joiden käypää arvoa ei ole voitu arvioida. Tämä koskee erää riveillä Osakkuusyhtiöosakkeet, Sijoitukset tytäryhtiöihin, Aineettomat hyödykkeet, Aineelliset hyödykkeet ja Varaukset.

Nordealla on hyvin vähän oman pääoman ehtoisia instrumentteja, jotka arvostetaan hankintamenoon. Näiden instrumenttien käyväksi arvoksi ilmoitetaan kirjanpitoarvo, koska niiden käypää arvoa ei voida arvioida luotettavasti.

Lisätietoa sellaisten tase-erien arvostuksesta, jotka normaalisti arvostetaan käypään arvoon, on esitetty liitteessä 1.

Ensimmäisen päivän voittojen tai tappioiden jaksotus

Jos arvostusmenetelmässä käytetään merkittäviä tekijöitä, jotka eivät ole todennettavissa, rahoitusinstrumentti kirjataan liitteessä 1 kuvattujen konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti kauppahintaan ja kaupankäyntipäivän mahdollinen voitto jaksotetaan. Alla olevassa taulukossa esitetään tuloslaskelmaan kirjaamaton kokonaisero tilikauden alussa ja lopussa sekä kyseisen eron muutosten täsmäytys (jaksotettujen ensimmäisen päivän voittojen tai tappioiden muutos).

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa				
Vuoden alussa	-95	-88	-95	-88
Uusista liiketoimista syntyneet jaksotettavat tuotot/tappiot	-53	-61	-53	-61
Kirjattu tuloslaskelmaan tilikauden aikana	104	54	104	54
Vuoden lopussa	-44	-95	-44	-95

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.**Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten tai arvostusmenetelmien perusteella**

Käyvän arvon määrittämisellä on hierarkia.

Taso 1 sisältää rahoitusvarat ja -velat, jotka on arvostettu käyttäen samanlaisen varan tai velan suoraa noteerausta toimivilla markkinoilla. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörssiosakkeet, pörssissä noteeratut johdannaisopimukset ja valtioiden liikkeeseen laskemat arvopaperit.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat ja -velat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Arvio perustuu mahdollisuuksien mukaan oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat tilinpäätöspäivän markkinahinnat tai -kurssit. Tähän ryhmään kuuluvat suurin osa OTC-johdannaisista ja monet muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla.

Taso 3 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden käypää arvoa ei saada suoraan markkinanoteerauksesta tai epäsuorasti todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän ryhmään kuuluvat pääomasijoitusinstrumentit, joiden kohde-etuutena on listaamaton arvopaperi, ja pääomarahastot sekä tietyt monimutkaiset tai strukturoidut rahoitusinstrumentit.

Konserni

	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä	
31.12.2009, miljoonaa euroa	(Taso 1)	(Taso 2)	(Taso 3)	Yhteensä
Varat				
Saamiset luottolaitoksilta	-	1 233	-	1 233
Luotot yleisölle	-	-	-	-
Korolliset arvopaperit ¹	2 051	138	-	2 189
Osakkeet ²	210	-	842	1 052
Johdannaisopimukset	84	72 017	2 419	74 520
Muut varat	-	2 435	-	2 435
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	-5	-	-5
Velat				
Velat luottolaitoksille	-	-	-	-
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	6 147	-	6 147
Johdannaisopimukset	99	70 834	2 304	73 237
Muut velat	15	2 130	-	2 145
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	77	-	77

¹ Josta 1 033 miljoonaa euroa valtion velkasitoumuksia ja 1 156 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita (käypään arvoon arvostettavat erät liitteessä 40).

² Summasta 1 miljoonaa euroa liittyy tase-erään "Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit".

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.

Konserni

31.12.2008, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Varat				
Saamiset luottolaitoksilta	-	1 747	-	1 747
Luotot yleisölle	-	-	-	-
Korolliset arvopaperit ¹	759	685	-	1 444
Osakkeet ²	958	-	24	982
Johdannaissopimukset	80	82 862	2 615	85 557
Muut varat	-	8 242	-	8 242
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	-	-	-
Velat				
Velat luottolaitoksille	-	3 423	-	3 423
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	5 242	-	5 242
Johdannaissopimukset	103	82 278	2 856	85 237
Muut velat	-	2 180	-	2 180
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	-	-	-

¹ josta 691 miljoonaa euroa valtion velkasitoumuksia ja 753 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita (käypään arvoon arvostettavat erät liitteessä 40).

² Summasta 0 miljoonaa euroa liittyy tase-erään "Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit".

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.

Emoyhtiö

	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä	
31.12.2009, miljoonaa euroa	(Taso 1)	(Taso 2)	(Taso 3)	Yhteensä
Varat				
Saamiset luottolaitoksilta	-	1 233	-	1 233
Luotot yleisölle	-	-	-	-
Korolliset arvopaperit ¹	2 051	138	-	2 189
Osakkeet ²	206	-	842	1 048
Johdannaissopimukset	84	72 017	2 419	74 520
Muut varat	-	2 435	-	2 435
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	-5	-	-5
Velat				
Velat luottolaitoksille	-	-	-	-
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	6 147	-	6 147
Johdannaissopimukset	99	70 834	2 304	73 237
Muut velat	15	2 130	-	2 145
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	77	-	77

¹ Josta 1 033 miljoonaa euroa valtion velkasitoumuksia ja 1 156 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita (käypään arvoon arvostettavat erät liitteessä 40).

² Summasta 1 miljoonaa euroa liittyy tase-erään "Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit".

Emoyhtiö

	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä	
31.12.2008, miljoonaa euroa	(Taso 1)	(Taso 2)	(Taso 3)	Yhteensä
Varat				
Saamiset luottolaitoksilta	-	1 747	-	1 747
Luotot yleisölle	-	-	-	-
Korolliset arvopaperit ¹	759	685	-	1 444
Osakkeet ²	958	-	23	981
Johdannaissopimukset	80	82 862	2 615	85 557
Muut varat	-	8 242	-	8 242
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	-	-	-
Velat				
Velat luottolaitoksille	-	3 423	-	3 423
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	-	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	5 242	-	5 242
Johdannaissopimukset	103	82 278	2 856	85 237
Muut velat	-	2 180	-	2 180
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	-	-	-

¹ Josta 691 miljoonaa euroa valtion velkasitoumuksia ja 753 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita (käypään arvoon arvostettavat erät liitteessä 40).

² Summasta 0 miljoonaa euroa liittyy tase-erään "Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit".

Liite 41 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.**Taphtumat tasolla 3**

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

Konserni

31.12.2009, miljoonaa euroa	1.1.2009	Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset		Ostot	Myynnit
		Toteutuneet	Toteutumattomat ¹		
Varat					
Osakkeet	24	0	-5	2	-1
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	-242	228	111	-	-
			Siirrot tasolle /tasolta 3	Muunto-erot	31.12.2009
31.12.2009, miljoonaa euroa		Selvitykset			
Varat					
Osakkeet		-	822	-	842
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)		-228	344	-98	115

¹ Liittyy tilikauden lopun varoihin ja velkoihin.

NBF siirsi osakkeita vuoden aikana käyvän arvon hierarkian tasoilta 1 ja 2 tasolle 3. Siirrettyjen varojen kirjanpitoarvo oli 822 miljoonaa euroa. Tasolta 1 siirrettiin varoja tasolle 3, koska joillakin arvopapereilla ei enää käyty kauppaa toimivilla markkinoilla ja niiden käypien arvojen laskutapaa näin ollen muutettiin. Tasolta 2 siirrettiin varoja tasolle 3, koska arvostusmallien tekijät eivät enää olleet todennettavissa.

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät erään Voivot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto (ks. liite 5).

Emoyhtiö

31.12.2009, miljoonaa euroa	1.1.2009	Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset		Ostot	Myynnit
		Toteutuneet	Toteutumattomat ¹		
Varat					
Osakkeet	24	0	-5	2	-1
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	-242	228	111	-	-
			Siirrot tasolle /tasolta 3	Muunto-erot	31.12.2009
31.12.2009, miljoonaa euroa		Selvitykset			
Varat					
Osakkeet		-	822	0	842
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)		-228	344	-98	115

¹ Liittyy tilikauden lopun varoihin ja velkoihin.

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyden keskeisten oletusten muutoksille

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypään arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä. Arvostukseen voi liittyä epävarmuutta käytettäväksi valitun arvostustekniikan tai -mallin, tällaiseen malliin sisältyvien oletusten, tekijöiden ei-todennettavuuden tai muiden arvostustekniikkaan vaikuttavien elementtien vuoksi. Epävarmuus otetaan huomioon portfolio-oikaisilla, jotka vähennetään mallien tai muiden arvostustekniikoiden avulla lasketuista käyvistä arvoista (lisätietoa on liitteen 1 kohdassa 11 "Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen").

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Seuraavassa taulukossa esitetyt arviot ovat todennäköisesti suurempia kuin kyseisten instrumenttien käypien arvojen tosiasiallinen epävarmuus, sillä käytännössä on epätodennäköistä, että kaikki ei-todennettavissa olevat tekijät saavuttaisivat kohtuudella mahdollisten vaihtoehtojen ääriarvot yhtä aikaa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa kehitystä.

Seuraavassa taulukossa esitetään instrumenttiluokittain tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyyden keskeisten oletusten muutoksille. (Jos ei-todennettavissa olevan tekijän vaikutus kohdistuu eri instrumentteihin, taulukkoon on merkitty ainoastaan nettovaikutus.)

	Konserni			Emoyhtiö		
	Kirjanpito-	Kohtuudella mahdollisen suotuisan vaihtoehtoisen oletuksen vaikutus	Kohtuudella mahdollisen epäsuotuisan vaihtoehtoisen oletuksen vaikutus	Kirjanpito-	Kohtuudella mahdollisen suotuisan vaihtoehtoisen oletuksen vaikutus	Kohtuudella mahdollisen epäsuotuisan vaihtoehtoisen oletuksen vaikutus
31.12.2009, miljoonaa euroa	arvo			arvo		
Varat						
Osakkeet	842	48	-48	842	48	-48
Johdannaissopimukset	115	18	-31	115	18	-31

Jotta arvostustekniikkaan tai -malliin sisältyvien oletusten muutosten vaikutus tason 3 instrumenttien käypiin arvoihin voidaan laskea, on arvioitava herkkyyden tekijöille, jotka eivät ole todennettavissa. Johdannaissalkussa tärkeimmät tekijät, jotka perustuvat hinnoittelumallien oletuksiin tai ei-todennettavissa oleviin markkinatekijöihin, korvataan vaihtoehtoisilla arvioilla tai oletuksilla, ja niiden vaikutus arvostukseen lasketaan. Suurin osa johdannaisiin kohdistuvasta vaikutuksesta liittyy luottojohdannaisten, OTC-korkojohdannaisten ja strukturoitujen OTC-osakejohdannaisten erityyppisiin korrelaatioihin tai korrelaatioihin liittyviin tekijöihin. Tason 3 osakesalkujen ja korollisten arvopapereiden salkkujen käypä arvo kasvatettiin ja pienennettiin markkinoiden kohtuullisilla muutoksilla. Markkinoiden kohtuullisina muutoksina pidetään 3-10 prosenttiyksikön muutoksia.

Liite 42 Valuuttamääräiset varat ja velat
Konserni

Miljoonaa euroa, 31.12.2009	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Muut	Yhteensä
Varat							
Valtion velkasitoumukset	1 033	-	-	-	-	-	1 033
Saamiset luottolaitoksilta	8 035	5 300	16 264	3 416	22 604	3 418	59 037
Luotot yleisölle	58 418	613	140	105	4 580	1 867	65 723
Korolliset arvopaperit	5 227	0	878	0	1 735	33	7 873
Muut varat	64 101	6 524	2 921	2 995	4 756	6 202	87 499
Varat yhteensä	136 814	12 437	20 203	6 516	33 675	11 520	221 165
Velat							
Velat luottolaitoksille	19 557	256	101	125	20 654	3 651	44 344
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	37 444	189	10	67	4 450	2 096	44 256
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	8 102	2 244	558	302	22 046	6 024	39 276
Varaukset	49	-	-	-	-	-	49
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-	-	437	437
Muut velat ja oma pääoma	70 355	6 201	2 487	2 546	4 308	6 906	92 803
Velat ja oma pääoma yhteensä	135 507	8 890	3 156	3 040	51 458	19 114	221 165
Erät, joita ei ole kirjattu taseeseen	253	954	661	900	-608	-610	1 550
Valuuttamääräinen nettopositio	1 560	4 501	17 708	4 376	-18 391	-8 204	1 550

Konserni

Miljoonaa euroa, 31.12.2008	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Muut	Yhteensä
Varat							
Valtion velkasitoumukset	691	-	-	-	-	-	691
Saamiset luottolaitoksilta	8 977	7 939	11 141	1 616	13 788	3 986	47 447
Luotot yleisölle	59 768	669	148	123	5 291	2 294	68 293
Korolliset arvopaperit	2 969	57	119	-	1 725	59	4 929
Muut varat	66 438	10 251	4 131	5 655	8 333	3 793	98 601
Varat yhteensä	138 843	18 916	15 539	7 394	29 137	10 132	219 961
Velat							
Velat luottolaitoksille	15 577	281	573	296	19 357	1 629	37 713
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	39 296	134	28	41	3 703	2 077	45 279
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 087	1 768	432	566	12 686	5 724	31 263
Varaukset	56	-	-	-	-	3	59
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	600	-	-	-	245	393	1 238
Muut velat ja oma pääoma	74 532	9 933	4 018	5 471	7 818	2 637	104 409
Velat ja oma pääoma yhteensä	140 148	12 116	5 051	6 374	43 809	12 463	219 961
Erät, joita ei ole kirjattu taseeseen	2 607	-6 442	-10 771	-617	14 368	1 670	815
Valuuttamääräinen nettopositio	1 302	358	-283	403	-304	-661	815

Liite 42 Valuuttamääräiset varat ja velat, jatk.

Emoyhtiö							
Miljoonaa euroa, 31.12.2009	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Muut	Yhteensä
Varat							
Valtion velkasitoumukset	1 033	-	-	-	-	-	1 033
Saamiset luottolaitoksilta	13 013	5 315	16 264	3 417	22 624	3 422	64 055
Luotot yleisölle	52 870	595	140	104	4 559	1 784	60 052
Korolliset arvopaperit	5 227	0	878	0	1 735	33	7 873
Muut varat	64 165	6 524	2 921	2 995	4 756	6 174	87 535
Varat yhteensä	136 308	12 434	20 203	6 516	33 674	11 413	220 548
Velat							
Velat luottolaitoksille	19 530	256	101	125	20 654	3 618	44 284
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	37 541	189	10	67	4 450	2 096	44 353
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	8 102	2 244	558	302	22 046	6 024	39 276
Varaukset	46	-	-	-	-	-	46
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-	-	437	437
Muut velat ja oma pääoma	69 790	6 199	2 487	2 546	4 308	6 822	92 152
Velat ja oma pääoma yhteensä	135 009	8 888	3 156	3 040	51 458	18 997	220 548
Erät, joita ei ole kirjattu taseeseen	253	954	661	900	-608	-610	1 550
Valuuttamääräinen nettopositio	1 552	4 500	17 708	4 376	-18 392	-8 194	1 550
Emoyhtiö							
Miljoonaa euroa, 31.12.2008	EUR	SEK	DKK	NOK	USD	Muut	Yhteensä
Varat							
Valtion velkasitoumukset	691	-	-	-	-	-	691
Saamiset luottolaitoksilta	14 137	7 939	11 141	1 616	13 802	3 994	52 629
Luotot yleisölle	53 832	652	148	121	5 267	2 459	62 479
Korolliset arvopaperit	2 969	57	119	-	1 725	59	4 929
Muut varat	66 539	10 251	4 130	5 655	8 333	3 776	98 684
Varat yhteensä	138 168	18 899	15 538	7 392	29 127	10 288	219 412
Velat							
Velat luottolaitoksille	15 572	281	573	296	19 357	1 585	37 664
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	39 383	134	28	41	3 703	2 077	45 366
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 091	1 768	432	566	12 686	5 723	31 266
Varaukset	53	-	-	-	-	2	55
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	600	-	-	-	245	393	1 238
Muut velat ja oma pääoma	73 980	9 930	4 018	5 471	7 818	2 606	103 823
Velat ja oma pääoma yhteensä	139 679	12 113	5 051	6 374	43 809	12 386	219 412
Erät, joita ei ole kirjattu taseeseen	2 607	-6 442	-10 770	-617	14 368	1 669	815
Valuuttamääräinen nettopositio	1 096	344	-283	401	-314	-429	815

Liite 43 Hankitut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi

Nordea saa käänteisten takaisinosopimusten ja arvopaperien lainaksiottosopimusten perusteella omistukseensa sellaisia vakuuksia, joita sopimusehtojen mukaisesti voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi. Tapahtumat toteutetaan rahoitusmarkkinatoimijoiden käyttämi- en vakiosopimusten mukaisesti. Sopimuksissa vaaditaan yleensä lisävakuuksia, jos arvopaperien arvo laskee ennalta määritellyn rajan alle. Useimpien takaisinosopimusten vakioehdoissa vakuuden vastaanottajalla on rajoittamaton oikeus myydä vakuus tai asettaa se uudelleen vakuudeksi. Vastaanottajan on kuitenkin toimitettava vastaavat arvopaperit tapahtuman selvityksen yhteydessä. Alla esitetään käänteisten takaisinosopimusten ja arvopaperien lainaksiottosopimusten perusteella vakuudeksi saatujen arvopapereiden käyvät arvot.

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Käänteiset takaisinosopimukset				
Saadut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi	1 233	1 747	1 233	1 747
- josta myyty tai asetettu uudelleen vakuudeksi	915	1 246	915	1 246
Arvopaperien lainaksiottosopimukset				
Saadut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi	-	-	-	-
- josta myyty tai asetettu uudelleen vakuudeksi	-	-	-	-
Yhteensä	1 233	1 747	1 233	1 747

Liite 44 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma

Konserni

Jäljellä oleva juoksuaika

Miljoonaa euroa, 31.12.2009	Liite	Vaadittaessa maksettavat	Enintään 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 v	Yli 5 v	Eräpäivät- tömät	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		8 004	-	-	-	-	-	8 004
Valtion velkasitoumukset	13	-	0	236	797	-	-	1 033
Saamiset luottolaitoksilta	14	16 554	31 458	7 955	3 043	27	-	59 037
Luotot yleisölle	14	35	8 790	6 901	21 646	28 351	-	65 723
Korolliset arvopaperit	15	-	821	2 523	4 381	148	-	7 873
Johdannaissopimukset	18	-	5 625	7 112	26 319	35 464	-	74 520
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	2	23	93	23	-	141
Varat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		24 593	46 696	24 750	56 279	64 013	-	216 331
Muut varat	26	-	-	-	-	-	4 834	4 834
Varat yhteensä		24 593	46 696	24 750	56 279	64 013	4 834	221 165
 Velat luottolaitoksille	28	4 771	33 630	5 733	125	85	-	44 344
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	29	30 594	9 818	3 174	668	2	-	44 256
- josta talletukset		30 594	9 816	3 143	634	2	-	44 189
- josta muut velat		-	2	31	34	0	-	67
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30	-	27 880	5 949	5 116	331	-	39 276
- josta yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		-	27 880	5 949	5 116	331	-	39 276
- josta muut		-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	18	-	5 195	7 175	26 716	34 151	-	73 237
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	0	4	-	3	-	7
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35	-	-	-	362	75	-	437
Velat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		35 365	76 523	22 035	32 987	34 647	-	201 557
Muut velat	31	-	-	-	-	-	8 636	8 636
Oma pääoma		-	-	-	-	-	10 972	10 972
Velat ja oma pääoma yhteensä		35 365	76 523	22 035	32 987	34 647	19 608	221 165

Liite 44 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma, jatk.

Konserni

Jäljellä oleva juoksuaika

Miljoonaa euroa, 31.12.2008	Liite	Vaadittaessa maksettavat	Enintään 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 v	Yli 5 v	Eräpäivät-tömät	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		906	-	-	-	-	-	906
Valtion velkasitoumukset	13	-	0	0	691	-	-	691
Saamiset luottolaitoksilta	14	15 494	16 732	10 871	3 868	482	-	47 447
Luotot yleisölle	14	421	14 854	5 801	18 206	29 011	-	68 293
Korolliset arvopaperit	15	-	2 478	2 018	280	153	-	4 929
Johdannaissopimukset	18	-	13 516	10 853	26 986	34 307	-	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	-12	45	101	23	-	157
Varat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		16 821	47 568	29 588	50 132	63 976	-	208 085
Muut varat	26	-	-	-	-	-	11 876	11 876
Varat yhteensä		16 821	47 568	29 588	50 132	63 976	11 876	219 961
Velat luottolaitoksille	28	2 693	27 559	7 350	78	33	-	37 713
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	29	27 978	11 927	5 023	349	2	-	45 279
- josta talletukset		27 978	11 701	4 951	308	2	-	44 940
- josta muut velat		-	226	72	41	-	-	339
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30	-	16 916	10 212	3 742	393	-	31 263
- josta yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		-	16 916	10 212	3 742	393	-	31 263
- josta muut		-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	18	-	15 254	10 958	27 202	33 877	-	87 291
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	-7	20	-	3	-	16
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35	-	640	205	-	393	-	1 238
Velat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		30 671	72 289	33 768	31 371	34 701	-	202 800
Muut velat	31	-	-	-	-	-	5 886	5 886
Oma pääoma		-	-	-	-	-	11 275	11 275
Velat ja oma pääoma yhteensä		30 671	72 289	33 768	31 371	34 701	17 161	219 961

Emoyhtiö

Jäljellä oleva juoksuaika

Miljoonaa euroa, 31.12.2009	Liite	Vaadittaessa maksettavat	Enintään 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 v	Yli 5 v	Eräpäivät-tömät	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		8 004	-	-	-	-	-	8 004
Valtion velkasitoumukset	13	-	0	236	797	-	-	1 033
Saamiset luottolaitoksilta	14	16 535	35 166	8 470	3 847	36	-	64 054
Luotot yleisölle	14	89	7 907	4 871	18 946	28 240	-	60 053
Korolliset arvopaperit	15	-	821	2 523	4 381	148	-	7 873
Johdannaissopimukset	18	-	5 625	7 112	26 319	35 464	-	74 520
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	2	23	93	23	-	141
Varat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		24 628	49 521	23 235	54 383	63 911	-	215 678
Muut varat	26	-	-	-	-	-	4 872	4 872
Varat yhteensä		24 628	49 521	23 235	54 383	63 911	4 872	220 550

Liite 44 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma, jatk.
Emoyhtiö
Jäljellä oleva juoksuaika

Miljoonaa euroa, 31.12.2009	Liite	Vaadittaessa maksettavat	Enintään 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 v	Yli 5 v	Eräpäivät- tömät	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	28	4 771	33 627	5 678	125	84	-	44 285
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	29	30 689	9 822	3 173	668	2	-	44 354
- josta talletukset		30 689	9 820	3 158	668	2	-	44 337
- josta muut velat		-	2	15	-	-	-	17
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30	-	27 880	5 949	5 116	331	-	39 276
- josta yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		-	27 880	5 949	5 116	331	-	39 276
- josta muut		-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	18	-	5 195	7 175	26 716	34 151	-	73 237
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	0	4	-	3	-	7
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35	-	-	-	362	75	-	437
Velat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		35 460	76 524	21 979	32 987	34 646	-	201 596
Muut velat	31	-	-	-	-	-	8 298	8 298
Oma pääoma		-	-	-	-	-	10 656	10 656
Velat ja oma pääoma yhteensä		35 460	76 524	21 979	32 987	34 646	18 954	220 550

Emoyhtiö
Jäljellä oleva juoksuaika

Miljoonaa euroa, 31.12.2008	Liite	Vaadittaessa maksettavat	Enintään 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 v	Yli 5 v	Eräpäivät- tömät	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		906	-	-	-	-	-	906
Valtion velkasitoumukset	13	-	0	0	691	-	-	691
Saamiset luottolaitoksilta	14	15 491	20 416	11 477	4 751	494	-	52 629
Luotot yleisölle	14	255	10 694	5 196	17 323	29 011	-	62 479
Korolliset arvopaperit	15	-	2 478	2 018	280	153	-	4 929
Johdannaissopimukset	18	-	13 516	10 853	26 986	34 307	-	85 662
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	-12	45	101	23	-	157
Varat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		16 652	47 092	29 589	50 132	63 988	-	207 453
Muut varat	26	-	-	-	-	-	11 959	11 959
Varat yhteensä		16 652	47 092	29 589	50 132	63 988	11 959	219 412
Velat luottolaitoksille	28	2 693	27 510	7 350	78	33	-	37 664
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	29	27 979	12 014	5 023	350	-	-	45 366
- josta talletukset		27 979	11 787	4 951	307	2	-	45 026
- josta muut velat		-	227	72	41	-	-	340
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30	-	16 919	10 212	3 742	393	-	31 266
- josta yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		-	16 919	10 212	3 742	393	-	31 266
- josta muut		-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	18	-	15 254	10 958	27 202	33 877	-	87 291
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	19	-	-7	20	-	3	-	16
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	35	-	640	205	-	393	-	1 238
Velat, joilla on määrätty eräpäivä, yhteensä		30 672	72 330	33 768	31 372	34 699	-	202 841
Muut velat	31	-	-	-	-	-	5 603	5 603
Oma pääoma		-	-	-	-	-	10 968	10 968
Velat ja oma pääoma yhteensä		30 672	72 330	33 768	31 372	34 699	16 571	219 412

Liite 45 Lähipiiriliiketoimet

Yhtiöiden, joissa Nordea-konsernin johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä on merkittävä vaikutusvalta, sekä yhtiöiden, joissa näiden avainhenkilöiden perheenjäsenillä on merkittävä vaikutusvalta, katsotaan kuuluvan Nordean lähipiiriin. Tällaisia lähipiiriin kuuluvia yhtiöitä ovat Nokia Oyj, Posten AB, Sampo Oyj, Danisco A/S, IK Investment Partners AB ja TrygVesta A/S. Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden kanssa toteutetut liiketoimet ovat normaalia liiketoimintaa, ja niihin sovelletaan olennaisilta osin samoja kriteerejä ja ehtoja kuin muiden samankaltaisten yhtiöiden kanssa toteutettuihin vastaaviin liiketoimiin. Tällaisiin liiketoimiin ei liittynyt normaalista poikkeavaa riskinottoa, joten niitä ei esitetä alla olevassa taulukossa.

Konserni	Nordea-konsernin konserniyhtiöt		Nordea-konsenin osakkuusyhtiöt		Muu lähipiiri	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa						
Varat						
Saamiset	52 511	43 026	111	137	-	-
Korolliset arvopaperit	0	-	-	119	-	-
Johdannaissopimukset	976	990	109	202	-	-
Osakkuusyritysten osakkeet	0	-	-	51	-	-
Varat yhteensä	53 487	44 016	220	509	-	-
Velat						
Talletukset ja muut velat	29 924	22 631	115	136	9	15
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	632	465	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	1 427	3 251	66	242	-	-
Velat yhteensä	31 983	26 347	181	378	9	15
Taseen ulkopuoliset erät	251 029	145 942	2 983	4 516	-	-
Konserni	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
Miljoonaa euroa	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Korkotuotot ja korkokulut						
Korkotuotot	403	1 967	2	6	-	-
Korkokulut	316	762	0	0	0	0
Rahoituskate	87	1 205	2	6	0	0
Emoyhtiö	Konserniyhtiöt	Osakkuusyhtiöt	Muu lähipiiri			
	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
Miljoonaa euroa	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Varat						
Saamiset	5 150	5 489	111	113	-	-
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	-	-	-	-	-	-
Osakkuusyritysten osakkeet	-	-	-	16	-	-
Konserniyhtiöiden osakkeet	-	309	-	-	-	-
Varat yhteensä	5 150	5 798	111	129	0	0
Velat						
Talletukset ja muut velat	23	15	115	136	9	15
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	3	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	-	-	-	-	-	-
Velat yhteensä	23	18	115	136	9	15
Taseen ulkopuoliset erät	346	444	54	50	-	-

Liite 45 Lähipiiriliiketoimet, jatk.

Emoyhtiö	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Miljoonaa euroa						
Korkotuotot ja korkokulut						
Korkotuotot	129	246	2	5	-	-
Korkokulut	0	1	0	0	0	0
Rahoituskate	129	245	2	5	0	0

Konserniyhtiöillä ja osakkuusyrityksillä tarkoitetaan Nordea Pankki Suomi -konsernin konserniyhtiöitä ja osakkuusyrityksiä. Yllä mainitun lisäksi emoyhtiön saamiset sisältävät saamisia, korollisia arvopapereita ja johdannaissopimuksia Nordea-konsernin konserniyhtiöiltä 59 647 miljoonaa euroa (44 015), velkoja 31 946 miljoonaa euroa (26 292), korkotuottoja ja -kuluja 218 miljoonaa euroa nettona (1 208) ja taseen ulkopuolisia eriä 251 029 miljoonaa euroa (145 942), katso yllä oleva Konsernin erittely. Taseen ulkopuolisia sitoumuksia Nordea-konsernin osakkuusyritysten kanssa oli 2 929 miljoonaa euroa (4 465) ja taseessa olevia johdannaissaamisia 109 miljoonaa euroa (202) sekä johdannaisvelkoja 66 miljoonaa euroa (242).

Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksetut palkkiot ja myönnettyt lainat

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkkioista ja heille myönnettyistä lainoista kerrotaan liitteessä 8.

Liite 46 Fuusiot, hankinnat, myynnit ja purut

		Varat yhteen- sä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuis- sa
Vuoden 2009 aikana myydyt tytäryritykset	Toimiala		
Menox Palvelut Oy	Muu liikkeenjohdon konsultointi	1	0
Vuoden 2009 aikana puretut tytäryritykset	Toimiala		Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuis- sa
Power Partners Oy	Muiden koneiden ja laitteiden vuokraus ja leasing	2	0
Vuoden 2009 aikana fuusioituneet muut tytäryritykset	Yhtiöiden lukumäärä		Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuis- sa
Muut yhtiöt	1	0	0
Vuoden 2009 aikana puretut osakkuusyritykset	Toimiala		Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuis- sa
Arfin Oy	Muu liikkeenjohdon konsultointi	0	0
Eka-kiinteistöt Oy	Muiden kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	19	0

Liite 47 Luottoriskiä koskevat tiedot

Luottoriskin hallinnasta ja analysoinnista kerrotaan hallituksen toimintakertomuksen kohdassa "Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta". Lisätietoa luottoriskistä annetaan myös vuoden 2009 Capital and Risk Management (Pillar 3) -raportissa, joka on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Luottoriski toteutuu, jos sopimuskumppani jättää täyttämättä velvoitteensa eikä vakuus kata Nordean saatavia. Suurin osa luottoriskeistä syntyy luotonannosta, mutta luottoriski voi syntyä myös takauksista tai dokumenttimaksuista. Luottoriskeihin luetaan lisäksi johdannaisten vastapuoliriski, maiden välisistä rahasiirroista syntyvä maariski sekä selvitysrisi.

Tietoa luotonannosta syntyvästä luottoriskistä annetaan hallituksen toimintakertomuksen kohdassa "Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta". Tietoa korollisista arvopapereista sekä lisätietoa lutoista ja vakuuksista annetaan alla.

Korolliset arvopaperit ja valtion velkasitoumukset

Miljoonaa euroa	Konserni				Emoyhtiö			
	31.12.2009		31.12.2008		31.12.2009		31.12.2008	
	Käypään arvoon arvostettavat erät	Jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettavat erät	Käypään arvoon arvostettavat erät	Jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettavat erät	Käypään arvoon arvostettavat erät	Jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettavat erät	Käypään arvoon arvostettavat erät	Jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettavat erät
Valtiot	1 065	150	691	-	1 065	150	691	-
Kunnat ja muut viranomaiset	9	-	66	-	9	-	66	-
Kiinnitysluottolaitokset	17	3 293	14	12	17	3 293	14	12
Muut luottolaitokset	1 028	3 274	590	4 164	1 028	3 274	590	4 164
Yritykset	70	-	78	-	70	-	78	-
Yritykset, joilla on sub-investment grade -luokitus	-	-	5	-	-	-	5	-
Muut	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	2 189	6 717	1 444	4 176	2 189	6 717	1 444	4 176

Luotot yrityksille lainamäärän mukaan

Miljoonaa euroa	Konserni				Emoyhtiö			
	31.12. 2009	%	31.12. 2008	%	31.12. 2009	%	31.12. 2008	%
0-10	17 310	53,4	18 491	50,0	15 721	53,4	16 942	50,0
10-50	8 309	25,6	9 619	26,0	7 547	25,6	8 813	26,0
50-100	3 764	11,6	4 057	11,0	3 418	11,6	3 717	11,0
100-250	2 581	8,0	3 825	10,3	2 345	8,0	3 504	10,3
250-500	448	1,4	980	2,7	407	1,4	898	2,7
500-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	32 412	100,0	36 972	100,0	29 438	100,0	33 874	100,0

Uudelleenjärjestellyt luotot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Luotot ennen uudelleenjärjestelyä, kirjanpitoarvo	0	1	0	1
Luotot uudelleenjärjestelyn jälkeen, kirjanpitoarvo	0	1	0	1

Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2009	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2008
Vaihtuvat vastaavat, kirjanpitoarvo:				
Maa-alueet ja rakennukset	3	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	0	-	0	-
Muu omaisuus	4	3	1	-
Yhteensä	7	3	1	0

Liite 47 Luottoriskiä koskevat tiedot, jatk.

Erääntyneet luotot, joiden arvo ei ole alentunut	Konserni				Emoyhtiö			
	31.12.2009		31.12.2008		31.12.2009		31.12.2008	
	Yritys- asiakkaat	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Henkilö- asiakkaat	Yritys- asiakkaat	Henkilö- asiakkaat
Miljoonaa euroa								
6-30 päivää	98	249	124	200	34	211	57	169
31-60 päivää	75	157	131	157	38	102	78	104
61-90 päivää	45	69	83	59	31	43	72	35
>90 päivää	89	0	13	-	89	0	13	-
Yhteensä	307	475	351	416	192	356	220	308
% luotonannosta	0,95	1,45	0,95	1,35	0,65	1,19	0,65	1,10

Liite 48 Nordean osakkeet

Nordea Pankki Suomi Oyj ei omista omia osakkeitaan. Nordea Pankki Suomi on ostanut ja myynyt vuoden aikana emoyhtiönsä Nordea Bank AB:n osakkeita (publ) osana tavanomaista kaupankäynti- ja markkinatakaustoimintaansa. Tehdyt kaupat on esitetty oheisessa taulukossa

Hankinnat

Kuukausi	Määrä	Keskim. hankintahinta	Yhteensä, euroa
Tammikuu	605 300	4,01	2 424 939,60
Helmikuu	260 002	4,15	1 078 908,58
Maaliskuu	116 400	3,93	457 482,00
Huhtikuu	250 269	4,12	1 031 627,74
Toukokuu	63 550	5,54	352 038,73
Kesäkuu	330 300	4,53	1 496 564,00
Heinäkuu	52 000	5,48	285 128,00
Elokuu	179 119	6,81	1 218 918,19
Syyskuu	1 719 226	3,16	5 432 087,85
Lokakuu	82 622	7,17	592 419,38
Marraskuu	86 800	7,20	624 699,60
Joulukuu	34 400	7,05	242 511,00
	3 779 988		15 237 324,67

Myynnit

Kuukausi	Määrä	Keskim. hinta	Yhteensä, euroa
Tammikuu	-601 000	4,10	-2 466 474,00
Helmikuu	-386 751	5,74	-2 219 104,21
Maaliskuu	-214 941	4,39	-942 708,55
Huhtikuu	-153 381	4,73	-724 738,03
Toukokuu	-40 541	5,96	-241 523,44
Kesäkuu	-461 800	4,20	-1 941 142,08
Heinäkuu	-706 221	5,83	-4 118 946,16
Elokuu	-331 186	6,98	-2 313 130,31
Syyskuu	-913 838	5,93	-5 417 712,83
Lokakuu	-64 564	7,07	-456 463,90
Marraskuu	-94 400	7,27	-686 651,00
Joulukuu	-108 600	7,15	-776 502,00
	-4 077 223		-22 305 096,51

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeen osuus osakepääomasta on 1,00 euroa. Kaupoilla on ollut hyvin pieni vaikutus Nordea Bank AB:n (publ) omistussuosiin ja äänioikeuksiin. Vuoden 2009 lopussa NPS ei omistanut emoyhtiön osakeita.

Hallituksen esitys varsinaiselle yhtiökokoukselle

Emoyhtiön voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.2009 oli 7 738 115 525,15 euroa, josta tilikauden voitto on 986 815 297,35 euroa. Hallitus ehdottaa, että

1. osinkoa jaetaan yhteensä 600 000 000,00 euroa ja
2. yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan 200 000,00 euroa,
3. jolloin voitonjakokelpoiseksi omaksi pääomaksi jää 7 137 915 525,15 euroa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

Helsinki, 26. helmikuuta 2010

Christian Clausen

Carl-Johan Granvik

Michael Rasmussen

Fredrik Rystedt

Peter Schütze

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsinki, 26. helmikuuta 2010

KPMG OY AB

Raija-Leena Hankonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

KÄÄNNÖS

Nordea Pankki Suomi Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Nordea Pankki Suomi Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2009 – 31.12.2009. Tilinpäätös sisältää konsernin ja emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös antavat oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että toimintakertomus antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet luottolaitoslain ja osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä, emoyhtiön tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös antavat EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön taloudellisesta asemasta sekä toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Toimintakertomus antaa Suomessa voimassa olevien toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Lausunto vastuuvapaudesta ja voitonjaosta

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 26. helmikuuta 2010

KPMG OY AB

Raija-Leena Hankonen
KHT

Johto ja tilintarkastajat

Hallitus

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitukseen kuuluu Nordean konsernijohtaja Christian Clausen ja neljä jäsentä.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtaja on Carl-Johan Granvik. Toimitusjohtajan sijaisena toimii Ari Kaperi.

Hallitus 31. joulukuuta 2009

Christian Clausen

Syntynyt 1955. Nordean konsernijohtaja. Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2007. Jäsen vuodesta 2002.

Carl-Johan Granvik

Syntynyt 1949. Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtaja. Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2008. Chief Risk Officer ja luotonannon ja riskien-hallinnan johtaja. Suomen maajohtaja. Jäsen vuodesta 1995.

Michael Rasmussen

Syntynyt 1964. Pankkituotteista ja konsernitoiminnoista vastaava johtaja. Jäsen vuodesta 2008.

Tilintarkastajat

Nordea Pankki Suomi Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppa-kamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Fredrik Rystedt

Syntynyt 1963. Nordean talousjohtaja, konsernin tuki- ja palvelutoimintojen johtaja. Jäsen vuodesta 2008.

Peter Schütze

Syntynyt 1948. Pohjoismaisen pankkitoiminta- ja liiketoiminta-alueen johtaja. Tanskan maajoh-taja. Jäsen vuodesta 2002.

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab

Päävastuullinen tilintarkastaja

Raija-Leena Hankonen

KHT

Selvitys hyvästä hallintotavasta 2009

Nordea Pankki Suomi Oyj:n selvitys

Nordea Pankki Suomi Oyj on joukkolainojen liikkeenlaskija ja laatii tämän selvityksen ensimmäistä kertaa. Selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 51 mukaisesti, ja se julkaistaan erillään vuoden 2009 vuosikertomuksesta.

Nordea Pankki Suomi Oyj on Nordea-konsernin pörsinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä selvityksessä ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia. Kuvaus Nordeassa viimeisimmän tilikauden aikana noudatetusta hyvästä hallintotavasta sisältyy Nordea Bank AB:n (publ) vuoden 2009 vuosikertomukseen. Nordea Pankki Suomi Oyj:n toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan. Nordea on määritellyt hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet konsernin tasolla, ja niitä arvioidaan jatkuvasti. Tietoa Nordean hyvästä hallintotavasta ja tästä selvityksestä on saatavilla osoitteesta www.nordea.com.

Hyvä hallintotapa (corporate governance) edesauttaa vakaan strategian toteuttamista ja osaavaa johtamista, tuo kilpailuetua ja lisää luottamusta rahoitusmarkkinoilla. Nordean hyvä hallintotapa noudattaa yleisesti hyväksyttyjä hyvää hallintotapaa koskevia periaatteita ja Ruotsissa annettua hyvää hallintotapaa koskevaa suositusta sekä sen sisältämiä määräyksiä ja periaatteita. Vaikka eri maissa voimassa olevien suositusten yksityiskohdat eroavatkin toisistaan, kaikki suositukset perustuvat alan yleiseen kansainväliseen kehitykseen ja yhteiseen pohjoismaiseen lähestymistapaan. Keskeisiltä osiltaan eri maiden suositukset ovat siis hyvin samankaltaiset.

Nordea Bank AB:n (publ) hallituksella on erillinen tarkastusvaliokunta. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus on tarkastanut tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen.

Tässä hyvää hallintotapaa koskevassa selvityksessä kuvataan Nordea Pankki Suomi Oyj:n taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet.

Selvitys vuoden 2009 tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista

Nordea Pankki Suomi Oyj on osa Nordea-konsernia, ja taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ovat samat koko Nordeassa. Taloudellisen raportoinnin prosessit ovat Nordeassa täysin integroidut. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus seuraa taloudellista raportointia ja riskien raportointia Nordea Pankki Suomi Oyj:n tasolla.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät on suunniteltu antamaan kohtuullinen varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta ja tilinpäätöksen valmistelusta ulkoiisiin tarkoituksiin yleisesti hyväksyttyjen tilinpäätösperiaatteiden, sovellettavien lakien ja säännösten sekä muiden tarpeellisten pörssiyhtiöitä ja joukkolainojen liikkeenlaskijoita koskevien vaatimusten mukaisesti. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimet ovat osa Nordean suunnitteluprosesseja ja resurssien kohdennusprosesseja. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvään sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan sovelletaan seuraavia periaatteita:

Valvontaympäristö

Seuraavat seikat ovat tärkeitä Nordean sisäisessä valvonnassa: arvot ja johtamiskulttuuri, tavoitteiden asettaminen ja seuranta, selkeä ja läpinäkyvä organisaatiorakenne, työnjako, kaksinkertaisen tarkastamisen periaate, sisäisen viestinnän laatu ja tehokkuus sekä riippumaton arviointiprosessi. Sisäisen valvonnan periaatteet on kerrottu konsernin toimintaohjeissa ja muissa Nordean taloudellisia ja hallinnollisia liiketoimintaprosesseja koskevissa ohjeissa. Nordea Pankki Suomi Oyj noudattaa edellä mainittuja konsernin toimintaohjeita ja muita ohjeita soveltuvien osin.

Riskien arviointi

Nordean riskienhallinta on proaktiivista, ja siinä korostetaan koulutusta ja tietoisuutta riskeistä. Riskienhallinta on korkealaatuista, ja siihen sovelletaan käytettävissä olevia tekniikoita ja metodeja kustannustehokkaasti. Riskienhallinta on olennainen osa liiketoimintaa.

Valvonta

Valvontaan kuuluu sekä yleistä että yksityiskohtaista valvontaa, jolla pyritään estämään, paljastamaan ja korjaamaan virheitä ja poikkeamia. Toimintaa valvotaan konsernin, liiketoiminta-alueiden ja yksiköiden tasolla. Valvontaan kuuluu kunkin valvontatoimen rekisteröinti ja sitä seuraava tietotekninen prosessointi. Nordeassa yksikön johtajalla on päävastuu yksikön toimintaan ja taloudellisen raportoinnin prosesseihin liittyvien riskien hallinnasta. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus on käsitellyt riskiraportit Nordea Pankki Suomi Oyj:n tasolla.

Tiedotus ja viestintä

Konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet (Group Accounting Manual) sekä talousohjauksen periaatteet (Financial Control Principles) ovat tärkeimmät taloudellista raportointia ja sisäistä valvontaa koskeviin tietoihin ja ohjeisiin liittyvät työkalut. Lisäksi ne toimivat pohjana toimintamallien päivittämisessä. Niihin sisältyvät myös kaikkien yksiköiden käyttämät yleiset raportointiohjeet, joilla varmistetaan Nordean periaatteiden yhtenäinen käyttö ja koordinoitu taloudellinen raportointi. Taloudellisen raportoinnin tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavista asioista kerrotaan ulkopuolisille, kun Nordea osallistuu aktiivisesti erilaisten kansallisten elinten toimintaan. Tällaisia elimiä ovat muun muassa finanssivalvontaviranomaisten ja keskuspankkien perustamat elimet ja rahoituslaitoksille tarkoitetut yhdistykset.

Seuranta

Nordeassa on laadittu prosessi, jolla on tarkoitus varmistaa onnistunut taloudellisen raportoinnin laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta.

Nordean konsernijohtaja raportoi vuosittain Nordea Bank AB:n (publ) hallitukselle Nordean sisäisen valvonnan laadusta. Tämä sisäisen valvonnan raportti perustuu *muun muassa* sisäisen valvontaprosessin tarkistuslistaan ja koko organisaation kattavaan hierarkkiseen raportointiin. Taloudelliseen raportointiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta on yksi monista tähän prosessiin sisältyvistä painopistealueista.

Konsernin sisäinen tarkastus (Group Internal Audit) on Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen valtuuttama riippumaton toiminto. Hallituksen tarkastusvaliokunta vastaa konsernin sisäisen tarkastuksen ohjeistuksesta ja arvioinnista. Sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoituksena on varmistaa se osa Nordean valvontajärjestelmästä, joka on olennainen ulkoisten tilintarkastajien tilinpäätöksestä antaman arvion kannalta. Konsernin sisäinen tarkastus laatii vuosittain hallitukselle raportin Nordea-konsernin riskienhallinnasta sekä valvontaa ja hyvää hallintotapaa koskevista prosesseista.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus hyväksyy Nordea-konsernin sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman ja käsittelee konsernin sisäisen tarkastuksen vuosiraportin Nordea Pankki Suomi Oyj:n osalta.

Lisäksi tarkastusvaliokunta avustaa Nordea Bank AB:n (publ) hallitusta sen valvontatehtävissä muun muassa käymällä läpi Nordea-konsernin taloudellisen raportointiprosessin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuuden ja konsernin sisäisen tarkastuksen tehokkuuden, pitämällä itsensä ajan tasalla tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisestä tilintarkastuksesta sekä arvioimalla ja seuraamalla ulkoisten tilintarkastajien puolueettomuutta ja riippumattomuutta erityisesti konsernille tarjottavissa lisäpalveluissa.

Ulkoiset tilintarkastajat eivät ole tarkistaneet tätä hyvää hallintotapaa koskevaa selvitystä, joka sisältää raportin tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista, eikä se ole osa virallista tilinpäätöstä.

Nordea Pankki Suomi Oyj

Aleksanterinkatu 36 B, Helsinki

FI-00020 NORDEA

Puh. +358 9 1651

Faksi +358 9 165 54500

www.nordea.fi